

รายงานประจำปี 2556
Annual Report 2013

CONTENTS

- 04 คุณธรรมสร้างชาติ
- 06 ให้เข้าถึงหัวใจของคุณธรรม
- 08 ร่วมสร้างสังคมคุณธรรม
- 10 แนะนำองค์กร
- 11 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง วิสัยทัศน์ พันธกิจ
- 12 หลักการทำงานที่สำคัญ โครงสร้างการบริหารจัดการ
- 14 ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหาร/ คณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม
- 16 คณะอนุกรรมการ
- 18 ผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556
- 25 ยุทธศาสตร์
- 27 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ประจำปี พ.ศ. 2556

- 28 **ACHIEVEMENT**
- 30 ผลงานเด่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556
- 32 ยุทธศาสตร์ที่ 1
ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม
ด้านคุณธรรมความดี และเผยแพร่
- 33 1.1 โครงการพัฒนาสร้างสรรค์สื่อ รณรงค์และประชาสัมพันธ์
- 36 1.2 โครงการปรับปรุงเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเพื่อขยายฐาน
องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี

- 38 1.3 โครงการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ทดลองส์ความรู้
ด้านคุณธรรมความดี
- 40 ยุทธศาสตร์ที่ 2
พัฒนากระบวนการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม สนับสนุน
พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย
- 41 2.1 โครงการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพ
ด้านคุณธรรมความดี
- 45 2.2 โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม
- 53 2.3 โครงการส่งเสริมกระบวนการจิตอาสาสู่การพัฒนา
ความปรองดองสมานฉันท์ของสังคมไทย
- 63 2.4 โครงการส่งเสริมพัฒนาหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 67 2.5 โครงการสมัชชาคุณธรรม
- 84 2.6 โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมความดี
- 98 ยุทธศาสตร์ที่ 3
เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร
- 101 รายงานการเงิน
- 104 คณะทำงานจัดทำหนังสือ “รายงานประจำปี 2556”

สารจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

คุณธรรมสร้างชาติ

คุณธรรมความดีเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้าน การที่ศูนย์คุณธรรม ในฐานะองค์กรที่เป็นแหล่งกลางพัฒนาความรู้และนวัตกรรมด้านคุณธรรม รวมทั้งสร้างเสริมพลังเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ได้ทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเสริมหนุนให้หลายภาคส่วนในสังคมเกิดความร่วมมือร่วมใจ ร่วมกันทำดี ผ่านโครงการที่ประชาชนมีส่วนร่วมคิดอย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมและยินดี

ในปี 2558 ไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เราจึงต้องแข่งขันในเวทีโลกให้ทัน ขณะที่ต้องเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันในทุกๆ ด้าน คุณธรรมความดีจึงเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างรากแก้วของประเทศให้แข็งแรง เป็นภูมิคุ้มกันที่สำคัญในการแข่งขันให้เกิดความยั่งยืน บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง หากคนไทยมีความรู้ความสามารถแต่ขาดคุณธรรม ก็เปรียบเหมือนต้นไม้ที่ไร้รากไม่สามารถผลัดต้นสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน กระทรวงวัฒนธรรมจึงมุ่งเสริมรากวัฒนธรรมของสังคมให้เข้มแข็ง โดยการปลูกฝังความรักชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และสร้างความภูมิใจในความเป็นไทย ปลูกฝังค่านิยมอันดีงามบนพื้นฐานคุณธรรม

การที่ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการสนับสนุนและพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมความดี เชื่อมประสานเครือข่ายจนก่อให้เกิดเป็นสมัชชาคุณธรรม ครอบคลุม 7

กลุ่มในสังคม คือกลุ่มข้าราชการ (องค์การภาครัฐ) กลุ่มการเมือง กลุ่มธุรกิจ กลุ่มศาสนา กลุ่มสื่อสารมวลชน กลุ่มชุมชน และกลุ่มการศึกษา ร่วมกันผลักดันคุณธรรมความซื่อตรงให้เป็นรูปธรรม ตามแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ ที่ได้ประชุมหารือร่วมกันจัดทำขึ้น

พร้อมกันนั้นก็ให้ความสำคัญด้านองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านคุณธรรมที่เป็นองค์ประกอบของเครื่องมือสำคัญ โดยดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี และเผยแพร่ให้เกิดการรับรู้ การนำไปใช้ในวงกว้างด้วยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ออกไปผ่านสื่อสาธารณะต่างๆ สื่อสังคมออนไลน์ และเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม

จึงนับเป็นอีกหนึ่งในการหนุนเสริมให้คุณธรรมในสังคมไทยหยั่งรากลึก แผลงขยายกิ่งก้านสาขาออกไป และเจริญงอกงามยิ่งขึ้น ด้วยพลังของเครือข่ายและองค์ความรู้

อย่างไรก็ตาม ขอฝากคนทำงานว่าคุณธรรมความดีเป็นนามธรรม การทำงานเพื่อเสริมสร้างให้เกิดคุณธรรมความดีในสังคมจึงต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างยิ่ง ควรเปิดรับความคิดเห็นและข้อมูลจากรอบด้าน นำมากลั่นกรอง ผสมผสานเป็นวิธีการหรือรูปแบบใหม่ๆ การทำงานจึงจะประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

ในโอกาสก้าวสู่ปีที่ ๓ ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ผมขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมด้วยดีมาโดยตลอด ขอเป็นกำลังใจและชื่นชมคณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ในการทุ่มเททำงานด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขอจงภูมิใจที่ได้ร่วมกันทำงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงในสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

นายสนธยา คุณปลื้ม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สารจากประธานกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม

ให้เข้าถึงหัวใจของคุณธรรม

หัวใจของคุณธรรม คือ ความดี ความซื่อ และความรับผิดชอบต่อ ทั้งสามส่วนเป็นนามธรรม ดังนั้น คงไม่ต้องมาถกเถียงกันถึงคำนิยามโดยเฉพาะความดี เพียงทุกคนหยุดคิดและใช้สัญชาตญาณในใจของตัวเองวินิจฉัย แม้จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่ที่สุดจะได้คำตอบตกผลึกออกมาในระดับที่ใกล้เคียงกัน ที่สำคัญที่สุดคือไม่เอาความเห็นบนพื้นฐานของตนไปตัดสินผู้อื่น ซึ่งเป็นวิธีที่คับแคบทั้งยังก่อให้เกิดปัญหา

ความรับผิดชอบต่อ ขอให้มีความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อ ใน 3 ระดับ คือ รับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อครอบครัว และรับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบต่อตนเองสำคัญมาก ทั้งนัยของคำพูดและการกระทำ ต้องมั่นใจในสิ่งที่พูดจะกระทำ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และผลกระทบจากคำพูดและการกระทำนั้น หากไม่มั่นใจต้องไม่พูดและไม่กระทำ หรือหากต้องพูดต้องกระทำทั้งที่ไม่มั่นใจ ควรพูดและกระทำอย่างมีเงื่อนไข และพร้อมจะรับผิดชอบต่อ

ความซื่อ มีสองนัย นัยหนึ่งหมายถึง ความซื่อตรงหรือ Integrity อีกนัยหนึ่งคือความซื่อสัตย์หรือ Honesty ทั้งสองนัยมีความสำคัญเท่า ๆ กัน แต่ละคนอาจให้นิยามความซื่อต่างกันไป แต่รวมๆ ความซื่อประกอบด้วย 2 เงื่อนไข คือ 1. ไม่มีการปกปิด พร้อมจะเปิดเผยได้ และ 2. ไม่โกหก รวมทั้งไม่อำพรางทั้งหมดหรือบางส่วน เพราะหมายความว่าไม่ได้โกหกทั้งหมด หากแต่ปิดบังบางสิ่ง เปิดเผยบางสิ่ง ปัจจุบันบ้านเมืองของเรา ไร้สาระสาย ผู้คนไม่ไว้วางใจกันก็มาจากการปิดบังอำพรางความจริง จนผู้คนจำแนกไม่ออก และการขาดความรับผิดชอบต่อ ในสิ่งที่ตนเองพูดและกระทำ

สังคมคุณธรรมจะเกิดขึ้นและดำรงอยู่อย่างยั่งยืน เมื่อสมาชิกในสังคมรู้จักคุณธรรม คือ ความดี ความซื่อ และความรับผิดชอบต่อ ได้ด้วยตนเอง ไม่ใช่การใช้กฎหมายบังคับ มีเรื่องใดบ้างที่บ้านเมืองเราใช้การบังคับแล้วได้ผล ยกตัวอย่างกฎจราจรซึ่งมีผู้ฝ่าฝืนเสมอ ในทางกลับกัน หากมีจิตสำนึก

ด้วยตนเอง ต่อพฤติกรรมพื้นฐานเหล่านี้ ว่าหากฝ่าฝืนอาจเกิดอุบัติเหตุที่ไม่ใช่ก่อให้เกิดความเสียหายเฉพาะแต่ตนเองเท่านั้น แต่อาจทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บหรือเสียชีวิตไปด้วย ด้วยสำนึกที่เรียกว่าความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นหนึ่งในคุณธรรมที่สำคัญ สมาชิกในสังคมจะปฏิบัติด้วยตนเอง ดังนั้น การสร้างคุณธรรมความดี ด้วยการปลูกฝังจะได้ผลดีและยั่งยืนกว่าการบังคับ

การทำงานด้านคุณธรรมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้คนในสังคมรับรู้ว่าเป็นกรอบกว้าง ๆ ของสังคม ไม่ยอมรับสิ่งที่ไม่ดี ไม่เชื่อ ไม่รับผิดชอบ ส่วนในกลุ่มเด็กหรือเยาวชนที่ยังไม่สามารถวินิจฉัยด้วยตนเอง อาจด้วยการศึกษาหรือประสบการณ์ไม่เพียงพอ ต้องปลูกฝังด้วยการเรียนการสอน การมีกลุ่มนำความคิด ใช้การโน้มน้าวทำให้เด็กและเยาวชนได้เห็นและเข้าใจ ประสานความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนเพื่อช่วยสร้างให้เด็กเข้าใจและตัดสินใจ

นอกจากนี้ การส่งเสริม สนับสนุนด้านคุณธรรมในลักษณะของกลุ่มเครือข่าย ซึ่งแต่ละกลุ่มมีเฉพาะภาคีหรือสมาชิกที่ใกล้เคียงกัน จะช่วยทำให้การให้ความรู้และการทำข้อตกลงร่วมกันภายในกลุ่มเป็นไปได้โดยง่าย

การใช้สื่อ สานิต เป็นอีกวิธีหนึ่งในการส่งเสริมด้านคุณธรรมที่ได้ผลดี ศูนย์คุณธรรมประสบความสำเร็จพอสมควรในการนำกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้ปกครอง ไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการจัดการในเรื่องจิตอาสา ให้ความเข้าใจเรื่องอนามัยโรงเรียน การมีวินัย การมีสติ จุดประกายให้กลุ่มผู้ไปศึกษาดูงานนึกคิดขึ้นมาได้เองว่ามีสิ่งใดที่ตนเองยังไม่ได้ทำ และคิดต่อยอดว่าควรจะทำตัวอย่างที่ได้ศึกษากลับไปประยุกต์ใช้อย่างไร

วิธีคิดและปฏิบัติเชิงบวกเหล่านี้มีหลายวิธี ไม่มีสูตรตายตัว การก่อให้เกิดการซึมซับความคิดเป็นวิธีที่ได้ผลดีแต่ต้องใช้เวลา การทำงานปลูกฝังด้านคุณธรรมความดีจึงเป็นงานที่ใช้เวลา ใช้ความวิริยะอุตสาหะในการบ่มเพาะ

นอกจากนี้ ในสภาพการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบันที่ผู้คนพร้อมที่จะใช้วิจารณญาณบนพื้นฐานประสบการณ์เดิมของตนเอง แทนการใช้วิจารณญาณที่เป็นเหตุเป็นผล จึงฝากคนทำงานให้มีสติ มีจิตใจที่มั่นคง และอดทน เมื่อเผชิญปัญหาอย่าด่วนตัดสินใจ ให้เก็บข้อมูล ทอดระยะเวลา เพื่อช่วยไม่ให้เกิดการตัดสินใจด้วยอารมณ์หรือด้วยข้อมูลที่ผิดพลาด

ผมขอขอบคุณที่ปรึกษา คณะกรรมการ คณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งและทุ่มเทมาโดยตลอด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าความมุ่งมั่น ตั้งใจ และสามัคคี จะทำให้สามารถฝ่าฟันอุปสรรค และร่วมกันนำพาสังคมไทยสู่สังคมคุณธรรมได้เป็นผลสำเร็จ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เทียนฉาย กีระนันท์
ประธานกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม

สารจากผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

ร่วมสร้างสังคมคุณธรรม

การสร้างสังคมคุณธรรมเป็นบทบาทของทุกภาคส่วน ในสังคมและของคนไทยทุกคน สังคมไทยจะเป็นสังคมคุณธรรม ได้ ด้วยการคิด พูด และปฏิบัติไปพร้อม ๆ กันของคนไทย ทั้ง 65 ล้านคน รวมทั้งรัฐบาลมุ่งมั่นขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม อย่างจริงจัง โดยประกาศเป็นวาระแห่งชาติและส่งเสริม หนุนพลังภาคพลเมือง เพราะสังคมคุณธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ด้วยการผลักดันของศูนย์คุณธรรมเพียงองค์กรเดียว ทิศทาง ของศูนย์คุณธรรมคือเชื่อมประสานเพิ่มพลังเครือข่ายให้พลัง คุณธรรมเข้มแข็ง ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมด้วยการยกย่อง เชิดชูเกียรติต้นแบบด้านคุณธรรมความดี รวบรวมและเผยแพร่ องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดีให้แผ่ขยายออกไป

ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง การขับเคลื่อนคุณธรรมความดี ในสังคมควรเป็นการสร้างเสริม ป้องกัน มากกว่าการเยียวยา แก้ไข เสมือนหนึ่งการฉีดวัคซีนซึ่งย่อมได้ผลดีและประหยัดกว่า การปล่อยให้เกิดโรคจนลุกลามแล้วจึงทุ่มรักษาด้วยยารักษาโรค

การทำงานของศูนย์คุณธรรมจึงมุ่งเน้นที่การส่งเสริม ปลุกฝัง และสร้างจิตสำนึก เพราะคุณธรรมความดีต้อง บ่มเพาะตั้งแต่เมล็ดพันธุ์โดยเริ่มต้นที่ครอบครัว และหมั่นรดน้ำ พรวนดินไม่ให้เมล็ดพันธุ์แคะแกรน ด้วยการสอดแทรกไปกับ ระบบการศึกษาในทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นคุณธรรม ความดีในเรื่องความซื่อตรง ซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความพอเพียง จิตอาสา สามัคคี มีระเบียบวินัย และกตัญญู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศไทยเรากำลังเข้าสู่ประชาคม อาเซียนในปี 2558 ซึ่งจะต้องมีการยกระดับคุณภาพชีวิต ให้อยู่ในสังคมที่เอื้ออาทร หากปลุกฝังให้เยาวชนไทยมีคุณธรรม พื้นฐานดังกล่าว จะส่งผลให้สังคมไทยของเราขับเคลื่อนไป ข้างหน้าในทิศทางที่พัฒนาทั้งความเจริญทางสังคมและ ความเจริญด้านเศรษฐกิจไปพร้อม ๆ กัน

ในปี 2556 ศูนย์คุณธรรมได้สนับสนุน “การศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน” เพื่อให้สอดคล้องกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และ ลงนามความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 19 เขต ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นวิถีชีวิตในกลุ่มเด็กและเยาวชน จากนั้น ดำเนินการ ถอดองค์ความรู้จากสถานศึกษาต้นแบบด้านการส่งเสริมคุณธรรมความดี เพื่อขยายผลในกลุ่ม การศึกษาต่อไป

จากการเกิดวิกฤติปัญหาคุณธรรมความซื่อตรงในสังคมไทย ศูนย์คุณธรรมจึงได้ร่วมกับหน่วยงาน ภาคีเครือข่าย 25 องค์กร จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ในปี พ.ศ. 2556 ภายใต้แนวคิด “สร้างชาติ สร้างไทย สร้างใจซื่อตรง” ขับเคลื่อนคุณธรรมความซื่อตรงและขยายผลสู่การปฏิบัติ ใน 7 กลุ่มประเด็น คือ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มการเมือง กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มการศึกษา กลุ่มศาสนา กลุ่มธุรกิจ และกลุ่มชุมชน เกิดปฏิญญาร่วมกันในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมความซื่อตรง และส่งผลให้ เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนปฏิบัติการสามปีในการพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ ส่งมอบให้กับ ผู้แทนรัฐบาลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนตามแต่จะเห็นสมควร

ตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแม้ศูนย์คุณธรรมจะเป็นองค์กรขนาดเล็ก ได้รับงบประมาณ ไม่มากนัก แต่ด้วยความร่วมมือด้วยดีจากองค์กรภาคีเครือข่าย และการกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบทั้งวิสัยทัศน์อันกว้างไกลและความมุ่งมั่นตั้งใจจริงของประธานกรรมการ บริหารศูนย์คุณธรรม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ตลอดจนความร่วมมือร่วมใจของคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ทำให้สามารถดำเนินการตามพันธกิจได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผลเป็นรูปธรรม ในนามของศูนย์คุณธรรม ขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

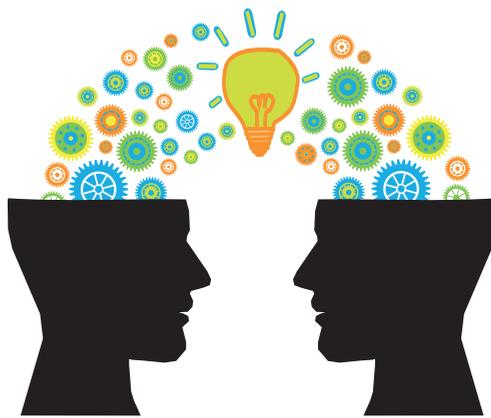

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

Moral Promotion Center (Public Organization)

แนะนำองค์กร

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้รับการจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2554 ให้เป็นองค์การมหาชน เรียกโดยย่อว่า “ศคธ.” และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Moral Promotion Center (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “MPC” เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และเป็นองค์การมหาชนในกลุ่มที่ 3 กลุ่มบริการสาธารณะทั่วไป เดิมมีชื่อเรียกว่า ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) เป็นหน่วยงานเฉพาะด้านและอยู่ภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ สบร. สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน 2547 ปัจจุบันมีที่ตั้งสำนักงานชั่วคราวอยู่ที่ 69/16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการ (CMMU) มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมพลังของกลุ่มหรือเครือข่ายทางสังคม และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมถึงการจัดประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติที่สอดคล้องกับแนวทางหรือกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เพื่อพัฒนาคุณธรรมความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย ค้นคว้า พัฒนาองค์ความรู้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ รวบรวมองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริหารจัดการความรู้ เผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี และเป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของการประพฤติปฏิบัติดีของบุคคลและการเป็นคนดีของสังคม
- ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการและนวัตกรรมในกระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดีในรูปแบบต่างๆ
- ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมอื่นๆ และการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณธรรมความดี

พันธกิจ

1. ดำเนินการสร้าง พัฒนาและเผยแพร่ องค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วยกระบวนการจัดการความรู้รูปแบบต่างๆ
2. ดำเนินการจัดประชุมสมัชชาคุณธรรม ทั้งในระดับพื้นที่ และระดับชาติ
3. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับเครือข่ายองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้องในการสร้างเสริมคุณธรรมความดีและการรวมพลังของกลุ่มหรือเครือข่ายทางสังคม เพื่อพัฒนาคุณธรรมความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

วิสัยทัศน์

“ศูนย์คุณธรรมเป็นแหล่งกลาง
พัฒนาความรู้และนวัตกรรม
ด้านคุณธรรม รวมทั้งสร้างเสริม
พลังเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน
สังคมคุณธรรม”

หลักการทำงานที่สำคัญ และเป็นผลงานเชิงประจักษ์ของศูนย์คุณธรรม คือ

กระบวนการสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เกิดการยอมรับและมีความมุ่งมั่นในการยึดถือนำไปสู่การปฏิบัติ

การวิจัยและจัดการความรู้ สืบค้น แสวงหาองค์ความรู้และต้นแบบด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อพัฒนาศักยภาพกระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดี

การพัฒนาเครือข่าย ขยายเครือข่าย พัฒนาศักยภาพเครือข่าย และพัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้

การบริการสารสนเทศ เผยแพร่ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ พัฒนาระบบฐานข้อมูล การส่งเสริมและพัฒนา ศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรม และห้องสมุดศูนย์คุณธรรม เพื่อเผยแพร่กิจกรรมและกระบวนการสร้างคุณธรรมความดีผ่านสื่อสาธารณะช่องทางต่างๆ

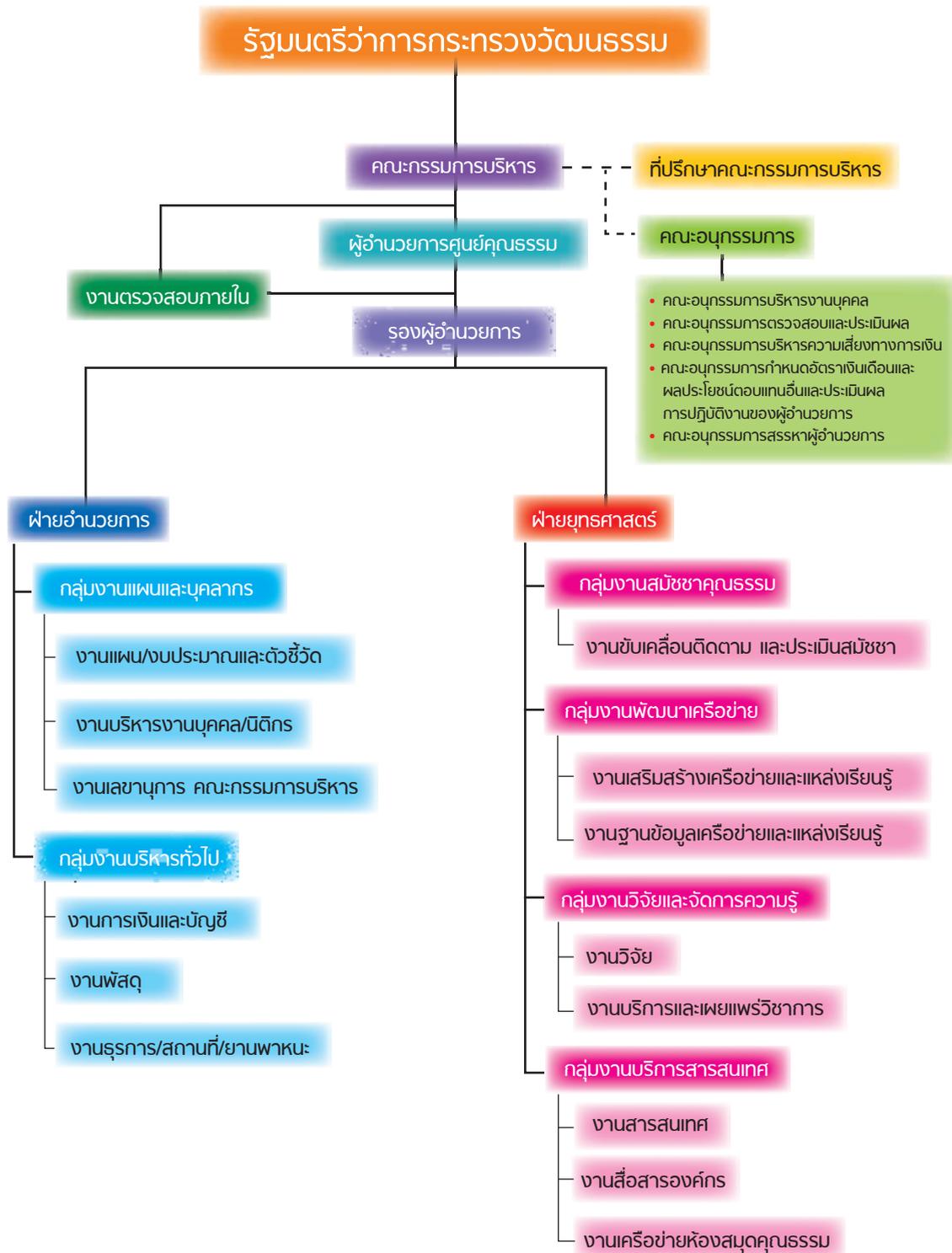
โครงสร้างการบริหารจัดการ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม บริหารและดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม

คณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม ประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง ไม่เกิน 6 คน กรรมการโดยตำแหน่งจำนวน 3 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

ในการดำเนินงานคณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมถึงถึงการสรรหา แต่งตั้ง ถอดถอนผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารกิจการของศูนย์คุณธรรม

โครงสร้างการทำงานของศูนย์คุณธรรมแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย 6 กลุ่มงาน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบแต่ละกลุ่มงานสามารถดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว อันจะส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหาร / คณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม

1. นายสมชาย เสี่ยงหลาย
2. นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป

ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหาร
ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหาร

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์
4. พลโทนิวัติ บุญะกุล
5. ศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่

ประธานกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ

1

2

3

4

5

- 6. นายสิน สีสวน
- 7. ดร.วิชรมงคล เบญจนะฉัตร
- 8. นางสาวราทีพย์ พุ่มทรัพย์
- 9. นางทิฆัมพร กองสอน
- 10. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร

- กรรมการ
- กรรมการ
- กรรมการ
- กรรมการ
- กรรมการและเลขานุการ/ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

คณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม

กรรมการโดยตำแหน่ง

11. นายวิเชียร เชาวลิต	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
12. นางปรีศนา พงษ์ทัตศิริกุล	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
13. นายชินภัทร ภูมิรัตน	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

11

12

13

คณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นและประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

1. พลโทนิวัติ บุญระกุล	ประธานอนุกรรมการ
2. นายสิน สีสวน	อนุกรรมการ
3. ดร.วัชรมงคล เบญจนะจันทร์	อนุกรรมการ
4. นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดและต่อรองอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้บริหารศูนย์คุณธรรมให้เป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนมาก ที่ นร 0506/8807 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2552 และนำเสนอคณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม
- ดำเนินการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์คุณธรรมตามกรอบระยะเวลา
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม

คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผล

1. นายสิน สีสวน	ประธานอนุกรรมการ
2. ดร.วัชรมงคล เบญจธนะฉัตร	อนุกรรมการ
3. นายมนตรี เสนีเศรษฐ	อนุกรรมการ
4. ผู้ตรวจสอบภายใน	เลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. สอบทานการดำเนินงานของศูนย์ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. สอบทาน ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานด้านการเงิน บัญชี งบประมาณ การพัสดุ การดำเนินการตามตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติงาน และโครงการหรือกิจการที่สำคัญของศูนย์ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามเป้าหมายและความคุ้มค่า
3. สอบทานระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของศูนย์ให้มีความเหมาะสม
4. สอบทานและเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่อง ระเบียบ ประกาศ หรือข้อกำหนดต่างๆ เพื่อให้การบริหารงานของศูนย์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. สอบทานการจัดทำและเปิดเผยข้อมูล และรายงานสถานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของศูนย์ ให้ถูกต้องตรงต่อความเป็นจริง ครบถ้วนและเชื่อถือได้
6. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในให้มีมาตรฐานที่ดี และสอบทานการรายงานของผู้ตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามระเบียบของศูนย์

คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล

1. ศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ประธานอนุกรรมการ
2. นายสิน สีสวน	อนุกรรมการ
3. นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์	อนุกรรมการ
4. นายอาวุธ วรรณวงศ์	อนุกรรมการ
5. ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
6. รองผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม	ผู้ช่วยเลขานุการ
7. ผู้จัดการฝ่ายอำนวยการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. เสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์แก่คณะกรรมการบริหารในการบริหารงานบุคคลของศูนย์
2. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลของศูนย์
3. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร

ผู้อำนวยการและผู้บริหารปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

1. ดร.ฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
2. นายสุทธิพงศ์ ชาญภูมามนต์
3. นางรสนา วิทยา
4. ดร.วรวิมล แสงเฟื่อง
5. นางสาวเบญจมาศ พลาภูธ

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม
รองผู้อำนวยการ
ผู้จัดการฝ่ายอำนวยการ
ผู้จัดการฝ่ายยุทธศาสตร์
ผู้ตรวจสอบภายใน

1

2

3

4

5

ฝ่ายอำนวยการ

กลุ่มงานแผนและบุคลากร

6. นางจรีรัตน์ วงษ์เลิศ
7. นายปิยะพงษ์ พารักษา
8. นางอนุสรณ์ บัฑมะสังข์
9. นางสาวกนกกานต์ ก้องเวหา

หัวหน้ากลุ่มงานแผนและบุคลากร
เจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคล
เจ้าหน้าที่งานแผน/งบประมาณและตัวชี้วัด
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ผู้ปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

กลุ่มงานบริหารทั่วไป

10. นางสาวศรวิไล นวลขาว
11. นางสาวศิริวรรณ ดวงกลมไพบูลย์
12. นางดารณี อ่อนสำลี
13. นางสาวรัตนติญญาภรณ์ ร่มเย็น
14. นายฉนภัทร กฤตโยภาส
15. นายวิชราวุธ ชูวงษ์วาน

หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป
เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน
เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่พัสดุ
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ

10

11

12

13

14

15

ฝ่ายยุทธศาสตร์

กลุ่มงานสมัชชาคุณธรรม

16. นายประมวล บุญมา
17. นางสาวกัททิรา วิริยะสกุลธรรม
18. นายณัฏสร เกษตรสุนทร
19. นางสาวอสม่า บัณฑิตสังข์
20. นายดิณฑพัชร์ พูลพิพัฒน์

หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรม
นักวิชาการ
นักวิชาการ
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่โครงการ

16

17

18

19

20

ผู้ปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

กลุ่มงานพัฒนาเครือข่าย

21. นางสาวสุชุมล มลิวัลย์
22. นางสาวพัลลภา ฉัตรทอง
23. นางสาวเนตรนภา ปานมน
24. นางสาวสาริณี ถูกจิตร

หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาเครือข่าย
นักวิชาการ
นักวิชาการ
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

21

22

23

24

กลุ่มงานวิจัยและจัดการความรู้

- 25. นางสาวพนิดา สัตถาสาธุชนะ
- 26. นางสาวกิริญา สุขประเสริฐ
- 27. นางสาวชนกกานต์ ทอวรรณภากร
- 28. นางสาวองค์อร จินตโกวิท

หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและจัดการความรู้
นักวิชาการ
นักวิชาการ
เจ้าหน้าที่โครงการ

25

26

27

28

ผู้ปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

กลุ่มงานบริการสารสนเทศ

- 29. นางวิไลวรรณ ถึกไทย
- 30. นายพิพัฒน์ เพชรจิโรจน์
- 31. นางกฤตินิฏฐ์ ประสมพลอย
- 32. นางสาวเจษฎา จรรย์ขอบ
- 33. นายณรงค์ฤทธิ์ ชูคง

หัวหน้ากลุ่มงานบริการสารสนเทศ
เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ
นักวิชาการ
เจ้าหน้าที่งานสื่อสารองค์กรและเผยแพร่
เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ

29

30

31

32

33

ยุทธศาสตร์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินแผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการนันทนาการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างค่านิยม จิตสำนึก และภูมิปัญญาคนไทย และยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ของกระทรวงวัฒนธรรม และด้านการปลูกจิตสำนึก สร้างค่านิยมสู่สังคมวัฒนธรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์คุณธรรม ในการส่งเสริมสนับสนุนการรวมพลังของกลุ่มหรือเครือข่ายทางสังคม และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมทั้งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2556-2560 เพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นศูนย์กลางประสานความร่วมมือในการรวมพลังเครือข่ายในการสร้างเสริมคุณธรรมความดีของสังคมไทย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินงานใน 3 ยุทธศาสตร์ 9 โครงการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรม ความดี และเผยแพร่

เพื่อการมีองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการนำไปสู่การสร้างเสริมคุณธรรมความดีของสังคมไทย

โครงการสำคัญ 3 โครงการ ได้แก่

- โครงการพัฒนาสร้างสรรค์สื่อรณรงค์และประชาสัมพันธ์
- โครงการปรับปรุงเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเพื่อขยายฐานองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี
- โครงการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย

เพื่อพัฒนาระบบการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายและเครือข่ายองค์กรภาคีทุกระดับมีขีดความสามารถในการสร้างเสริมคุณธรรมความดี

โครงการสำคัญ 6 โครงการ ได้แก่

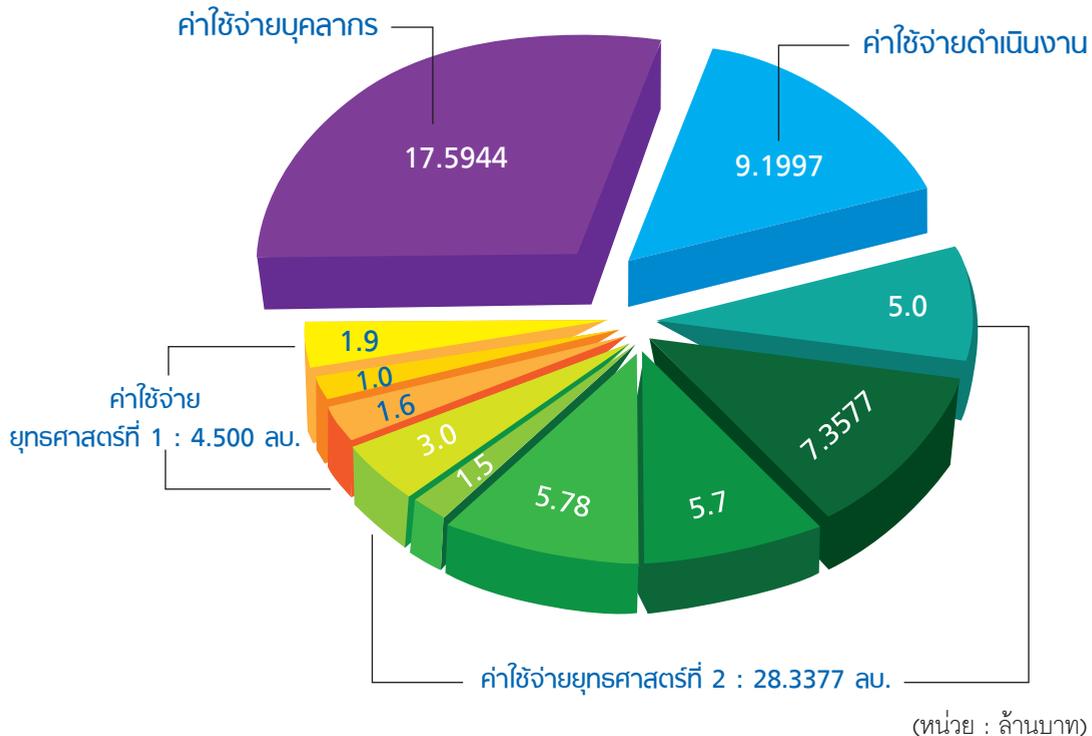
- โครงการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี
- โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม
- โครงการส่งเสริมกระบวนการจิตอาสาสู่การพัฒนาความปรองดองสมานฉันท์ของสังคมไทย
- โครงการส่งเสริมพัฒนาหน้าที่พลเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- โครงการสมัชชาคุณธรรม
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมความดี

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

เพื่อการบริหารจัดการองค์กรให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด โดยได้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์คุณธรรมด้านบุคลากร

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ประจำปี พ.ศ. 2556

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นเงิน 59.6318 ล้านบาท โดยจำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย และจำแนกตามโครงการ ได้ดังนี้

• ยุทธศาสตร์ที่ 1

- โครงการพัฒนาสร้างสรรค์สื่อรณรงค์และประชาสัมพันธ์
- โครงการปรับปรุงระบบเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเพื่อขยายฐานความรู้ด้านคุณธรรมความดี
- โครงการสนับสนุนการวิจัยและถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี

• ยุทธศาสตร์ที่ 2

- โครงการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี
- โครงการเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม
- โครงการส่งเสริมกระบวนการจิตอาสาสู่การพัฒนาความปรองดองสมานฉันท์ของสังคมไทย
- โครงการส่งเสริมพัฒนาหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- โครงการสมัชชาคุณธรรม
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมความดี

• ยุทธศาสตร์ที่ 3

- เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

ACHIEVEMENT

ผลการดำเนินงานแต่ละยุทธศาสตร์

■ ยุทธศาสตร์ที่ 1

ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา
องค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี
และเผยแพร่

■ ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนากระบวนการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม
สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย

■ ยุทธศาสตร์ที่ 3

เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

ผลงานเด่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมความดีในทุกภาคส่วน ในหลากหลายรูปแบบ รวม 3 ยุทธศาสตร์ 9 โครงการ 61 โครงการย่อย มีตัวอย่างผลงานเด่น ดังนี้

โครงการสมัชชาคุณธรรม

จากวิกฤติปัญหาความซื่อตรงในสังคมไทย ศูนย์คุณธรรมร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย 25 องค์กร จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ขึ้น ภายใต้แนวคิด “สร้างชาติ สร้างไทย สร้างไทยซื่อตรง” ภายในงาน ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตเลขาธิการอาเซียน ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษแสดงความห่วงใยต่อปัญหาดังกล่าว

ระบบราชการอ่อนแอ เพราะข้าราชการมีปัญหาเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ ความไม่โปร่งใส ในขณะที่กลไกทางการเมืองเลือกคนไม่มีประสิทธิภาพมาเป็นตัวแทนประเทศรวมไปถึงมาตรฐานจิตสำนึกทางสังคมย่ำแย่ที่สุด อาทิ การขึ้นชมคนที่ได้ทรัพย์สินและอำนาจมาในทางมิชอบ หรือคนไทยรับได้ถ้ารัฐบาลโกงแล้วได้ประโยชน์ ปัญหาดังกล่าวถือเป็นอุปสรรคของชาติความเชื่อมั่น และไปลงทุนในประเทศอื่น เช่น พม่า ลิงคโปร์

สร้างความตระหนักและจุดประกายความคิดให้กับผู้ร่วมงาน 4,612 คน นอกจากนี้ ภายใน

งานยังมีการประชุมทางวิชาการ นำเสนอผลการประชุมขับเคลื่อนของ 7 กลุ่มประเด็น และการจัดแสดงผลงานความซื่อตรงของภาคีเครือข่ายคัดเลือกมอบรางวัลคุณธรรมแห่งชาติ (Thailand Morality Award 2013) เพื่อยกย่องเชิดชูบุคคลองค์กร โครงการที่มีคุณธรรมความซื่อตรงให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมไทย

ผลจากการดำเนินโครงการ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปขยายผลสู่การปฏิบัติในกลุ่มเครือข่ายเป้าหมาย 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มการเมือง กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มการศึกษา กลุ่มศาสนา กลุ่มธุรกิจ และกลุ่มชุมชน มีการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติในระดับองค์กรพื้นที่กว่า 16 พื้นที่ มีองค์กรสมาชิกของกลุ่มเครือข่ายที่เข้าร่วมขับเคลื่อนงานสมัชชาคุณธรรมจำนวน 113 องค์กร ได้ปฏิญญาที่เป็นฉันทามติของภาคีเครือข่ายได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่สังคมแห่งความซื่อตรง และแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ ฉบับทบทวน พ.ศ. 2557-2559 ส่งมอบให้กับผู้แทนรัฐบาล

โครงการส่งเสริมกระบวนการจิตอาสา สู่การพัฒนาความปรองดองสมานฉันท์ ของสังคมไทย

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานโครงการกองทุนการศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์คุณธรรม และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ในโครงการกองทุนการศึกษา สร้างคนดีสู่สังคม ปลูกฝังจิตสำนึกด้านจิตอาสาของเยาวชน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุน

ผลการศึกษาวิจัยกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนในกองทุนการศึกษา รุ่นที่ 1 จำนวน 20 แห่ง ในเขตพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันออก รวม 8 จังหวัด พบว่าภายหลังการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารและครูแกนนำ เสริมสร้างความรู้ด้านจิตอาสา โดยให้การอบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานกระบวนการบริหารจัดการระบบอาสาสมัครด้านจิตอาสาของมูลนิธิพุทธรธณีจี้ ได้หวั่น ผู้บริหารและครูแกนนำเกิดแรงบันดาลใจ พบแนวทางการปฏิบัติและตัวอย่างที่ดีในการพัฒนากระบวนการทำงานด้านคุณธรรมองค์กร เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และขยายผลในสถานศึกษา ขณะที่การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาซึ่งส่วนใหญ่ใช้โครงการงานคุณธรรมที่เกิดจากการร่วมคิดร่วมทำของทั้งครูและนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ มีจิตอาสา ความซื่อสัตย์ ความพอเพียง มีพฤติกรรมด้านลบลดลง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

โครงการแหล่งเรียนรู้เชิงบูรณาการ “ความรู้คู่ความดี” : โรงเรียนนฤมลทิน กรุงเทพฯ

โรงเรียนนฤมลทินร่วมกับศูนย์คุณธรรมพัฒนาครูในโรงเรียนและโรงเรียนเครือข่ายจัดอบรมสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการเป็นครู เขียนแผนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสมดุลทั้งทางกาย ปัญญาคุณธรรม และทักษะการใช้ชีวิต และพัฒนานักเรียนด้วยค่ายปลูกจิตสำนึก ภายในค่ายประกอบด้วยฐานกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัย เช่น ฐานคนดีความดี ฐานโตไปไม่โกง ในค่าย

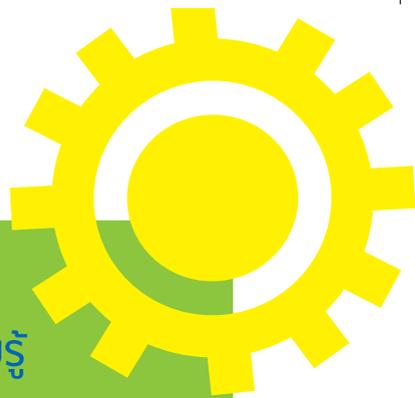

ชั้นประถม และฐานมารยาทไทย ฐานหนูรักษ์น้ำ ในค่ายชั้นอนุบาล ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ทั้งด้านทักษะชีวิต และด้านคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้ในชีวิตจริงด้วยการยกย่องนักเรียนต้นแบบคุณธรรมในด้านที่กำหนดไว้ในทุกเดือน

จากการแบ่งปันความรู้ ติดตามให้คำแนะนำแก่โรงเรียนเครือข่าย 3 โรงเรียน พบว่าแต่ละโรงเรียนได้ดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิต ผ่านกิจกรรมชมรมที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียน เช่น ชมรมปั้นสุขปลูกเด็กดีของโรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ กิจกรรมมัธยมแก่งดินของโรงเรียนรุจีเสรีวิทยา กิจกรรมร้อยรักษ์ภาษา นำพาสู่คุณธรรมของโรงเรียนสมามสตรีไทย สร้างการเรียนรู้ทักษะชีวิตและคุณธรรมความดีผ่านกิจกรรมชมรมได้เป็นอย่างดี

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาองค์ความรู้
นวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี และเผยแพร่

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี และเผยแพร่

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาองค์ความรู้
นวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี และเผยแพร่

เป้าประสงค์ : การมีองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการนำไปสู่การ
เสริมสร้างคุณธรรมความดีของสังคมไทย

1.1 โครงการพัฒนาสร้างสรรค์สื่อ รณรงค์และประชาสัมพันธ์

กลุ่มงานบริการสารสนเทศ ฝ่ายยุทธศาสตร์
ของศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการเผยแพร่
องค์ความรู้ กิจกรรมของศูนย์และเครือข่ายองค์กร
ภาคีด้านคุณธรรมความดีผ่านสื่อสาธารณะ
ต่างๆ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ
สื่อออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งผลิตและ
เผยแพร่วารสารจดหมายข่าวของศูนย์คุณธรรม
และจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ส่งไปยังกลุ่ม
เป้าหมาย และเผยแพร่ผ่านการจัดนิทรรศการ
เพื่อให้เข้าถึงเยาวชน ประชาชน และทุกภาคส่วน
ได้อย่างทั่วถึง

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่สื่อ องค์ความรู้ กิจกรรมและ
ต้นแบบที่เป็นรูปธรรมความสำเร็จ ด้านการส่งเสริม
คุณธรรมความดีของศูนย์คุณธรรม ทั้งสมาชิก
คุณธรรมและองค์กรเครือข่าย ให้เกิดการ
ขยายผลในวงกว้าง สร้างกระแสสังคม และกระตุ้น
ให้เกิดพฤติกรรมในการทำความดี ตลอดจนสร้าง

จิตสำนึกให้เด็กเยาวชน ประชาชนมีความรับผิดชอบ
ต่อสังคมมากขึ้น สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ
การมีส่วนร่วมขององค์กรด้านสื่อในการร่วมมือ
รณรงค์สร้างกระแสคุณธรรมความดี เสริมสร้าง
จิตสำนึกด้านคุณธรรมความดี ป้องกัน ฟันฟูและ
สร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนทุกกลุ่มในสังคม
ไทย และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่
สื่อนวัตกรรมองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี
แบบบูรณาการผ่านสื่อสาธารณะในรูปแบบต่างๆ

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้ กำหนดเป้าหมาย
ของโครงการพัฒนาสร้างสรรค์สื่อรณรงค์และ
ประชาสัมพันธ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไว้ดังนี้

- มีการเผยแพร่องค์ความรู้ กิจกรรมของ
ศูนย์และเครือข่ายองค์กรภาคีด้านคุณธรรม
ความดีผ่านสื่อสาธารณะต่างๆ ไม่น้อยกว่า 200 ครั้ง
- ประชาชนรับรู้สื่อด้านการพัฒนา
คุณธรรมความดี ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคม
ออนไลน์ สื่อวิทยุ/สื่อโทรทัศน์ ไม่น้อยกว่า
200,000 คน

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

กิจกรรมที่ 1 ประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การผลิตและเผยแพร่สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

- จัดทำข้อกำหนดการผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดีผ่านสื่อสาธารณะ
- จัดทำข้อกำหนดการผลิตและเผยแพร่จดหมายข่าว และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

กิจกรรมที่ 2 ผลิตและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี ผ่านสื่อสาธารณะ

มีการเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคม/สื่อวิทยุ/สื่อโทรทัศน์ รวมจำนวน 437 ครั้ง จำแนกเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ 119 ครั้ง (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน ข่าวสด แนวหน้า สยามกีฬา) สื่อออนไลน์ 130 ครั้ง สื่อโทรทัศน์ 10 ครั้ง สื่อวิทยุ 30 ครั้ง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ 148 ครั้ง

ประชาชนรับรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมความดี มากกว่า 200,000 คน

กิจกรรมที่ 3 ผลิตและเผยแพร่จดหมายข่าว และจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์

- ผลิตและเผยแพร่จดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ รายเดือน จัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 27,074 รายชื่อ
- ผลิตจดหมายข่าวศูนย์คุณธรรม ราย 2 เดือน ออกเผยแพร่ 6 ฉบับ จัดพิมพ์ครั้งละ 3,000 เล่ม จัดส่งไปยังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2,500 รายชื่อ เผยแพร่ผ่านการจัดกิจกรรม 500 เล่ม

กิจกรรมที่ 4 จัดนิทรรศการ ผลิตสื่อและสนับสนุนการผลิตสื่อต่างๆ เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์กร

- เปิดบ้านคุณธรรม Open House วันที่ 24 กันยายน 2556 เวลา 9.30-13.30 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 16 ศูนย์คุณธรรม

- จัดนิทรรศการ เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานและบทบาทหน้าที่ของศูนย์คุณธรรม จำนวน 11 ครั้ง

1. งานคนไทยขอมือหน่อย คนละไม้คนละมือ เพื่อสังคมน่าอยู่ เกิดจากความร่วมมือของ 200 กลุ่ม/องค์กร เมื่อวันที่ 2-3 มีนาคม 2566 ลานหน้าเซ็นทรัลเวิลด์

2. งานฉลองครบรอบสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ 231 ปี กระทรวงวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 20-22 เมษายน 2556 ณ พื้นที่รอบเกาะรัตนโกสินทร์

สัมมนาการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม ในสถานศึกษา ใน 4 ภูมิภาค

3. ภาคใต้ จังหวัดตรัง เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2556

4. ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2556

5. ภาคอีสาน จังหวัดบึงกาฬ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2556

6. ภาคกลาง จังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2556

7. งานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต “การสร้างจิตสำนึกดี มีวินัย ใจซื่อตรง องค์กรใสสะอาด” เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2556 ณ สำนักงานกลาง กฟผ. บางกรวย นนทบุรี

8. กิจกรรม “เพื่อนห้องสมุด” เมื่อวันที่ 1-3 สิงหาคม 2556 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

9. ร่วมงานสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

10. งานต่อต้านคอร์รัปชัน ภายใต้แนวคิด “Act Now ร่วมกันสู้ กอบกู้อนาคต” เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2556 ณ รอยัล พารากอนฮอลล์ ชั้น 5 สยามพารากอน

11. ประชุมผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม สำนักงานพัฒนานวัตกรรม การจัดการศึกษา สพฐ. ณ ห้องประชุม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นอกจากนี้ ยังมีการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้

- กิจกรรม 1 ผลิตวีดิทัศน์แนะนำองค์กร พร้อมคำบรรยายภาษาอังกฤษ

- กิจกรรม 2 ผลิตแผ่นพับประชาสัมพันธ์องค์กร ทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

- กิจกรรม 3 ปรับแก้วิถีทัศนศาสตร์คติดอกไม้บาน สื่อสารความดี โดยเพิ่มคำบรรยายภาษาอังกฤษ
- กิจกรรม 4 ปรับเปลี่ยนชื่อหน่วยงาน ในวิถีทัศนศาสตร์คติดอกไม้บาน สื่อสารความดี พร้อมผลิตสำเนา ดีวีดี ดอกไม้บาน สื่อสารความดี จำนวน 2,000 แผ่น

ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

- มีการเผยแพร่องค์ความรู้ กิจกรรมของศูนย์ และเครือข่ายองค์การภาคีด้านคุณธรรมความดีผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ 437 ครั้ง
  - จำนวนประชาชนรับรู้สื่อด้านการพัฒนาคุณธรรมความดี ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ สื่อวิทยุ/สื่อโทรทัศน์ เกินกว่า 200,000 คน
- ประชาชนและทุกภาคส่วนเกิดการรับรู้/เรียนรู้กิจกรรมที่เป็นกรณีตัวอย่างเกิดความตื่นตัวและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดแรงกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ และแพร่ขยายเครือข่ายการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในสังคมมากยิ่งขึ้น

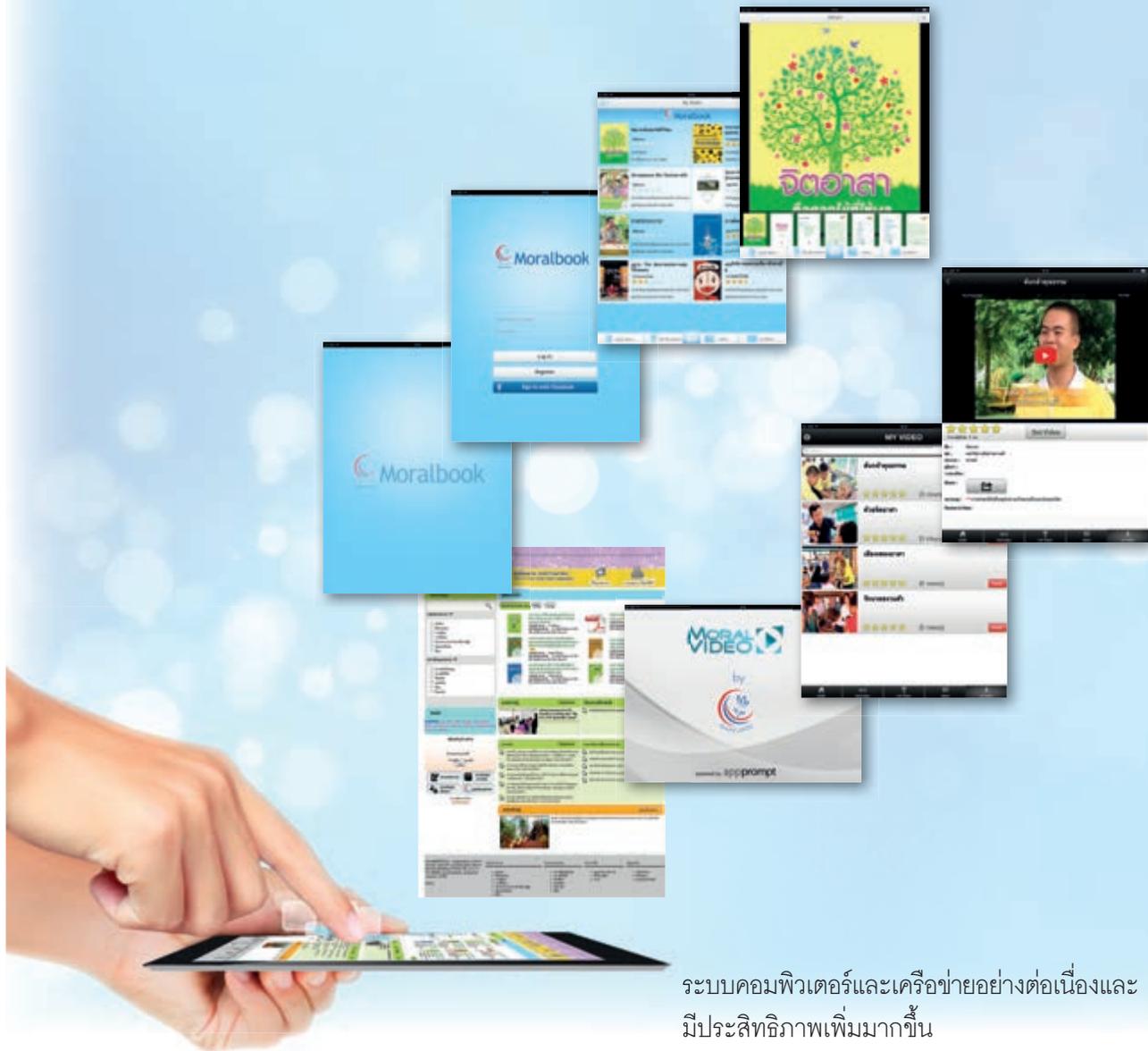
1.2 โครงการปรับปรุงเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเพื่อขยายฐานองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี

งานด้านการบริการสารสนเทศเป็นงานหนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูล องค์ความรู้ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การเผยแพร่ให้บริการความรู้ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีความสนใจในการพัฒนาคุณธรรมความดี

กลุ่มงานบริการสารสนเทศ ฝ่ายยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูล และ Application สำหรับอุปกรณ์ Smart Phone และ Tablet ในการเข้าถึงสื่อวิถีทัศน์ มัลติมีเดีย และปรับปรุงพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบให้สามารถรองรับการให้บริการที่รวดเร็ว เพื่อให้ผู้ใช้บริการ คือเด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป เครือข่ายของศูนย์คุณธรรมในพื้นที่ทั่วประเทศ และบุคลากรของศูนย์คุณธรรม สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้านคุณธรรมความดีของศูนย์ฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้านคุณธรรมความดีที่มีประสิทธิภาพ พัฒนา Application สำหรับอุปกรณ์ Smart Phone และ Tablet ในการเข้าถึงสื่อวิถีทัศน์ มัลติมีเดียของศูนย์คุณธรรม และปรับปรุง พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Active Directory) ของศูนย์คุณธรรม

ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดเป้าหมายของโครงการปรับปรุงเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเพื่อขยายฐานองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดีในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไว้ดังนี้

- มีผู้สนใจเข้าใช้บริการฐานข้อมูลไม่น้อยกว่า 35,000 ครั้ง
- สมาชิกในเว็บไซต์ ไม่น้อยกว่า 300 คน
- บุคลากรของศูนย์คุณธรรมได้ใช้งาน

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1. พัฒนาระบบให้บริการศูนย์ข้อมูลกลางด้านคุณธรรมความดีให้เป็นไปตามการวิเคราะห์ความต้องการ

- ดำเนินการปรับปรุงเครื่องแม่ข่ายเพื่อให้บริการการทำงานของระบบศูนย์ข้อมูลกลางฯ
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อให้บริการข้อมูลองค์ความรู้ในรูปแบบสื่อดิจิทัล เช่น งานวิจัย องค์ความรู้ วิกิทัศน์ และอื่นๆ

- จัดฝึกอบรมผู้ดูแลระบบ
- จัดทำแผ่นประชาสัมพันธ์

2. พัฒนา Application สำหรับอุปกรณ์ Smart Phone และ Tablet ในการเข้าถึงสื่อวีดิทัศน์ของศูนย์คุณธรรม ภายใต้ชื่อ Moral Video รองรับการทำงานทั้งระบบ iOS และ Android

3. จัดหาอุปกรณ์และเครื่องแม่ข่ายระบบ Active Directory เพื่อให้ในการควบคุมการทำงานทรัพยากรด้านเทคโนโลยีของศูนย์คุณธรรม

ผลิตผลและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

ศูนย์คุณธรรมมีระบบการให้บริการศูนย์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้านคุณธรรมความดีที่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ให้บริการมีความหลากหลาย น่าสนใจ และทันสมัย เช่น บทความ งานวิจัยถอดองค์ความรู้ สื่อวิดีโอ และข้อมูลแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ขอรับบริการ เตรียมความพร้อมที่จะเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคุณธรรมความดีของประเทศ

- มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 39,563 ครั้ง
- สมาชิกเว็บไซต์ moralcenter.or.th จำนวน 362 คน
- Face Book ศูนย์คุณธรรม มีผู้ชื่นชอบ (Page Like) จำนวน 4,907 คน
- Moral Book มีผู้อ่าน จำนวน 602 ครั้ง
- Moral Video มีผู้เข้าชม จำนวน 1,350 ครั้ง

1.3 โครงการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ถอดองค์ความรู้ ด้านคุณธรรมความดี

การศึกษาวิจัยทางด้านคุณธรรมความดีเป็นหนึ่งในกระบวนการที่มีส่วนช่วยในการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณธรรมความดี ทั้งยังสร้างแนวทางหรือวิธีการที่เอื้อต่อการเสริมสร้างพัฒนาคุณธรรมความดีในทุกระดับ

กลุ่มงานวิจัยและจัดการความรู้ ฝ่ายยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรมจึงสนับสนุนการวิจัยและถอดองค์ความรู้ทางด้านคุณธรรมความดีทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยในปี 2556 ได้ดำเนินการสนับสนุนการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อเตรียมพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 และจัดทำวารสารวิชาการคุณธรรมความดี ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ต่อเนื่องจากปีที่แล้ว เพื่อพัฒนาเข้าสู่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ภายในปี 2557

วัตถุประสงค์

ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสรรค์ งานวิจัย/ ถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี ที่สามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมความดีใน สังคมไทย และเป็นศูนย์ข้อมูลในการสร้างสรรค รวบรวม และเผยแพร่งานวิชาการด้านคุณธรรม ความดีในสังคมไทย ที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอด การดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรม

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดเป้าหมายของ โครงการสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย ถอดองค์ความรู้ ด้านคุณธรรมความดี ในปี 2556 ไว้ดังนี้

- ผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ด้าน คุณธรรมความดี จำนวน 1 เรื่อง
- วารสารวิชาการจำนวน 1 ฉบับ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1. สนับสนุนงานวิจัย/ถอดองค์ความรู้ ด้านคุณธรรมความดี โดยให้การสนับสนุน สภาพองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระ ราชูปถัมภ์ฯ ดำเนินการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประเทศ ในกลุ่มอาเซียน ปี 2556

2. สังเคราะห์และจัดการข้อมูลงานวิจัย และถอดองค์ความรู้ของศูนย์คุณธรรม ปี 2547-2550 จำนวน 130 เรื่อง

3. จัดทำวารสารวิชาการด้านคุณธรรม ความดี ปีที่ 2 ฉบับที่ 1

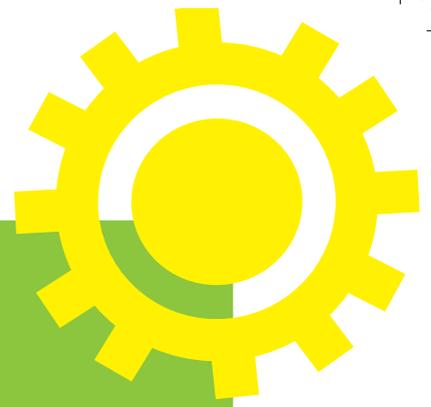
ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ

- เกิดแนวทางในการส่งเสริมพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน จากการให้การสนับสนุน “การศึกษาวิจัย เปรียบเทียบการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของประเทศในกลุ่มอาเซียน” ปี 2556
- เกิดการรวบรวมองค์ความรู้ด้าน คุณธรรมความดีที่สามารถเผยแพร่ขยายผล ให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ จากการจัดทำ ฐานข้อมูลงานวิจัยสังเคราะห์องค์ความรู้ และถอดองค์ความรู้ของศูนย์คุณธรรม ปี 2547-2550 ประมาณ 130 เรื่อง และการ จัดทำวารสารวิชาการคุณธรรมความดี ปีที่ 2 ฉบับที่ 1

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนากระบวนการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม
สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 2

พัฒนากระบวนการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม
สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย

ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาการสมัชชาคุณธรรม สร้างเสริม
สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย

เป้าประสงค์ที่ 1 : การพัฒนาและยกระดับกระบวนการสมัชชาคุณธรรม

2.1 โครงการเสริมสร้างกระบวนการ พัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี

กลุ่มงานวิจัยและจัดการความรู้ ฝ่าย
ยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม ดำเนินการพัฒนา
หลักสูตรผ่านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลายหลักสูตร เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการ และ
ถอดองค์ความรู้เผยแพร่ขยายผลในการพัฒนา
คุณธรรมความดี ผู้ที่เข้ารับการอบรมสามารถ
นำไปสร้างกระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดี
ที่เหมาะสมกับหน่วยงานองค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ได้มีการใช้
หลักสูตรของศูนย์คุณธรรมในการพัฒนาคุณธรรม
ความดีให้กับหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะในการ

พัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ในโครงการ
กองทุนการศึกษา สร้างคนดีสู่สังคม ซึ่งเป็น
โครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานโครงการ
กองทุนการศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์คุณธรรม และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพ
ด้านคุณธรรมความดีให้กับองค์กร หน่วยงาน
ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคี
เครือข่ายที่สนใจ ให้ผู้ที่เข้ารับการอบรมสามารถ
นำไปสร้างกระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดี
ที่เหมาะสมกับหน่วยงานองค์กรได้อย่างเป็น
รูปธรรม และเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการพัฒนา

ศักยภาพ และถอดองค์ความรู้เผยแพร่ขยายผล
ในการพัฒนาคุณธรรมความดี

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดเป้าหมายของ
การเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพ
ด้านคุณธรรมความดี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556
ไว้ดังนี้

- พัฒนาศักยภาพองค์กรภาคีเครือข่าย
15 แห่ง ในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ และ
บุคลากร 500 คน ของศูนย์เรียนรู้/องค์กรภาคี
เครือข่ายได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรของ
ศูนย์คุณธรรม
- ถอดองค์ความรู้/พัฒนาหลักสูตร
จำนวน 1 เรื่อง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

- **ลงนามข้อตกลงความร่วมมือ** ระหว่าง
สำนักงานโครงการกองทุนการศึกษา สำนักงาน
ผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์คุณธรรม และมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เรื่องการพัฒนาโรงเรียน
คุณธรรม จริยธรรมในโครงการกองทุนการศึกษา
เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2555 ระยะเวลา 1 ปี

เพื่อเป็นเครือข่ายในการส่งเสริมจิตสำนึก
ด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน
ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษา ตามหน้าที่ของ
แต่ละองค์กร แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็น
ระหว่างกัน ในการส่งเสริมและสนับสนุนในการ
รณรงค์ เผยแพร่ จัดโครงการและกิจกรรมที่มุ่งเน้น
การส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม
ให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน และบุคลากรทางการ
ศึกษา และร่วมกันส่งเสริม สนับสนุน ปลูกฝัง
ค่านิยมการยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กมี
พฤติกรรมดี เต็มโตเป็นพลเมืองที่มั่นคง อยู่ใน
คุณธรรม จริยธรรม ให้กับสถานศึกษาที่ได้รับ

ความช่วยเหลือจากโครงการกองทุนการศึกษาใน
8 จังหวัดภาคกลาง รวม 20 โรงเรียน

- **จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากร คณะ
ดำเนินงาน เพื่อหารือแนวทาง รูปแบบการดำเนิน
กิจกรรม 3 ครั้ง**

1. จัดประชุมเตรียมการพัฒนาศักยภาพ
ด้านคุณธรรมความดี ร่วมกับสำนักงานโครงการ
กองทุนการศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2555 ณ ศูนย์คุณธรรม
(องค์การมหาชน)

2. จัดประชุมเตรียมความพร้อมในการ
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "ผู้นำเยาวชน
จิตอาสา" เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2555 ณ ศูนย์
คุณธรรม (องค์การมหาชน)

3. จัดประชุมหารือแนวทางการขับเคลื่อน
กิจกรรมในโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม
ร่วมกับโรงเรียน ภปร.ราชวิทยาลัย เมื่อวันที่ 29
พฤศจิกายน 2555 ณ โรงเรียน ภปร.ราชวิทยาลัย
จ.นครปฐม

- **ดำเนินการจัดกระบวนการพัฒนา
ศักยภาพด้านคุณธรรมความดีโดยใช้หลักสูตรของ
ศูนย์คุณธรรม จัดอบรมปฏิบัติการ 10 ครั้ง**

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "การ
บริหารสถานศึกษาอย่างมีความรับผิดชอบต่อ
สังคม" หลักสูตร "การออกแบบกิจกรรมบูรณาการ
ความรู้คู่ความดี" และหลักสูตร "โครงการคุณธรรม"

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครู 20 โรงเรียน
8 จังหวัดในภาคกลาง จำนวน 230 คน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “โครงการ
คุณธรรม” แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา 2 ครั้ง
จำนวน 265 คน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร
“ผู้นำเยาวชนจิตอาสา” สำหรับนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาและครู 5 รุ่น จำนวน 742 คน

ผลที่ได้จากการจัดอบรมคือ บุคลากร
ของทุกโรงเรียนนำองค์ความรู้ สื่อ กิจกรรม และ
เทคนิควิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ไปประยุกต์
ใช้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน
ได้เป็นอย่างดี

• การเข้าร่วมจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรภาคีเครือข่าย
4 ครั้ง

1. การเข้าร่วมการอบรมโครงการพัฒนา
โรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ระหว่างวันที่ 14-16
มีนาคม 2556 ณ โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลย์
สงเคราะห์) จ.สระบุรี มีผู้เข้าร่วมอบรม ประกอบด้วย
ผู้บริหาร และครู จำนวนทั้งสิ้น 78 คน

2. การเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน (progress
report) ครั้งที่ 1 ของโรงเรียนในโครงการกองทุน
การศึกษา ระหว่าง วันที่ 24-25 มีนาคม 2556 ณ
รอยัลฮิลล์ กอล์ฟ แอนด์ สปา รีสอร์ท จังหวัด
นครนายก ผู้เข้าร่วมจำนวน 400 คน เพื่อรับทราบ
ความก้าวหน้าของการดำเนินกิจกรรมโครงการ
พร้อมกับข้อเสนอแนะขององคมนตรีและผู้
ทรงคุณวุฒิในการนำแนวทางไปปรับใช้ในโรงเรียน

3. การเข้าร่วมในโครงการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมในสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการ
กองทุนการศึกษา รุ่นที่ 2 ระหว่าง วันที่ 26,30-
31 พฤษภาคม 2556 ณ โรงแรมรอยัลฮิลล์รีสอร์ท
กอล์ฟแอนด์สปา จ.นครนายก เป็นการร่วมจัด
ของภาคี 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานผู้ตรวจการ

แผ่นดิน สำนักงานโครงการกองทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำนักงานป้องกันปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และศูนย์คุณธรรม ซึ่งมีครูและผู้บริหารเข้ารับการอบรม จำนวน 400 คน จาก 27 จังหวัด

4. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการรายงานความก้าวหน้า การดำเนินโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา รุ่นที่ 1 ครั้งที่ 2 ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจาก 20 โรงเรียน จำนวน 150 คน และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาคีและอาสาสมัคร จำนวน 40 คน รวมจำนวน 190 คน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์และติดตามผลการดำเนินโครงการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปลูกฝังคุณธรรมร่วมกัน และรับข้อเสนอแนะในการพัฒนาในระยะที่ 2 ต่อไป

นอกจากการร่วมดำเนินงานกับโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมในโครงการกองทุนการศึกษา ทางศูนย์คุณธรรมยังได้สนับสนุน “การศึกษาวิจัยกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม” โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อติดตาม ประเมินผล ศึกษาเปรียบเทียบ และค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ความล้มเหลว และความยั่งยืน ในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา รุ่นที่ 1

ผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินภาพรวมของโครงการและแบบประเมินความสำเร็จและความยั่งยืนของโครงการ (CIPPI Model) พบว่าผู้บริหาร คณะครู/บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นตามคุณธรรมเป้าหมายและตัวชี้วัดพฤติกรรมที่ร่วมกันกำหนดไว้ เป็นผลให้พฤติกรรมเชิงลบ

รวมไปถึงคุณลักษณะและค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น ส่งผลกระทบบให้อัตราการศึกษาต่อและคุณภาพชีวิตของนักเรียนดีขึ้น

การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา รุ่นที่ 1 เกิดผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับที่ดี-ดีมาก

- พัฒนาปรับปรุงหลักสูตร และถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี 2 เรื่อง โดยได้จัดทำเป็นหนังสือเพื่อเผยแพร่ ได้แก่ “กระบวนการถอดองค์ความรู้” และ “รายงานการวิจัย โครงการศึกษาวิจัยกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม” ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

- เกิดการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี แก่องค์กรภาคีเครือข่าย โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ 34 แห่ง จาก 8 จังหวัด

- บุคลากรองค์กรภาคีเครือข่ายเข้ารับการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี จำนวน 1,780 คน

- เกิดองค์ความรู้ จำนวน 2 เรื่อง คือ หนังสือ “กระบวนการถอดองค์ความรู้” และ “รายงานการวิจัยโครงการศึกษาวิจัยกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม”

- หลักสูตร กระบวนการ สื่อ และกิจกรรมของโครงการสามารถกระตุ้นจิตวิญญาณความเป็นครู เกิดความตระหนักในหน้าที่ รับผิดชอบต่อนักเรียนและโรงเรียน มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนตนเอง จนกระทั่งส่งผลเชิงบวกไปที่นักเรียนและโรงเรียน ผู้ที่เข้ารับการอบรมสามารถนำองค์ความรู้ สื่อ กิจกรรม และเทคนิควิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ ไปประยุกต์ใช้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

แนวทางการดำเนินงานต่อไป

- ดำเนินโครงการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมความดี ในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และจิตอาสาให้กับผู้กู้ยืมเงิน กยศ. และเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อทางการเงินในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานกองทุน ผู้กู้ยืมเงิน กยศ. และกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ของ กยศ. โดยใช้หลักสูตรของศูนย์คุณธรรมเป็นฐานในการพัฒนา ตามลงนามความร่วมมือระหว่าง กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กับศูนย์คุณธรรม เมื่อ 30 สิงหาคม 2556

2.2 โครงการเครือข่ายห้องสมุด ศูนย์คุณธรรม

ในปี 2556 กลุ่มงานบริการสารสนเทศ ฝ่ายยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการคัดเลือกและทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม เพิ่มขึ้น 32 แห่ง เพื่อเป็นการขยายโอกาสการเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดีแก่เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน ผู้สนใจทั่วไป จัดประชุมสัมมนาและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของเครือข่ายเพื่อมุ่งเน้นพัฒนา มุมคุณธรรมให้เป็น “ต้นแบบมุมคุณธรรม” รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรมที่เื้อื่อต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีแก่เด็กปฐมวัย ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2555 ให้มีความเข้มแข็งสามารถเป็นต้นแบบได้ และขยายผลการจัดตั้งศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรมเพิ่มขึ้นอีก 4 แห่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อบริการและเผยแพร่สื่อองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี ไปสู่ห้องสมุด สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กร ให้เยาวชนและประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้ด้านคุณธรรม

ความดีได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัด มากยิ่งขึ้น พัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบเครือข่าย ห้องสมุดศูนย์คุณธรรม ให้มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารจัดการมุมคุณธรรมและศูนย์ วิทยาการเชิงคุณธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เพื่อพัฒนาและสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรม การเผยแพร่สื่อองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม เชื่อมต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่เด็กและ เยาวชน

เป้าหมาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ศูนย์คุณธรรม ได้กำหนดเป้าหมายของโครงการเครือข่าย ห้องสมุดศูนย์คุณธรรมไว้ ดังนี้

- มีต้นแบบศูนย์วิทยาการเชิงคุณธรรม จำนวน 4 แห่ง
- มีต้นแบบด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม การใช้มุมคุณธรรม จำนวน 4 แห่ง
- ผู้รับผิดชอบเครือข่ายห้องสมุดศูนย์ คุณธรรมได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวนไม่น้อย กว่า 100 คน
- จำนวนผู้นำสื่อองค์ความรู้ด้านคุณธรรม ความดีไปใช้ประโยชน์ จำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 คน
- นักเรียนที่เข้าใช้ห้องศูนย์วิทยาการ เชิงคุณธรรม เกิดคุณลักษณะที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบ และมีระเบียบวินัย
- ผู้มาใช้บริการมุมคุณธรรมเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดี เพื่อนำไปใช้ ให้เกิดประโยชน์ ได้อย่างประหยัด สะดวก รวดเร็ว
- มุมคุณธรรม และศูนย์วิทยาการเชิง คุณธรรมเป็นที่สนใจของกลุ่มเป้าหมายและได้รับ การแนะนำให้เป็นต้นแบบแก่หน่วยงาน/องค์กร อื่นต่อไป

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

กิจกรรมที่ 1 มุมคุณธรรม

1) จัดประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพ เครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการมุมคุณธรรม

2) จัดประชุมสัมมนาเครือข่ายห้องสมุด ศูนย์คุณธรรมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2556

การประชุม 2 ครั้ง มีเครือข่ายเข้าร่วม ประชุมสัมมนา รวม 210 คน ผลจากการประชุม สัมมนา เครือข่ายได้ร่วมกันค้นหาต้นแบบ มุมคุณธรรม แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 การจัดรูปแบบ/การบริหาร จัดการ ได้แก่ ลำดับที่ 1 โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ลำดับ ที่ 2 สวนธรรมเทียนสิริ ลำดับที่ 3 มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิตถ์

ประเภทที่ 2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการ อ่าน/การใช้ ได้แก่ ลำดับที่ 1 โรงเรียนเทศบาลนคร แทลมฉบับ 3 สวนธรรมเทียนสิริ มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรดิตถ์ ลำดับที่ 2 โรงเรียนวัดช่องพราน โรงเรียนเทศบาลนครแหลมฉบัง 2 ลำดับที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สอนสุนันทา

ประเภทที่ 3 ด้านการจัดเก็บผลลัพธ์ / ผลผลิต : การประเมินผล ได้แก่ ลำดับที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ลำดับที่ 2 สถาบัน การเรียนรู้เพื่อปวงชน (อัมพวา) โรงเรียนวัด ช่องพราน โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ลำดับที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3) สนับสนุนการจัดกิจกรรมใช้มุม คุณธรรมต้นแบบ (กิจกรรมส่งเสริม “รักษ์ คุณธรรม”) เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดสื่อ องค์ความรู้ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยศรีปทุม ดำเนินโครงการ “ส่งเสริมความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่เยาวชน” ภายในโครงการ ประกอบด้วย

- กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- กิจกรรมต้นไม้แห่งความดี

- กิจกรรมเขียนการ์ดแสดงความรู้สึกที่มีต่อพ่อของฉันท

- กิจกรรมร่วมถวายพระพรออนไลน์ นักศึกษา นักเรียน และผู้สนใจที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการฯ ได้รับความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และตระหนักในค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ เป็นการพัฒนานักศึกษาและเยาวชนไทยให้เป็นคนดีและมีคุณค่าต่อสังคม

เกิดต้นแบบกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมคุณธรรม รูปแบบนิทรรศการในวันสำคัญ ให้หน่วยงานเครือข่ายห้องสมุด สามารถนำไปประยุกต์ใช้

2. โรงเรียนวัดช่องพราน ดำเนินโครงการ “ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และค่ายห้องสมุดมุมคุณธรรม กิจกรรมรักการอ่าน สู่งานเด็กสร้างเรื่อง” ภายในโครงการ ประกอบด้วย

- กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เช่น ประกวดเล่าเรื่องจากการอ่าน ประกวดสมุดบันทึก รักการอ่าน การอ่านสู่การแสดงละครคุณธรรม
- กิจกรรมรักการอ่าน สู่งานเด็กสร้างเรื่องให้นักเรียนเลือกหนังสือที่ตนเองชอบ นำโครงเรื่องเดิมมาเขียนเรื่องใหม่ และสร้างสรรค์งานตามเรื่องใหม่ที่เขียน ด้วยงานศิลปะ เช่น การปั้นดินน้ำมันในชั้นอนุบาล-ชั้น ป.3 และการสร้างภาพปะติดด้วยวัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นของชั้น ป.4 - ป.6 เล่าเรื่องจากงานศิลปะที่สร้างขึ้นสรุปข้อคิดคุณธรรม
- เข้าค่าย “ห้องสมุดมุมคุณธรรม กิจกรรมรักการอ่าน สู่งานเด็กสร้างเรื่อง” ปีละ 1 ครั้ง (2 วัน)

นักเรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สรุปข้อคิดคุณธรรมจากเรื่องที่อ่าน และสร้างงานใหม่ได้ นักเรียนและครูรักการอ่าน สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์

เกิดต้นแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมคุณธรรม เพื่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม รูปแบบกิจกรรมรักการอ่าน ส่งเสริมการเขียน และกิจกรรมค่ายห้องสมุดมุมคุณธรรมที่หน่วยงานเครือข่ายห้องสมุด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3. โรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม ดำเนินโครงการ “มุมคุณธรรมสร้างเด็กดีโรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม” ภายในโครงการ ประกอบด้วย

- กิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ประกวดเนื้อเรื่องนิทานคุณธรรม แบ่งเป็นระดับชั้น ม.ต้น และ ม.ปลาย
- กิจกรรมตะกร้าคุณธรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องบันทึกข้อคิด คติธรรม คุณธรรม จริยธรรม ที่ได้รับจากการอ่าน การนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง หรือสังคม ส่วนรวม ลงในสมุดบันทึกรักการอ่าน ภายหลังจากอ่านหนังสือที่ทางห้องสมุดจัดในตะกร้าไว้บริการตามจุดต่างๆ
- กิจกรรมตอบปัญหาคุณธรรมประจำเดือน แข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับสื่อที่มีอยู่ในมุมคุณธรรม

เกิดต้นแบบกิจกรรมส่งเสริมการใช้มุมคุณธรรม ในรูปแบบจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ดำเนินโครงการ “สะกิดต่อม (ทำ) ดีกับพี่น้องหนังสือ” กิจกรรมการแสดงที่ใช้หนังสือ 3 ภาษา เป็นสื่อในการส่งเสริมและปลูกฝังให้นักศึกษานุเคราะห์ และผู้สนใจทั่วไป ได้ตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของหลักคุณธรรม จริยธรรมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตให้มีความสุข เป็นการส่งเสริมแนะนำสื่อความรู้ด้านคุณธรรมของมุมคุณธรรม ให้เข้าถึงกลุ่มผู้ใช้บริการได้มากที่สุด รวมทั้งจัดให้

มีการทอล์กโชว์ และกิจกรรมดอกไม้บานสื่อสารความดี มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวนทั้งสิ้น 405 คน แบ่งเป็นนักศึกษา 365 คน และบุคคลภายนอก 40 คน

ประเมินกิจกรรมโดยใช้แบบสอบถาม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับความพึงพอใจ 2 ระดับ คือ

- ระดับมากที่สุด ได้แก่ ได้รับความรู้แนวคิด ทักษะและประสบการณ์ใหม่ๆ จากโครงการ กิจกรรม ตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม
- ระดับมาก ได้แก่ จะนำความรู้ที่ได้รับจากการโครงการ/กิจกรรมไปบูรณาการในชีวิตประจำวัน

ได้ต้นแบบกิจกรรมส่งเสริมการใช้มูมคุณธรรม รูปแบบการนำหนังสือซึ่งเป็นศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้มาเป็นสื่อในการส่งเสริม และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ดำเนินโครงการ “ผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรม”

เป็นโครงการในการนำแนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคในการปรับพฤติกรรม นำไปใช้ในการผลิตสื่อมัลติมีเดียเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม

โดยการศึกษาและสังเคราะห์คุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ความพอเพียง ความซื่อตรง และความซื่อสัตย์ จากนั้นใช้เทคนิคในการผลิตและจัดทำสื่อมัลติมีเดียส่งเสริมคุณธรรม ได้แก่ การวางโครงเรื่อง การพากย์เสียงตัวละคร การวาดการ์ตูน และการตัดต่อ ในการผลิตเป็นต้นฉบับการ์ตูน 3 นาที กับดี-ดีวี

- ได้สื่อประสม 13 ตอน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม 4 ด้านๆ ละ 3 ตอน
- ได้ต้นฉบับคู่มือในการจัดทำสื่อประสมและการ์ตูนในการส่งเสริมคุณธรรม 4 ด้าน
- ได้ต้นฉบับหนังสือการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม 4 ด้าน 1 เล่ม

เกิดรูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านผลงานสื่อสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ไปยังสถานบันการศึกษาต่างๆ ได้

6. บริษัท ทันตสยาม จำกัด ในเครือบริษัทโรงพยาบาลธนบุรี จำกัด(มหาชน) ดำเนินโครงการประกวดวรรณกรรมเยาวชนเทิดพระเกียรติพ่อหลวง 86 พรรษา ในหัวข้อ “ทำความดี..ไม่มีที่สิ้นสุด” เพื่อให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา อายุตั้งแต่ 12-25 ปี ระดับการศึกษา ตั้งแต่ชั้นมัธยม-อุดมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการเกิดแรงบันดาลใจและถ่ายทอดเรื่องราวกระบวนการทำความดีทุกรูปแบบ รวมทั้งได้ต้นแบบที่ดีในการกระตุ้นเตือนหรือสร้างจิตสำนึกในการทำ ความดีทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น สถาบันการศึกษา และสังคมประเทศชาติ ผ่านการเขียนบทความหรือเรื่องสั้น

โครงการอยู่ในระหว่างดำเนินการประชุมคณะกรรมการตัดสินผลการประกวด

4) การคัดเลือกเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม
มีหน่วยงานเครือข่ายผ่านการพิจารณาคัดเลือก
32 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนคอมพิวเตอร์กาญจน์ จังหวัดกาญจนบุรี
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
3. สำนักงานจรตารวจ กรุงเทพฯ
4. มูลนิธิบุญโกศล จังหวัดร้อยเอ็ด
5. โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ
6. โรงเรียนสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
7. โรงเรียนนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
8. โรงเรียนธาดานารายณ์วิทยา จังหวัดสกลนคร
9. โรงเรียนบ้านหนองขวางวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
10. โรงเรียนบ้านหนองหล่มหนองเหล่า จังหวัดอุบลราชธานี
11. โรงเรียนเบญจมราชูทิศฯ กรุงเทพฯ
12. โรงเรียนจันทน์จ้าววิทยาคม จังหวัดเชียงราย
13. โรงเรียนมัธยมวัดดาวคอง กรุงเทพฯ
14. ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสวนสร้างสุขบ้านเกาะทัง จังหวัดพัทลุง
15. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด
16. วิทยาลัยเทคโนโลยีพรเพชรร้อยเอ็ด (วพร) จังหวัดร้อยเอ็ด

17. วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
18. โรงพยาบาลร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
19. โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด
20. โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร จังหวัดร้อยเอ็ด
21. โรงเรียนพระกุมารร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
22. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อัมรินทร์จังหวัดร้อยเอ็ด
23. วิทยาลัยเทคโนโลยีแปซิฟิก จังหวัดพะเยา
24. โรงเรียนไทยพันธ์พงษ์พิทยา จังหวัดพะเยา
25. โรงเรียนบ้านม่วง จังหวัดลำปาง
26. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก
27. โรงเรียนบ้านหนองหม้อ จังหวัดตรัง
28. โรงเรียนบ้านหนองบัว จังหวัดนครราชสีมา
29. โรงเรียนตลาดไทรโนนคู่หนองจิกวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
30. โรงเรียนพระหฤทัยนันทบุรี จังหวัดนันทบุรี
31. อบต. คำแคน จังหวัดขอนแก่น
32. สำนักงานเทศบาลตำบลเมืองนะ จังหวัดเชียงใหม่

รวมมีเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมทั่วประเทศที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2551-2556 ทั้งสิ้น 164 แห่ง

นอกจากนี้ ในปี 2556 ศูนย์คุณธรรมยังได้ขยายความร่วมมือไปยังสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สนับสนุนมุมคุณธรรมในห้องสมุด กศน. ตำบล เพื่อร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนในการนำ

องค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดีไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาจากระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในด้านตำราเรียน และสื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ

กิจกรรมที่ 2 ศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรม

ส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรมให้มีความเข้มแข็งสามารถเป็นต้นแบบได้ และขยายผลการจัดตั้งศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรม

- เกิดศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรมต้นแบบ 4 แห่ง คือ

1. โรงเรียนวิสุทธิศ กรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนบ้านห้วยกรู จังหวัดชลบุรี
3. โรงเรียนดอนแก้วนครมิตปัญญา จังหวัดเชียงใหม่
4. โรงเรียน อบจ. บ้านนาบอน จังหวัดภูเก็ต

- มีการขยายผลการจัดตั้งศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรม เพิ่มขึ้นในปีนี้อีก 4 แห่ง ได้แก่

1. โรงเรียนวัดศรีอุปการาม จังหวัดกาญจนบุรี
2. โรงเรียนอนุบาลวัดหนองเต่า จังหวัดอุทัยธานี
3. โรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคี จังหวัดบึงกาฬ
4. โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าข้าม 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลจากการดำเนินกิจกรรมพบว่าเด็กที่เข้าไปใช้บริการแต่ละแห่งให้ความสนใจสื่อการสอนวัสดุอุปกรณ์เป็นอย่างมาก เนื่องจากแตกต่างจากสื่อการสอนในห้องเรียน และสามารถเลือกมุมได้ตามที่ตนเองชอบ รวมทั้งทำให้เด็กมีความรับผิดชอบในการเก็บของเล่นที่ใช้แล้วเข้าที่ มีระเบียบวินัย รู้จักการแบ่งปันและการรอคอย และส่งเสริมการแสดงออกอย่างถูกต้องโดยเด็กนักเรียนร่วมนำเสนอผลงานของศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรมในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

ศูนย์คุณธรรมจัดประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบศูนย์วิทยากรเชิง

คุณธรรม “Moral Resource Center” (MRC) ระหว่างวันที่ 20-21 มิถุนายน 2556 ณ โรงเรียนวิชูทิศ กรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ MRC และสามารถนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้ครูในโรงเรียนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการ MRC จากนั้นเป็นการประชุมระดมความคิดการจัดมุมประสบการณ์ และจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ให้แก่นักเรียนที่เข้าไปใช้บริการ จัดเตรียมสถานที่ จัดมุมเรียนรู้ เตรียมพร้อมกิจกรรม และเปิดให้บริการ

เกิดศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรม “Moral Resource Center” และบุคลากรมีความพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้เข้าใช้

กิจกรรมที่ 3 จัดพิมพ์ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หนังสือ และสื่ออื่นๆ สนับสนุนเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม และเพื่อการเผยแพร่

- ผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรม (การ์ตูนแอนิเมชั่น ทำดีไม่ต้องเดี๋ยว)
- ผลิตสารคดีสั้น 3 นาที ดอกไม้บาน สื่อสารความดี ระยะที่ 9
- จัดพิมพ์หนังสือความซื่อตรงกับค่านิยมสังคมไทย จำนวน 3,000 เล่ม

กิจกรรมที่ 4 ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินโครงการ จำนวน 12 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร โรงเรียนบ้านห้วยกรู จังหวัดชลบุรี และมุมคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด 10 แห่ง (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด วิทยาลัยพรเพชรร้อยเอ็ด (วพร.) โรงเรียนพระกุมารร้อยเอ็ด โรงเรียนสตรีศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชรบุรี โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร มูลนิธิบุญโกศล และโรงพยาบาลร้อยเอ็ด)

ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

- มีต้นแบบศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรม จำนวน 4 แห่ง
- มีต้นแบบด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้มูมคุณธรรม จำนวน 4 แห่ง
- ผู้รับผิดชอบเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรมได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ไม่น้อยกว่า 100 คน
- ผลการเยี่ยม/ใช้บริการจากเครือข่ายห้องสมุดศูนย์คุณธรรม จำนวน 38,836 ครั้ง(คน)
- รวมจำนวนผู้นำสื่อองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 58,275 คน ดังนี้
  1. จัดนิทรรศการ จำนวน 10 ครั้ง (เฉลี่ย 2,900 คน)
  2. กลุ่มงานนำไปเผยแพร่ จำนวน 33 ครั้ง (เฉลี่ย 2,002 คน)
  3. ผู้บริหารนำไปเผยแพร่ จำนวน 5 ครั้ง (เฉลี่ย 160 คน)
  4. หน่วยงาน องค์กร ขอความอนุเคราะห์ จำนวน 32 แห่ง (เฉลี่ย 6,244 คน)
  5. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 172 แห่ง (เฉลี่ย 8,600 คน)
  6. โรงเรียนที่ได้รับรางวัลครูเจ้าฟ้า จำนวน 14 แห่ง (เฉลี่ย 700 คน)
  7. งานสมัชชาคุณธรรม จำนวน 1,800 คน
  8. รายบุคคล จำนวน 33 คน
- มุมคุณธรรมและศูนย์วิทยากรเชิงคุณธรรมเป็นนวัตกรรมการเผยแพร่สื่อองค์ความรู้ด้านคุณธรรมความดีที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชน สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

2.3 โครงการส่งเสริมกระบวนการจิตอาสาสู่การพัฒนาความปรองดองสมานฉันท์ของสังคมไทย

กลุ่มงานวิจัยและจัดการความรู้ ฝ่ายยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม ดำเนินการพัฒนาศักยภาพและจัดศึกษากระบวนการบริหารจัดการระบบอาสาสมัครด้านจิตอาสาแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนสนับสนุนและติดตามการจัดโครงการจิตอาสาในสถานศึกษา เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านจิตอาสาเยาวชนที่จะต้องเติบโตไปสู่สังคม ให้มีจิตเมตตา เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่น มีความเสียสละ ทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมอาสาช่วยเหลือสังคมในพื้นที่ต่างๆ

นอกจากนี้ กลุ่มงานวิจัยยังได้ดำเนินการถอดองค์ความรู้และเผยแพร่กระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านจิตอาสาสู่สาธารณชน เพื่อขยายผลสู่สังคมวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมจิตอาสาแก่เด็ก เยาวชน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยสถาบันการศึกษา หน่วยงานองค์กร สังคม และประชาชนทั่วไป ให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนและขับเคลื่อนกิจกรรมจิตอาสาในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม และรณรงค์สร้างกระแสและสร้างจิตสำนึกค่านิยมด้านจิตอาสา/จิตสาธารณะผ่านช่องทางการสื่อสารสาธารณะรูปแบบต่างๆ ให้ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงความสำคัญของการให้ อันจะนำไปสู่ความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ และความรักความสามัคคีของสังคมไทย

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดเป้าหมายของโครงการส่งเสริมกระบวนการจิตอาสาสู่การพัฒนาความปรองดองสมานฉันท์ของสังคมไทยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไว้ดังนี้

- เด็ก เยาวชน นิสิต นักศึกษา ที่ผ่านกระบวนการเสริมสร้างความรู้ด้านจิตอาสา และได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา ไม่น้อยกว่า 10,000 คน
- เสริมสร้างความรู้ด้านจิตอาสาแก่สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เข้าร่วมโครงการระดับมัธยมศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า 30 แห่ง
- จำนวนหน่วยงาน/พื้นที่ที่แก่นำจิตอาสา กลุ่มต่างๆ ลงไปทำกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ไม่น้อยกว่า 10 พื้นที่
- ผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมจิตอาสามีความเข้าใจและตระหนักถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะ/จิตอาสา
- ผลิตสื่อ/องค์ความรู้/งานวิจัยที่เกิดจากการดำเนินโครงการ 2 เรื่อง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

- **ลงนามบันทึกข้อตกลง** ระหว่างศูนย์คุณธรรมกับภาคีเครือข่าย 20 โรงเรียน (จากโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมในโครงการกองทุนการศึกษา) ร่วมกันส่งเสริมกระบวนการจิตอาสา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2555 ณ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากร/คณะทำงาน/ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนกำหนดรูปแบบกระบวนการดำเนินงาน
- **จัดทำหนังสือถอดประสบการณ์ด้านจิตอาสา** ได้แก่ หนังสือ “จิตอาสา...คือดอกไม้ที่ไหม้ผล” (9/2556) ลงวันที่ 29 มกราคม 2556 โดยอาจารย์

ประพิร์พรรณ ภาณุวัฒน์ จำนวน 2,000 เล่ม เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ สร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินงานด้านจิตอาสา

- **จัดทำสื่อด้านจิตอาสา** รวบรวมหนังสือด้านจิตอาสาของศูนย์คุณธรรม จำนวน 35 เรื่อง จัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3,000 ชุด เพื่อขยายผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อด้านจิตอาสา
- **พัฒนาศักยภาพของผู้บริหารและครูแกนนำเสริมสร้างความรู้ด้านจิตอาสา** อบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้หลักสูตรของศูนย์คุณธรรม หลักสูตรการบริหารจัดการโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดี ซึ่งได้พัฒนาศักยภาพให้ผู้บริหารและครูแกนนำในโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมในโครงการกองทุนการศึกษา รุ่นที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 33 คน ครั้งที่ 2 จำนวน 34 คน

การอบรมแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ภาคทฤษฎี เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปดูงาน ในเรื่องการนำความรู้จากการศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธรักษา ได้หวนมาประยุกต์ใช้ และการบริหารจัดการระบบอาสาสมัครของมูลนิธิฯ ซึ่งมีจำนวนอาสาสมัครมากที่สุดในโลก

ระยะที่ 2 ศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธรักษา ได้หวน องค์การการกุศลที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2509 โดยภิกษุณีเจิ้งเหยียน ดำเนินงานตามหลักทางพุทธศาสนานิกายมหายาน มุ่งเน้นการช่วยเหลือผู้อื่น ยึดหลักพรหมวิหาร 4 (เมตตา กรุณา มุทิตา กรุณา) โดยมีภารกิจหลักในการดำเนินงาน 8 ด้าน

คือ ภารกิจด้านการกุศล ภารกิจด้านการแพทย์ ภารกิจด้านการศึกษา ภารกิจด้านมนุษยธรรม ภารกิจด้านบรรเทาทุกข์ระหว่างประเทศ ภารกิจด้านการบริจาคไขกระดูก ภารกิจด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภารกิจด้านอาสาสมัครชุมชน

ระยะที่ 3 ติดตามกลุ่มเป้าหมายของการอบรมในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะทำงานกองทุนการศึกษา

ภายหลังการศึกษาดูงานเรียนรู้ ระบบการทำงานด้านจิตอาสาของมูลนิธิพุทธฉือจี้

ได้หัวหน้า ผู้บริหารและครูแกนนำเกิดแรงบันดาลใจ พบแนวทางการปฏิบัติและตัวอย่างที่ดีในการพัฒนากระบวนการทำงานด้านคุณธรรมองค์กร เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง และขยายผลในสถานศึกษา

• สนับสนุนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา จำนวน 24 โครงการ ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่ใช้โครงการคุณธรรมที่เกิดจากการร่วมคิดร่วมทำของทั้งครูและนักเรียนเป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อน

- **ลงพื้นที่เพื่อติดตามประเมินผลโครงการ**

1. **โครงการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนปิยะชาติพัฒนาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดนครนายก**

เกิดโครงการคุณธรรม จำนวน 54 โครงการ มีโครงการได้รับรางวัลโครงการต้นแบบดีเด่นระดับประเทศ ของมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ บุคลากรทั้งโรงเรียนเกิดจิตสำนึกด้านระเบียบวินัยและจิตสาธารณะ ช่วยกันคัดแยกขยะ และดูแลสมบัติส่วนรวม เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม

2. **โครงการคุณธรรมนำชีวิต ศิษย์แก่งเสี้ยน โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งเสี้ยน จังหวัดลพบุรี**

เกิดโครงการคุณธรรมทั้งโรงเรียนโดยนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีโครงการที่นำเสนอในงานสัปดาห์จำนวน 7 โครงการ และมีโครงการวินัยดีดาว สามารถเป็นแบบอย่างได้

3. **โครงการสุขอย่างพอเพียง หล่อเลี้ยงไมตรี โรงเรียนชัยม่วงวิทยา จังหวัดสระแก้ว**

กิจกรรมขยะปันสุขทำให้เกิดการสร้างแรงจูงใจในการทำความดี เกิดกิจกรรมจิตอาสาซึ่งดำเนินงานโดยนักเรียน นักเรียนเห็นคุณค่าของขยะและสิ่งแวดล้อม เกิดความรักความผูกพันระหว่างนักเรียน ครู และโรงเรียน

4. **โครงการเยาวชนจิตอาสา พัฒนาสิ่งแวดล้อม โรงเรียนบ้านทุ่งส่อหงษา จังหวัดฉะเชิงเทรา**

เกิดความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และชุมชนตำบลท่ากระดานทั้ง 6 ชุมชนในการแยกขยะ นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิดจิตอาสา ระเบียบวินัยและสิ่งแวดล้อม เกิดความรักในชุมชน มีความต้องการพัฒนาชุมชนของตน

5. **โครงการเสริมสร้างเด็กดี โรงเรียนบ้านโคกไพล โรงเรียนบ้านโคกไพล จังหวัดสระแก้ว**

นักเรียนทุกช่วงชั้น (ม.1-3, ป.4-6, และ ป.1-3) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ

คุณธรรม โดยครูเป็นที่ปรึกษา เกิดโครงการคุณธรรมจำนวน 16 โครงการ (คัดเลือกนำมาเสนอในงานสัปดาห์คุณธรรมแห่งชาติ 5 โครงการ) นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้งในด้านจิตอาสา การมีสัมมาคารวะ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย

6. **โครงการเยาวชนคนดีศรีตะไกล่่างโรงเรียนบ้านตะไกล่่าง จังหวัดราชบุรี**

นักเรียนเกิดคุณธรรมความซื่อสัตย์ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และจิตอาสา รักความสะอาด จากการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนทุกวัน และกิจกรรมสุชนาใช้ ทุกคนช่วยกันดูแลความสะอาดของห้องน้ำโดยครูเป็นแกนนำหลัก

กิจกรรมธนาคารขยะ ให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของทรัพยากร เกิดความคิดสร้างสรรค์ สิ่งของจากขยะ เกิดการคิดวิเคราะห์มีการขยายผลไปสู่การจัดทำกิจกรรมต้นกล้าเพาะชำจากขยะรีไซเคิล

กิจกรรมสร้างรอยยิ้มให้ชุมชน ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านคุณธรรมความดีของโรงเรียนกับชุมชน วัด ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมโรงเรียนและชุมชนสะอาด น่าอยู่มากขึ้น เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน และชุมชน ช่วยให้นักเรียนเกิดสำนึกรักชุมชน ตระหนักในคุณค่าของตนและชุมชนที่ตนอยู่

นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และจิตอาสา จากกิจกรรมธนาคารความดี โดยจัดทำสมุดบันทึกความดี สมุดบันทึกของหาย ได้คืน การจัดทำโครงการวินัยดีดาว และมีการประเมินผลมอบเกียรติบัตรให้กำลังใจนักเรียนที่ทำความดี

7. **โครงการเด็กดีศรีป่าเต็ง โรงเรียนบ้านป่าเต็ง จังหวัดเพชรบุรี**

เกิดโครงการคุณธรรมจากการร่วมคิดของ

นักเรียนสอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน คือ รับผิดชอบเป็นกิจ มีจิตอาสา นำพาระเบียบวินัย และเป็น“ปัญหาที่อยากแก้” ความดีที่อยากทำ“จำนวนทั้งหมด 21 โครงการ

8. โครงการจิตอาสาพัฒนาชุมชน โรงเรียนบ้านโป่งหวาย จังหวัดกาญจนบุรี

แนะนำการดำเนินโครงการ

กลุ่มอาสาจราจร

เกิดโครงการคุณธรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรักษาความสะอาดในชุมชน จากนักเรียน จำนวน 9 โครงการ และเป็นโครงการคุณธรรมที่ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน เป็นผู้

ดำเนินงานอีก 4 โครงการ ส่งผลให้ชุมชนมีความสะอาดมากขึ้น มีการสร้างเตาเผาขยะในหมู่บ้าน เพื่อรองรับการดำเนินงานโครงการต่างๆ

9. โครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม (โรงเรียนบ้านละว้าวังควาย) ในโครงการกองทุนการศึกษา โรงเรียนบ้านละว้าวังควาย จังหวัดสุพรรณบุรี

นักเรียนเกิดนิสัยรักความสะอาด มีวินัยในการทิ้งขยะ มีจิตอาสาในการเก็บและคัดแยกขยะ มีวินัยในการออม นำขยะไปฝากธนาคารขยะมากขึ้น จากกิจกรรมโลกสวยด้วยมือเรา

เกิดระเบียบวินัยจากกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งคิด ทำ และนำเสนอโดยนักเรียน ได้แก่ กิจกรรม smart walk (เดินดีมีวินัย) กิจกรรม Spy by photo (สายลับจับระเบียบ) กิจกรรม D D Uniform (เด็กดีศรีละว้าวังควาย) มีสัมมาคารวะมากขึ้น จากกิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายกัน

10. โครงการเดินตามคำพ่อสอน โรงเรียนบ้านพุน้ำร้อน จังหวัดสุพรรณบุรี

เกิดเอกลักษณ์ของนักเรียน ได้แก่ การเข้าแถวเดินแถวเป็นระเบียบ การวางรองเท้าสำนชนตึก การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนและสิ่งแวดล้อม การมีกิริยาวาจาสุภาพ (น้องไหว้พี่) ความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงาน

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงหลักคุณธรรม 9 คำพ่อสอน (ความเพียร ความพอดี

ความรู้ทัน คนเราจะต้องรับและจะต้องให้อ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ พูดจริงทำจริง หนังสือเป็นออมลิน ความซื่อสัตย์ การเอาชนะใจตน เกิดเป็นโครงการ คุณธรรม 32 โครงการ คัดเลือกร่วมนำเสนอ ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ 5 โครงการ

11. โครงการเด็กดีศรีหนองใหญ่ ใส่ใจ คุณธรรม นำพาโรงเรียนดี โรงเรียนบ้านหนองใหญ่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม เกิดโครงการ คุณธรรมจำนวน 13 โครงการ ที่ทำให้นักเรียน มีความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และ จิตอาสาเพิ่มมากขึ้น จัดกิจกรรมตลาดนัดโครงการ คุณธรรมจิตอาสา เผยแพร่ผลงานของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน และร่วมกันคัดเลือกโครงการดีเด่นเพื่อนำไป จัดแสดงในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

12. โครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านวินัย ความรับผิดชอบ และจิตอาสา โรงเรียนป่าเต็งวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

เกิดโครงการคุณธรรมที่เน้นด้านการ พัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน จำนวน 33 โครงการ เกิดภูมิทัศน์ และพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สะอาด สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ปรัชญา ความคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวันได้ จากสื่อคุณธรรมต่างๆ เช่น ป้าย คุณธรรม ป้ายวาจาธรรม ป้ายพุทธศาสนสุภาษิต และป้ายต้นไม้พูดได้ ที่ร่วมกันสร้างขึ้น

นักเรียนเผยแพร่ และนำเสนอโครงการ คุณธรรมแก่สาธารณชนได้อย่างเหมาะสม จาก กิจกรรมตลาดนัดคุณธรรม กิจกรรมผลิตสื่อ โครงการคุณธรรม และการนำเสนอในงานสมัชชา คุณธรรมแห่งชาติ

13. โครงการยิ้มสวย ไหว้งาม ให้ สล่ำมกัน โรงเรียนมาลาอิสสระเคราะห์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

นักเรียนและครูจำนวน 300 คน ที่ผ่านการ อบรมมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลง ในด้านการยิ้ม การไหว้ การให้สล่ำม นักเรียนเกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านวินัย ด้านการ แต่งกาย และความรับผิดชอบต่อ

14. โครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรมเยาวชนจิตอาสาวังไพรด้วยโครงการคุณธรรม โรงเรียนวังไพรวิทยาคม จังหวัดสระแก้ว

เกิดโครงการคุณธรรมที่มีความหลากหลายจำนวน 22 โครงการ เกิดนักเรียนแกนนำจำนวน 30 คน นักเรียนทั้งโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เกิดความร่วมมือ ความสามัคคีในการดำเนินงาน นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เกิดความตระหนักเกิดความรักโรงเรียน ห้องเรียน ครูที่ปรึกษา เพื่อนร่วมห้อง มีความคิดในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมรอบตัวให้ดีขึ้น

เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน และชุมชน นักเรียนเกิดจิตอาสาจากโครงการบริหารจัดการขยะในโรงเรียน การทำกิจกรรมอาสาสมัครในชุมชน กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

15. โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเสริมสร้างวินัยเป็นนิจ มีจิตอาสา อยู่อย่างพอเพียง โรงเรียนวัดจุฬามณี (ชุมชนจันทนประชาสรรค์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการอบรมเตรียมความพร้อม นักเรียนกล้าแสดงออก เกิดภาวะผู้นำ การยอมรับในหลักประชาธิปไตยในการเลือกผู้นำกลุ่ม และเกิดการทำงานเป็นทีม นักเรียนแกนนำทำหน้าที่ค้นหาสมาชิกในการดำเนินงานโครงการคุณธรรมเกิดโครงการจิตอาสาทั้งโรงเรียน จำนวน 15

โครงการ โดยนักเรียนทุกระดับชั้นมีส่วนร่วมในโครงการดูแลโรงเรียน สังคม และสิ่งแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมสวยงามน่าอยู่ขึ้น นักเรียนมีสุขอนามัยที่ดีขึ้นและนำวิธีปฏิบัติจากโรงเรียนไปใช้ที่บ้าน เกิดเป็นสุขนิสัย นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น

16. โครงการถ้ำองจุฬาพัฒนาพาสใจ โรงเรียนวัดถ้ำองจุฬ จังหวัดกาญจนบุรี

กิจกรรมพี่ช่วยน้อง ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันของนักเรียนประจำที่พักนอน สร้างความรัก ความสามัคคี ความรับผิดชอบให้นักเรียนรุ่นพี่ช่วยเหลือดูแลน้อง ในขณะเดียวกันเป็นการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ได้ของนักเรียน ปัญหาพฤติกรรมเชิงลบของนักเรียนลดลง

17. โครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบ้านดงเสลา จังหวัดกาญจนบุรี
เกิดโครงการคุณธรรมที่สอดคล้องกับ อัตลักษณ์ของโรงเรียนทั้งด้านวินัย มารยาท และ จิตอาสาโดยนักเรียนร่วมกันกำหนดทั้งสิ้น จำนวน 16 โครงการงาน

ทักทายหน้าเสาธง

18. โครงการจิตอาสาพัฒนาคุณธรรม สู่ท้องถิ่น โรงเรียนหนองปรือพิทยาคม จังหวัดกาญจนบุรี
เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมความดีด้วยการจัดทำโครงการคุณธรรมในโรงเรียน หนองปรือพิทยาคม โรงเรียนบ้านหนองสาหร่าย และโรงเรียนบ้านห้วยหวาย ที่ดำเนินงานโดยนักเรียน และโครงการคุณธรรมที่ดำเนินงานโดย คณะครู 1 โครงการงาน

แถวหน้าเสาธงตรงทุกแนว

19. โครงการสร้างเสริมเติมคุณธรรม นำความดี ศรีหุบกะพง โรงเรียนบ้านหุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี

เกิดนักเรียนแกนนำ 36 คน ร่วมกับคุณครู จัดอบรมให้ความรู้กับนักเรียนในโรงเรียนเรื่องการ จัดทำโครงการคุณธรรม นักเรียนในโรงเรียนร่วมกัน จัดทำ และนำเสนอโครงการคุณธรรมด้านส่งเสริม ระเบียบวินัย รับผิดชอบ จิตอาสา 9 โครงการงาน

20. โครงการชมรมวิชาชีพ จิตอาสา วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จัดนิทรรศการนำเสนอโครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริในจังหวัดราชบุรี นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้าชมได้เรียนรู้โครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ เกิดความซาบซึ้งในพระ มหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงมีจิตอาสาที่จะทรงงานหนักเป็นเวลายาวนานเพื่อประโยชน์ของประชาชน

เกิดโครงการจิตอาสา จำนวน 25 โครงการงาน ตามความสนใจของนักศึกษา นักศึกษา 1,000 คน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ เกิดความรัก ความสามัคคีในกลุ่ม มีจิตอาสา ตระหนักถึง การช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้น

21. โครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรมโรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม โรงเรียนบ้านม่วงพิทยาคม จังหวัดสกลนคร

เกิด 1 ห้องเรียน 1 โครงการงานคุณธรรม ก่อให้เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความมีวินัย และมีจิตสาธารณะ แก่ นักเรียน เกิดกลุ่มแกนนำผู้นำเยาวชนจิตอาสา จำนวน 101 คน ครูแกนนำจำนวน 20 คน

บุคลากรในโรงเรียนบ้านม่วงทุกคนร่วม กิจกรรม Big Cleaning Day และธนาคารขยะ เกิดรายได้จากการจำหน่ายขยะ นำไปใช้ใน กิจกรรมจิตอาสาอื่นๆ ต่อไป

ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

- มีเด็ก เยาวชน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ที่ผ่านกระบวนการเสริมสร้างความรู้ด้านจิตอาสา และได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา จำนวนทั้งสิ้น **48,140** คน แบ่งเป็น
  1. ผ่านกระบวนการอบรม หลักสูตรการบริหารโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดี ของศูนย์คุณธรรม ณ มูลนิธิพุทธฉือจี้ ได้เห็น จำนวน 2 รุ่น จำนวน 65 คน
  2. ผ่านการรับชมประมาณสัปดาห์สนุนโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา 23 โครงการ จำนวน 11,764 คน
  3. ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกัน ในโครงการ ค.อาสา ของศูนย์คุณธรรม เพื่อพัฒนาจิตอาสาของบุคลากรศูนย์คุณธรรม ณ โรงเรียนบ้านคลองหวาย อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 30 คน
  4. ผ่านการขอรับบริการ คือ
    - มีผู้ขอรับรองความรู้ด้านจิตอาสาในงานสมัชชาคุณธรรมและงานนิทรรศการของภาคเครือข่าย จำนวน 1,980 คน
    - มีผู้ขอรับรองความรู้ด้านจิตอาสาผ่านจดหมายข่าว จำนวน 2,500 คน
    - มีผู้ขอรับรองความรู้ด้านจิตอาสาผ่าน e-Newsletter ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 เมษายน 2556 จำนวน 27,074 คน
  5. ผ่านการรับรู้จากเว็บไซต์ www.facebook.com/moralcenter ของศูนย์คุณธรรม
    - ผู้นำเยาวชนจิตอาสาสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายจิตอาสาใน facebook จำนวน 85 คน
    - เรื่อง การบริหารโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดี ของศูนย์คุณธรรม ณ มูลนิธิพุทธฉือจี้ ได้เห็น ลงวันที่ 31 มกราคม 2556 รับรู้ จำนวน 2,228 คน
    - เรื่อง การบริหารโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดี ของศูนย์คุณธรรม ณ มูลนิธิพุทธฉือจี้ ได้เห็น ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2556 รับรู้ จำนวน 619 คน
    - เรื่อง จิตอาสา หนึ่งในที่กบตีเดียว จำนวน 149 คน
    - เกิดสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการและกิจกรรมด้านจิตอาสา จำนวน 37 แห่ง
    - เกิดหน่วยงานพื้นที่ที่แกนนำจิตอาสากลุ่มต่างๆ ลงไปทำกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 11 จังหวัด
    - ผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมจิตอาสา มีความเข้าใจ ตระหนักถึงการมีจิตสาธารณะ/จิตอาสา และเกิดความพึงพอใจ ร้อยละ 95.26
    - เกิดสื่อ/องค์ความรู้ / งานวิจัยที่เกิดจากการดำเนินโครงการ จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ หนังสือ “จิตอาสา...คือดอกไม้ที่ให้ผล” และเกิดการรวบรวมหนังสือศูนย์คุณธรรม จำนวน 35 เรื่อง บรรจุลงในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พร้อมเผยแพร่ จำนวน 3,000 ชุด
    - ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ที่เข้าร่วมกระบวนการจิตอาสา มีความเข้าใจและตระหนักถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะ/จิตอาสา สามารถเป็นแกนนำเพื่อการเผยแพร่ในองค์กรของตนเอง และมีการนำความรู้ประสบการณ์ด้านกระบวนการจิตอาสา ไปใช้ในสถานศึกษาและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม เกิดความปรองดองสมานฉันท์ในสถานศึกษา และชุมชน มีการขยายเครือข่าย แลกเปลี่ยนและการบูรณาการงานอาสาสมัครระหว่างสถานศึกษาด้วยกันเอง และระหว่างสถานศึกษา ศูนย์คุณธรรม และชุมชนพื้นที่เป้าหมายในการทำกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ในระดับระหว่างองค์กร ระหว่างชุมชน ขยายไปในสังคมไทย

2.4 โครงการส่งเสริมพัฒนาหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หาก “พลเมือง” ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม รู้จักบทบาทและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และใส่ใจสังคม บ้านเมืองนั้นย่อมเจริญก้าวหน้าและมีสันติสุข

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 กลุ่มงานพัฒนาเครือข่าย ฝ่ายยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม ได้ส่งเสริมพัฒนาเรียนรู้การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย โดยจัดทำโครงการส่งเสริมพัฒนาหน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมพัฒนาความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่พลเมือง คุณธรรมจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีตามวัฒนธรรมไทย ตามประเพณีไทย และตามวิถีประชาธิปไตย ให้กับเด็กเยาวชนและประชาชน และสร้างองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาหน้าที่พลเมืองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อเป็นแบบอย่างการพัฒนาให้กับหน่วยงานองค์กรอื่นๆ

เป้าหมาย

1. ผลิตและสร้างองค์ความรู้ต้นแบบกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองตามระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้กับหน่วยงานองค์กรอื่นๆ นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

2. เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้หน้าที่พลเมืองตามระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไม่น้อยกว่า 6,000 คน

3. หน่วยงานองค์กรเครือข่ายเข้าร่วมโครงการ 16 แห่ง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1. จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้น้ำที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จัดอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 59 องค์กร จำนวน 188 คน เพื่อให้ครุณาความรู้ไปขยายผลในการเรียนการสอนและทำกิจกรรมส่งเสริมหน้าที่พลเมืองสู่นักเรียน จำนวน 6,000 คน สรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมเยาวชนให้เรียนรู้หน้าที่พลเมือง เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการเผยแพร่แก่หน่วยงานอื่นต่อไป

2. พัฒนาแนวทางส่งเสริมความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผ่านกระบวนการจัดเวทีระดมความคิดเห็นและการสรุปถอดบทเรียนการดำเนินงานของเครือข่ายจิตอาสาและโครงการ

ของนักศึกษาที่ได้ทำกิจกรรมจิตอาสา จำนวน 20 เครือข่าย

ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานจะได้เครื่องมือในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองใสใจสังคม ได้แก่ เอกสารความรู้ด้านความเป็นพลเมืองใสใจสังคม พร้อมคุณลักษณะและตัวชี้วัดความเป็นพลเมืองใสใจสังคม ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับความหมายและแนวคิด คุณสมบัติของพลเมืองใสใจสังคม 9 ข้อ (1.มีวินัยเคารพกติกาของสังคม 2.ทำหน้าที่ทางสังคม 3.สนใจปัญหาสังคม 4.มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนหรือสังคม 5.กล้าแสดงความคิดเห็น 6.ไม่เพิกเฉยต่อความอยุติธรรม 7.อาสาสมัคร 8.มีภาวะความเป็นผู้นำ

9.ใส่ใจการพัฒนาตนเอง) โดยสอดแทรกความรู้คุณสมบัติของพลเมืองใสใจสังคมให้กับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี 4 รายวิชา ได้แก่ วิชาความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม วิชางานอาสาสมัครกับการพัฒนาสังคม วิชางานอาสาสมัครในชุมชน และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต โดยมีกรณีตัวอย่างแนวทางการส่งเสริมเรื่องพลเมืองใสใจสังคม จำนวน 8 กรณีศึกษา

3. สัมมนาการขับเคลื่อนคุณธรรมในสถานศึกษาใน 4 ภูมิภาค

เพื่อส่งเสริม พัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่พลเมือง คุณธรรมจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีตามวัฒนธรรมไทย ประเพณีและวิถีประชาธิปไตยให้กับเด็กและเยาวชน โดยการนำเสนอองค์ความรู้การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม แหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม มาเป็นกรณีศึกษาและแลกเปลี่ยนความเห็นกับนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเพื่อการเรียนรู้ มีเครือข่ายโรงเรียนตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายชุมชนต่างๆ เข้าร่วมการสัมมนา 285 องค์กร จำนวน 909 คน

• เวทีภาคใต้

วันที่ 3 พฤษภาคม 2556 ณ โรงเรียนวิเชียรมาตุ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง

นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดการสัมมนาและบรรยายพิเศษในหัวข้อ “ครู คือ ผู้สร้าง” ความตอนหนึ่งว่า “คนดีนั้นถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ตอนนี้อยู่หลายฝ่ายเริ่มเห็นว่าคนดีสำคัญกว่ากฎเกณฑ์ที่ดี

เนื่องจากหากได้คนไม่ดีมาควบคุมกฎเกณฑ์ ก็จะทำให้เกิดปัญหาได้ แต่คนดีมาดูแลก็จะสามารถรักษาสิ่งที่ตั้งตามไว้ได้”

• **เวทีภาคเหนือ** เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2556 ณ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นายเจริญฤทธิ์ สงวนสัตย์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เป็นประธาน และบรรยายพิเศษ ความตอนหนึ่งว่า “บ้าน วัด โรงเรียน ในอดีตแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน แต่ละครอบครัวเมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนาจะพาลูกหลานไปทำบุญ ฟังเทศน์ฟังธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้

ซึมซับเข้าไปในตัวเด็กและผู้ปกครองโดยไม่รู้ตัว ปัจจุบันสังคมเปลี่ยนไป บ้าน วัด โรงเรียนห่างกันออกไป การกล่อมเกลาจิตใจก็น้อยลงเมื่อเราก้าวหน้าไปทางวัตถุ เราก็พยายามที่จะย้อนกลับมาดูว่าเราจะทำความดี สร้างจริยธรรมที่ดีกันมากขึ้น ศูนย์คุณธรรมก็ไม่สามารถทำงานนี้ได้คนเดียว ฉะนั้นพวกเราทุกภาคส่วนต้องช่วยกันสร้างเรื่องคุณธรรมให้เป็นเนื้อเดียวกัน”

• **เวทีภาคเหนือตอนล่าง-ภาคกลาง** วันที่ 7 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุม โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร นางฉัตรพร ราษฎร์ดุษดี รองผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร เป็นประธาน

• **เวทีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** วันที่ 20 พฤษภาคม 2556 ณ ศูนย์ประชุมสุโรชา & รีสอร์ท จังหวัดบึงกาฬ นายเทวัญ สรรนิกร รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ เป็นประธาน

ผลที่ได้จากการจัดสัมมนา 4 ภาค คือ เกิดกระบวนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จากต้นแบบแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม ในบทบาทหน้าที่พลเมือง การสร้างคุณธรรมจริยธรรมของการเป็นพลเมืองดีตามวัฒนธรรมไทย ประเพณี และวิถีประชาธิปไตยให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถนำไปปรับใช้ในโรงเรียน ในชุมชนของตนได้ และเกิดเครือข่ายการขับเคลื่อนส่งเสริมการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง กระจายใน 4 ภูมิภาค

4. สัมมนาเชิงปฏิบัติการ วิจัยชั้นเรียนส่งเสริมเด็กนักเรียนให้เรียนรู้หน้าที่พลเมืองดีของสังคม

เพื่อพัฒนาศักยภาพครูแกนนำเครือข่าย จังหวัดเชียงใหม่ 5 โรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ด้านวินัย ความรับผิดชอบ

จิตอาสา ความพอเพียง เรียนรู้หน้าที่เป็นพลเมืองดีของสังคม โดย รศ.ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี เป็นวิทยากรให้ความรู้ ให้กับโรงเรียนระดับชั้นนำ ในจังหวัดเชียงใหม่ 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดโนนทัยพ่าย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนหออพระ โรงเรียนแม่แตง โรงเรียนเทพเสรีวิทยา ครูผู้เข้าอบรม จำนวน 55 คน

ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

บุคลากรของหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพ มีความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้หน้าที่พลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และเกิดชุดเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง ฯ ที่ใช้ประกอบการทำกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ขยายผลในหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ได้ต่อไป

2.5 โครงการสมัชชาคุณธรรม

สมัชชาคุณธรรม เป็นกระบวนการที่ให้เครือข่ายองค์กรภาคีด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาคประชาสังคม ประชาชน และหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงานและองค์ความรู้ด้านคุณธรรมต่างๆ อย่างกัลยาณมิตร เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะนโยบายสาธารณะด้านคุณธรรมจริยธรรมต่อภาครัฐและภาคสังคม โดยจัดให้มีการประชุมแบบมีส่วนร่วมและเป็นระบบ

กลุ่มงานสมัชชาคุณธรรม ฝ่ายยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม ได้ร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคีภาคส่วนต่างๆ ดำเนินการจัดสมัชชาคุณธรรมทั้งในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และจัดงาน

สมัชชาคุณธรรมในระดับชาติ มาอย่างต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ขับเคลื่อนขบวนการสมัชชาคุณธรรมให้มีความเข้มข้นทั้งในด้านเนื้อหาและด้านการมีส่วนร่วมของหน่วยงานองค์กรภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทบทวนและปรับแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 (แผน 5 ปี) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความซื่อตรงและคุณธรรมของประเทศ นำผลจากการขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมใน ปี 2555 ซึ่งเกิดการขยายเครือข่าย เกิดพื้นที่ต้นแบบด้านคุณธรรมความซื่อตรงในหลายพื้นที่ ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค ครอบคลุมพื้นที่ 4 ภูมิภาค มาเป็นกรอบใน

การดำเนินการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีเวทีในการนำเสนอผลงานรูปธรรมความสำเร็จด้านการส่งเสริมคุณธรรมความดี ความซื่อตรง และผลักดันให้มโนนโยบายสาธารณะทางด้านคุณธรรมที่มาจากความต้องการของเครือข่ายภาคีคุณธรรมตามสถานการณ์จำเป็นเร่งด่วนด้านคุณธรรมที่ต้องได้รับการแก้ไข และการนำนโยบายดังกล่าวไปขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในทุกภาคส่วนของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานองค์กรภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ส่งเสริมกระบวนการสร้างกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติให้เกิดการขยายผลสู่การปฏิบัติในหน่วยงาน เครือข่าย องค์กรภาคี ที่สอดคล้องกับบริบทต่างๆ ของสังคมไทย และสร้างกระแสให้สังคมเกิดการรับรู้และสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนด ผลักดันและน่านโยบายด้านคุณธรรมไปปฏิบัติ รวมถึงการจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่องค์ความรู้ นวัตกรรม รูปธรรมความสำเร็จด้านคุณธรรมผ่านช่องทางสื่อสารสาธารณะรูปแบบต่างๆ

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดเป้าหมายของโครงการสมัชชาคุณธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไว้ดังนี้

- จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย 7 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มข้าราชการ (องค์กรภาครัฐ) กลุ่มการเมือง กลุ่มการศึกษา กลุ่มศาสนา กลุ่มชุมชน กลุ่มธุรกิจ และกลุ่มสื่อ จำนวน 25 องค์กรเครือข่าย
- ขยายเครือข่ายองค์กรภาคีร่วมขับเคลื่อนกระบวนการสมัชชาคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดปัญญาคุณธรรมในการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมความดีตามแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม
- เกิดองค์ความรู้ โครงการ/กิจกรรมรูปธรรมความสำเร็จจากการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติของหน่วยงานเครือข่าย 3 เรื่อง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1. สร้างกลไกความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายองค์กรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน โดย
  - แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 จากหน่วยงานภาคีเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดงาน 25 หน่วยงาน ได้แก่

1. กระทรวงวัฒนธรรม
2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. กระทรวงมหาดไทย
4. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. กระทรวงศึกษาธิการ
6. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.)
7. กรุงเทพมหานคร
8. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
9. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
10. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
11. คณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา
12. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
13. สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)
14. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
15. สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา (LDI)
16. สถาบันพระปกเกล้า
17. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
18. กรมการศาสนา
19. สำนักงานปฏิรูป (สปร.)
20. สภาพัฒนาการเมือง (สพม.)
21. มูลนิธิ ดร.เทียม โชควัฒนา
22. มูลนิธิสื่อสารความดี
23. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
24. สมาคมเครือข่ายอาสาสมัครนักสื่อสารมวลชน
25. องค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)

• จัดประชุมคณะกรรมการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ รวม 4 ครั้ง ได้กรอบแนวทางการจัดงานและรูปแบบการดำเนินงานสมัชชาคุณธรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงาน/องค์กร นอกจากนี้ได้จัดประชุมขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติในเครือข่ายสมาชิกจำนวน 60 หน่วยงาน จาก 7 กลุ่มเครือข่าย ดังนี้

1) เครือข่ายข้าราชการ (องค์กรภาครัฐ)

ดำเนินโครงการองค์กรต้นแบบส่งเสริมธรรมาภิบาลในสังคมไทย มีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ จำนวน 13 องค์กร

2) เครือข่ายการเมือง ประกอบด้วย

- การเมืองระดับชาติ มีการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่มีบทบาทในด้านคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มการเมือง ได้แก่ สภาพัฒนาการเมือง สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการการจริยธรรมวุฒิสภา และองค์กรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 7 องค์กร จำนวน 2 ครั้ง

- การเมืองท้องถิ่น มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายองค์กรอปท. 15 หน่วยงาน ได้แก่ เทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน เทศบาลตำบลหนองบัว จังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด จังหวัดกำแพงเพชร องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข จังหวัดพิษณุโลก องค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน จังหวัดขอนแก่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ 7 แห่ง 1 หน่วยงาน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ องค์การบริหารส่วน

ตำบลแม่ท่าช้าง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปาง เทศบาลตำบลสันผักหวาน องค์การบริหารส่วนตำบลกีดช้าง และกิจวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และทำข้อตกลงเสริมหนุนโครงการเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่ 9 จังหวัด จำนวน 8 โครงการ

ส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมความซื่อตรงอย่างเป็นรูปธรรม ในกลุ่ม อบต.ชุมชน โรงเรียน และเยาวชน ในระดับพื้นที่ ได้แก่

1. โครงการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2556 โดย กิจวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นแกนหลักในการบริหารจัดการด้านวิชาการและรับผิดชอบในการลงพื้นที่จัดกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ นำร่อง 7 แห่ง และถอดบทเรียนสำหรับนำไปขยายผลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป

ส่งผลให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและให้บริการประชาชนด้วยความซื่อตรง มีจิตอาสา บุคลากรใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข และเกิดกิจกรรมปลูกฝังความซื่อตรงแก่เยาวชน

2. โครงการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรงสู่วิถีชีวิตครอบครัว และชุมชนตำบลหนองบัว เทศบาลตำบลหนองบัว จังหวัดกาญจนบุรี

จัดกิจกรรมจักรยานคุณธรรม ประชาชนเด็กและเยาวชน ร่วมกันปั่นจักรยานทำกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชนทุกวันอาทิตย์ เจ้าหน้าที่ปั่นจักรยานออกตรวจเยี่ยมประชาชน จัดค่ายครอบครัวอบอุ่นเน้นการปลูกฝังคุณธรรมความซื่อตรงภายในครอบครัว และจัดเวทีแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์การทำมาตราบริหารผู้สูงอายุกับเยาวชน

ส่งผลให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แนวคิดด้านคุณธรรมความซื่อตรง และจิตอาสา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและทำกิจกรรมในชุมชน เกิดครอบครัวต้นแบบในชุมชนด้านคุณธรรมความซื่อตรง สามารถนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่เป็นแบบอย่างแก่ผู้สนใจได้ต่อไป เกิดการรวมพลังเครือข่ายสมาชิกคุณธรรมในการผลักดันให้เกิดนโยบายสาธารณะด้านคุณธรรมความซื่อตรง

3. โครงการคนค้ำธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน จังหวัดขอนแก่น

อบต.คำแคนได้จัดกิจกรรมเสริมศักยภาพบุคลากรให้มีคุณธรรม ความรู้ และสำนึกต่อสังคมด้านคุณธรรมความซื่อตรง และจิตอาสา โดยร่วมกับสถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ที่คณะทำงานดำเนินงานด้วยจิตอาสาเกิดโครงการเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคำแคนและบุคลากรในองค์กร

4. โครงการบ้านหลังเลิกเรียน เทศบาลตำบลบ้านกลาง จังหวัดลำพูน

ครูจิตอาสาประจำวันช่วยสอนการบ้านเด็กนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม วันละ 50-78 คน จากนั้นเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้ที่ประสบความสำเร็จหรือผู้เคยผิดพลาดแล้วกลับมาเป็นคนดี ฟังเทศน์ หรือให้เด็ก ๆ ร่วมกันทำกิจกรรมจิตอาสา เช่น ทำความสะอาดบริเวณที่จัดกิจกรรมหรือเชิญพ่ออุ้ยแม่อุ้ยมาถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียนได้เห็นแบบอย่างและผลจาก

การประพจน์ปฏิบัติดี ได้รับการถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งมีความ หลากหลายแต่มาจากสังคมเดียวกัน ก่อให้เกิดการ จุดประกายควมมีคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง และความพอเพียง ส่งผลให้คนในชุมชนขับเคลื่น เกิดกระแส การเปลี่ยนแปลงในสังคม

5.โครงการเสริมสร้างความรู้คู่คุณธรรม และถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรม ความซื่อตรง เทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

นักเรียนโรงเรียนที่โอเอวิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง และประชาชนในชุมชน ใช้แบบสำรวจร่วมกัน ค้นหาและยกย่องผู้ที่มีคุณธรรม ความซื่อตรง และเป็นแบบอย่างที่ดี จัดเวทีสรุปบทเรียนของ บุคคลที่ได้รับการยกย่องและถอดองค์ความรู้ด้าน คุณธรรมและความซื่อตรง สร้างแบบอย่างที่ดี และเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ที่ทำความดี มีความซื่อสัตย์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้จักการสร้าง ความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อหน้าที่ และต่อหน่วยงาน รูปแบบการถอดองค์ความรู้ที่ได้สามารถนำมา เป็นตัวอย่างในการจัดทำต่อไป

6.โครงการเสริมสร้างนวัตกรรม และถอด องค์ความรู้ด้านคุณธรรม ความซื่อตรง องค์การ บริหารส่วนตำบลแม่ลาด จังหวัดกำแพงเพชร

ประชาชนร่วมคิดร่วมทำ เกิดนวัตกรรม การหนึ่งหมู่บ้าน หนึ่งนวัตกรรมคุณธรรม ความซื่อตรง ตำบลแม่ลาด โดย เด็ก เยาวชนและประชาชนมี

การเรียนรู้ด้านคุณธรรม ความซื่อตรงของแต่ละ หมู่บ้านและมีการนำคุณธรรมความซื่อตรงไป ประยุกต์ใช้ในหมู่บ้านของตนเอง

7.โครงการค้นหาต้นแบบนวัตกรรมและ ถอดองค์ความรู้ด้านคุณธรรมและความซื่อตรง องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข จังหวัด พิษณุโลก

หน่วยงานร่วมจัดนิทรรศการส่งเสริม คุณธรรม “ตลาดนัดความซื่อตรง” 5 หน่วยงาน บุคลากร ผู้นำชุมชน เด็กและเยาวชน และ ประชาชนทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 522 คน รณรงค์สร้างกระแสความซื่อตรงด้วยการจัด

เวทีเสวนา นิทรรศการ มีการออกร้าน แสดง นวัตกรรม มอบรางวัลและถอดองค์ความรู้จาก บุคคลต้นแบบด้านความซื่อตรง เกิดการเอาเป็น แบบอย่างของคนในชุมชน เยาวชนได้เห็นตัวอย่าง ที่ดีจากประชาชนในหลากหลายสาขาอาชีพ

8.โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่ ข้าราชการตำรวจ สำนักงานจรตารวจ

สำนักงานจรตารวจจัดอบรมสัมมนาให้ ความรู้และการระดมความคิดเห็นของข้าราชการ ตำรวจเกี่ยวกับการพัฒนางานคุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เข้าอบรม 130 คน ข้าราชการตำรวจมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่

จัดอบรม สามารถนำไปปฏิบัติ และถ่ายทอด ให้แก่ผู้รับการตรวจราชการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ องค์กรได้รับข้อมูลความคิดเห็นของข้าราชการ ตำรวจที่สามารถนำไปศึกษาวิเคราะห์และพัฒนา งานด้านคุณธรรม จริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงขององค์กรได้

3) เครือข่ายธุรกิจ

วางกรอบแนวทางการขับเคลื่อนงานและ เกิดการรวมกลุ่มองค์กรภาคีที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ โดยมีเป้าหมาย ที่จะนำรูปแบบ วิธีการ และองค์ความรู้ ต่างๆ ไปขยายผล และหาแนวร่วมสนับสนุนจาก หน่วยงาน องค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจทั่วประเทศ มีองค์กรภาคีร่วมดำเนินการนำร่อง จำนวน 8 องค์กร ได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ภาคีต่อต้านคอร์รัปชัน(ประเทศไทย) มูลนิธิ ยุวพัฒน์ องค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย สำนักงานทูตความดีแห่งประเทศไทย สภา องค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักงาน โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (ยูเอ็นดีพี)

4) เครือข่ายศาสนา

- การขับเคลื่อนศาสนาพุทธ กลุ่มเครือข่าย พระสงฆ์ที่ทำงานด้านการส่งเสริมเด็กและเยาวชน วางแผนการขับเคลื่อนงานให้เป็นรูปธรรมมาก ยิ่งขึ้น โดยให้พระสงฆ์จากภาคต่างๆ ได้พบปะ แลกเปลี่ยนบทเรียนการทำงาน ตลอดถึงได้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับพระสงฆ์รุ่นใหม่ๆ มี องค์กรภาคีร่วม 5 องค์กร จัดเวทีต้นเกิดชาวพุทธ องค์กรที่เข้าร่วมจำนวน 15 องค์กร ผู้เข้าร่วมงาน จำนวน 200 คน

- การขับเคลื่อนศาสนสัมพันธ์ ศูนย์คุณธรรม ร่วมกับสถาบันสันติวิธีและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล และเครือข่ายองค์กรศาสนา จำนวน 40 องค์กร จัดอบรมค่ายศาสนสัมพันธ์ กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนแกนนำที่เข้าร่วมรวม 3 ครั้ง จำนวน 200 คน

นอกจากนี้ ศูนย์คุณธรรมได้ทำบันทึก ข้อตกลงเสริมหนุนการดำเนินโครงการยุวศาสนิก สัมพันธ์เสริมสร้างความซื่อตรง 1 โครงการ และ ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU ระหว่าง ศูนย์คุณธรรม กับสถาบันสันติวิธีและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 1 ฉบับ ส่งผลให้ เยาวชนทั้งสามศาสนารวมถึงครูที่เข้าร่วมโครงการ เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักคำสอนของศาสนา ตนเอง และศาสนาอื่นที่เกี่ยวข้องกับความซื่อตรง และสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้

5) เครือข่ายชุมชน

ศูนย์คุณธรรม ร่วมกับ สภาพัฒนาการเมือง สภาองค์กรชุมชนตำบล 5 ภาค และองค์กรภาคี จำนวน 7 องค์กร จัดประชุมวางแผนการดำเนินงาน ประเด็นชุมชน จำนวน 2 ครั้ง และมีการจัดเวที แลกเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนา ความซื่อตรงแห่งชาติของชุมชน 4 ภาค ผู้เข้าร่วม รวม 200 คน

6) เครือข่ายการศึกษา

ในประเด็นการศึกษา มีการขับเคลื่อน กิจกรรม 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การขับเคลื่อนกิจกรรมเชิง กระบวนการ ลงสู่การปฏิบัติในพื้นที่ตามระยะ

เวลาในแผนการปฏิบัติงาน เพื่อนำเสนอผลงาน เป็นกรณีศึกษาในการจัดงานสมัชชาคุณธรรม แห่งชาติเดือนกรกฎาคม 2556

ส่วนที่ 2 การขับเคลื่อนเชิงประเด็น ด้านการศึกษา โดยจัดเวทีระดมความคิดเห็นกับ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษา จำนวน 2 ครั้ง หน่วยงานองค์กร การศึกษาเข้าร่วม จำนวน 8 องค์กร ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด แนว นโยบาย และบูรณาการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างเสริมคุณธรรมแก่เด็ก เยาวชน

7) เครือข่ายสื่อมวลชน

ร่วมกับองค์กรด้านสื่อ 18 หน่วยงาน ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ TNN2 สถานีโทรทัศน์ WBTV กรมประชาสัมพันธ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์ สมาคมสื่อสารมวลชนมุสลิมแห่งประเทศไทย องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย บริษัท

กูด โปรเจค จำกัด บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 สถานีวิทยุ โทรทัศน์สีทองทัพบก ช่อง 7 สถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย สำนักงาน กสทช. บริษัท ไร่ไทย เพรส จำกัด สภา การหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มูลนิธิสื่อสารความดี เพื่อวางแผนการขับเคลื่อนประเด็นสื่อมวลชน แต่งตั้งคณะทำงานฯ มีการประชุม 6 ครั้ง

เกิดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันในเรื่อง ต่างๆ อาทิแนวทางการเพิ่มศักยภาพการทำงาน ของเครือข่ายสื่อมวลชน ได้แก่ การอบรม ศึกษา ดูงาน การสร้างเครือข่าย ประชุมหารือแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง กำหนดแนวทาง การรณรงค์จริยธรรมสื่อ ได้แก่ การเฝ้าระวังสื่อ การส่งเสริมความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อ จัด กิจกรรมรณรงค์จริยธรรมสื่อ ยกย่องเชิดชูสื่อดี (รางวัลคุณธรรมแห่งชาติ) คว้าบาตรสื่อไม่ตี รวมถึงกิจกรรมในเชิงนโยบาย ได้แก่ การติดตาม ความคืบหน้าของร่าง พรบ. กองทุนพัฒนา สื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ.....และพยายาม ผลักดันต่อเพื่อให้เข้าสู่การพิจารณาของฝ่าย นิติบัญญัติ นำเสนอร่างจริยธรรมสื่อไปยัง กสทช. (คาดหวังให้ กสทช. รับและประกาศใช้) โดยมี เนื้อหา ดังนี้ Code of conduct, สัดส่วนรายการ, Rating, กบว. เป็นต้น

2. การสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างการรับรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสมัชชาคุณธรรม ผลิตสื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ รวมถึงการจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างกระแสคุณธรรมความซื่อตรงผ่านช่องทางการสื่อสารสาธารณะรูปแบบต่างๆ ดังนี้

- ผลิตและเผยแพร่รายการทางสถานีโทรทัศน์ “สร้างชาติโปร่งใส สร้างไทยซื่อตรง” เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ TNN2 จำนวน 45 ตอน มีกลุ่มผู้รับชมรายการครอบคลุมพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค ประมาณครั้งละไม่น้อยกว่า 300,000 คน

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวการจัดงานสมัชชาคุณธรรมของศูนย์คุณธรรมผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ 57 ครั้ง สื่อโทรทัศน์ 31 ครั้ง สื่อวิทยุ 109 ครั้ง

- จัดกิจกรรมรณรงค์สร้างกระแสด้านคุณธรรมความซื่อตรงฯ

- จัดประกวดรางวัลคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (Thailand Morality Awards 2013) ประเภทองค์กร บุคคล โครงการ มีการจัดประชุมคณะทำงาน รวม 22 ครั้ง ได้ผู้รับรางวัลประเภทองค์กร 7 องค์กร ประเภทบุคคล 12 คน และประเภทโครงการ 10 โครงการ

- จัดงานแถลงข่าวการคัดเลือกรางวัลคุณธรรมแห่งชาติ 1 ครั้ง มีสื่อเข้าร่วมงาน 16 องค์กร

- จัดแถลงข่าวงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 มีสื่อเข้าร่วมงาน 10 สื่อ

3. การจัดทำข้อมูลทางวิชาการและการวิจัยประเมินผลการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 จัดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อทบทวน

ปรับปรุงแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติของกลุ่มเครือข่าย 7 กลุ่ม ถอดองค์ความรู้กระบวนการจัดงานสมัชชาคุณธรรมของ 7 กลุ่มประเด็นวิจัยและประเมินผลกระบวนการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6

เกิดองค์ความรู้/งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรงฯ 5 เรื่อง ได้แก่

1. งานวิจัยและประเมินผลการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6

2. หนังสือแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2557-2559

3. หนังสือถอดองค์ความรู้กระบวนการขับเคลื่อนงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ของกลุ่มเครือข่าย 7 เครือข่าย

4. หนังสือรวบรวมผลงานรางวัลคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2556 “งดงามด้วยวิถีคุณธรรม”

5. หนังสือถอดองค์ความรู้กระบวนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่

4. **จัดเวทีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6** ในวันที่ 25-26 กรกฎาคม 2556 ภายใต้งาน “สร้างชาติ สร้างไทย สร้างใจซื่อตรง” ณ อิมแพคเมืองทองธานี เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/นำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนงานสมัชชาคุณธรรม และแผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ

โดยมีนายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป เป็นประธานในการจัดงาน ผู้เข้าร่วมงาน รวมทั้งสิ้น 4,612 คน แบ่งพื้นที่การจัดงานเป็น 2 ส่วนหลัก คืองานด้านการประชุมทางวิชาการ และการจัดแสดงนิทรรศการ ในส่วนของตลาดนัดคุณธรรม นำเสนอผลงานด้านคุณธรรมความซื่อตรง

ของหน่วยงานเครือข่าย องค์กรภาคี โดยแต่ละส่วนมีกิจกรรมที่ดำเนินการ ดังนี้

4.1 การประชุมทางวิชาการ

มีปาฐกถาพิเศษเพื่อให้ความรู้และจุดประกายความคิดด้านคุณธรรมความซื่อตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้แก่

- “ความซื่อตรง...กับทางรอดประเทศไทย” โดย พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี
- “คุณธรรมความซื่อตรง กลไกสร้างสมดุลในอาเซียน” โดย ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตเลขาธิการอาเซียน
- “ปลูกจิตสำนึกใหม่ สังคมไทยซื่อตรง” โดย ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.เทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานกรรมการบริหารศูนย์คุณธรรม
- “รัฐบาล...กับการส่งเสริมสังคมคุณธรรม” โดย นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรี

ภายในงานมีพิธีมอบโล่รางวัลคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2556 จำนวน 29 รางวัล มีเสวนาในเวทีกลางและห้องย่อยในหัวข้อต่างๆ จำนวน 12 หัวข้อ/รายการ โดยในแต่ละหัวข้อได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพหลักในการกำหนดรูปแบบ เนื้อหา เชิญ

วิทยากร เชิญกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมฟังการเสวนา และร่วมแสดงความคิดเห็น ห้องละประมาณ 150-250 คน

รายงานสถานการณ์และแนวโน้มด้านคุณธรรมในรอบปี 2556 ให้สาธารณชนได้รับทราบ ข้อมูล มีกระบวนการแลกเปลี่ยน เพื่อพิจารณาและลงมติรับรองแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนเครือข่ายคุณธรรมความซื่อตรง ของกลุ่มเครือข่าย 7 เครือข่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาความซื่อตรง ในรอบปี พ.ศ. 2557-2559 ต่อไป

4.2 การจัดแสดงนิทรรศการ หรือที่เรียกว่า “ตลาดนัดคุณธรรม” นำเสนอผลงานด้านคุณธรรมความซื่อตรงของหน่วยงานเครือข่ายองค์กรภาคี มีรายการแสดงกิจกรรมต่างๆ บนเวทีใหญ่ และเวทีกลางโซนตลาดนัดคุณธรรม จำนวน 22 รายการ

มีการแสดงนิทรรศการขององค์กรภาคียุทธศาสตร์จำนวน 16 บูธ/ภาคี และการแสดงนิทรรศการโซนเครือข่าย 12 โซน มีองค์กรที่เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการ รวมจำนวน 104 องค์กร

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม

- องค์กรที่เข้าร่วมจัดนิทรรศการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งด้านองค์ความรู้ รูปแบบกระบวนการ การทำงาน กิจกรรมเชิงรูปธรรมด้านคุณธรรมของแต่ละเครือข่ายซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของแต่ละองค์กรได้
- องค์กรภาคีภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีโอกาสและมีพื้นที่ในการนำเสนอผลงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรงต่อสาธารณชน

การประเมินการจัดงาน

การจัดงานสมาชิกแห่งชาติครั้งที่ 6 ได้มีการพัฒนารูปแบบของการจัดงานและยกระดับกระบวนการสมาชิกคุณธรรมให้องค์กรภาคีเครือข่ายได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมความดี ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งด้านองค์ความรู้ รูปแบบกระบวนการทำงาน กิจกรรมเชิงรูปธรรมด้านคุณธรรมของแต่ละเครือข่ายซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของแต่ละองค์กร องค์กรภาคีภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีโอกาส และมีพื้นที่ในการนำเสนอผลงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรงต่อสาธารณชน

การจัดงานได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน นำข้อมูล ข่าวการจัดงานไปเผยแพร่ในรายการโทรทัศน์หลายรายการ อาทิ รายการตอบโจทย์ทางสถานีโทรทัศน์ Thci PBS รายการ “สร้างชาติโปร่งใส สร้างไทยซื่อตรง” ทางสถานีโทรทัศน์ TNN2 มีการเผยแพร่ภาพและเสียงการจัดงานทั้ง 2 วัน ผ่านทางสถานีวิทยุออนไลน์ (ครอบคลุมทั่วประเทศ)

ในการจัดงานมีองค์กรภาคียุทธศาสตร์เข้าร่วมงานสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยเฉพาะในวันจัดงาน มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมงานสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ 100 การสื่อสารในกระบวนการสมาชิกฯ สามารถสร้างกระแสและกระตุ้นให้สังคมเกิดความตื่นตัวด้านคุณธรรมอย่างกว้างขวาง

การประเมินผลการจัดงานสมาชิกคุณธรรม

โดย ดร.อริศรา เล็กสรรเสริญ และคณะนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมหิดล สรุปผลการประเมิน ได้ดังนี้

1. **ด้านประสิทธิภาพของการจัดงาน** การใช้ทรัพยากรในการจัดงานสมาชิกทั้งก่อนและระหว่างการจัดงานเป็นไปอย่างคุ้มค่า ตรงตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการสื่อสารในกระบวนการสมาชิกคุณธรรม สามารถสร้างกระแสและกระตุ้นให้สังคมเกิดความตื่นตัวด้านคุณธรรมอย่างกว้างขวาง

2. **ด้านประสิทธิผล** การจัดงานมีความสำเร็จและความคาดหวังตามวัตถุประสงค์ในการจัดงานในระดับมาก

3. **ด้านความสำเร็จของการจัดงาน** อยู่ในระดับมาก โดยภาคีเครือข่ายและหน่วยงานมีการกำหนดแนวทางการนำแผนคุณธรรมว่าด้วยความซื่อตรงไปบูรณาการภายในองค์กร สมาชิกฯ

คุณธรรมก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กร/ภาคีเครือข่ายต่างประเด็น เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม

4. ด้านคุณค่าของการจัดงาน อยู่ในระดับมาก โดยเป็นคุณค่าด้านการกระตุ้นจิตสำนึกต่อการทำความดีได้อย่างต่อเนื่อง ด้านการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมของการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรง คุณค่าด้านการเกิดเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรง และคุณค่าด้านการเสริมศักยภาพการพัฒนาองค์ความรู้ที่นำไปสู่การส่งเสริมคุณธรรมความซื่อตรง และการนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาต่อยอดหรือขยายผลในพื้นที่

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงาน สมาชิกคุณธรรม

1. ควรมีกลไกขับเคลื่อนปฎิญา แผนปฏิบัติการ และข้อเสนอเชิงนโยบายด้วยการผลักดันผ่านทางช่องทางต่างๆ อย่างเหมาะสมและถือเป็นหน้าที่ร่วมกันของทุกองค์กรภาคีเครือข่าย

2. ควรมีการนำเสนอผลการดำเนินงานในการจัดงานสมาชิกคุณธรรมครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและเรียนรู้ร่วมกันในบทเรียนและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่มีคุณภาพที่เกิดผลทางปฏิบัติ จนเป็นการเคลื่อนไหวในลักษณะขบวนการทางสังคม (Social movement)

พลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

- เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่สังคมแห่งความซื่อตรงที่ส่งมอบให้กับผู้แทนรัฐบาล จำนวน 5 เรื่อง
- เกิดปฎิญาเพื่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมความซื่อตรง ฉบับที่ 2 ที่เป็นฉันทมติของภาคีเครือข่าย จำนวน 6 ข้อ โดยมีการประกาศและลงนามในปฎิญาคุณธรรมร่วมกันของผู้แทนองค์กรภาคี 25 องค์กร และผู้แทนกลุ่มเครือข่าย 7 กลุ่ม
- มีพิธีส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนปฏิบัติการสามปีของภาคีเครือข่ายฯ ต่อผู้แทน ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี เพื่อนำเรียนคณะรัฐมนตรีรับทราบและให้การส่งเสริมสนับสนุนตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป
- มีเวทีประชาพิจารณ์ “คุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย” 5 ประการ อันประกอบด้วย ซื่อตรง มีวินัย พอเพียง เสียสละ และรักษาสัญญาค้ำประกัน เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนงาน และยุทธศาสตร์ในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังต่อไป
- ศูนย์คุณธรรมได้รับความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายโดยจัดทำบันทึกข้อตกลงในการเป็นเครือข่ายสมาชิกคุณธรรม จำนวน 10 เครือข่าย/องค์กร กลุ่มเป้าหมาย 57,764 คน

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่สังคมแห่งความซื่อตรง

เนื่องด้วยสถานการณ์ปัญหาวิกฤตในสังคมไทยนับวันยิ่งมีความรุนแรงและซับซ้อน ประเทศไทย ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความมั่นคงของมนุษย์ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ ๑๐๓ จาก ๒๓๒ ประเทศทั่วโลก กล่าวคือ แม้ประเทศมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในระดับดี แต่ยังมี ความไม่มั่นคงทางสังคม โดยเฉพาะด้านความสงบสุข การปกครอง การศึกษา การเข้าถึงข่าวสาร และด้านอาหาร

ปัญหาความแตกแยกทางการเมืองและปัญหาไฟใต้ แม้ว่าจะมีความพยายามในการเจรจา ประองตอง แต่ก็ยังไม่มีทางออกที่ทุกฝ่ายเห็นด้วยกันหมด สังคมไทยจึงยังมีเส้นทางเดินอีกยาวไกล ในการคลี่คลายปมขัดแย้งภายในประเทศ เพื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างทางความคิด ได้อย่างสันติ

ปัญหาภาพลักษณ์ความโปร่งใสของประเทศในสายตาต่างชาติยังคงอยู่ในสภาพที่ย่ำแย่ ดัชนี ภาพลักษณ์คอร์รัปชันอยู่ในระดับต่ำมาก คือ ๓.๓ - ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๑๐ ตลอดช่วงเวลา ๑๐ ปี ที่ผ่านมา นอกจากนี้ ทิศนคติของคนไทยยังมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่จะยอมรับและ ยอมจำนนต่อปัญหาการทุจริตมากขึ้นทุกขณะ

ปัญหาความเสื่อมทางศีลธรรมและอาชญากรรมที่ปรากฏในข่าวประจำวัน ล้วนสะท้อนความ ถดถอยของทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ที่เคยเป็นจุดแข็งของสังคมไทยที่มีมาแต่อดีต จนน่าเป็นห่วง ทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้ เครือข่ายองค์กรภาคีผู้ร่วมงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ ๖ ต่างเล็งเห็นว่า ล้วนมีปัจจัยที่มาจากข้อสัมพันธ์กับพลังคุณธรรมความซื่อตรงในสังคมไทย ที่นับวัน จะอ่อนแอลง ดังนั้นจึงมีข้อเสนอสำหรับฝ่ายนโยบายและผู้บริหารประเทศ ดังนี้

๑. **รัฐบาล** โดยนายกรัฐมนตรี ควรประกาศตัวเป็นรัฐบาลที่เป็นแบบอย่างในด้านคุณธรรม ความซื่อตรงและมีความมุ่งมั่นในการนำพาองคาพยพหน่วยราชการทุกส่วนอย่างแน่วแน่มั่นคง เพื่อทำ ประเทศให้หลุดพ้นจากวิกฤตทางสังคม การเมืองและความขัดแย้งเหล่านี้ให้ได้ภายใน ๑๐ ปี

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทั้งคณะจะเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่บริหารบ้านเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและสร้างความโปร่งใสในทุกโครงการ งานพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐ จนเป็นที่ประจักษ์และสามารถฟื้นคืนความเชื่อมั่นไว้วางใจสาธารณะ

๒. **รัฐบาล** ควรประกาศให้วันที่ ๒๒ กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันแห่งความซื่อตรงของชาติ ตาม ข้อเสนอของสมาัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเครื่องมือและจุดนัดหมายของ สังคมในการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรมความซื่อตรงร่วมกัน

๓. **คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ** ซึ่งเป็นกลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรมของรัฐ ควรแสดงบทบาทอย่างเข้มแข็งร่วมกับเครือข่ายสมาัชชาคุณธรรม แห่งชาติ โดยสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ ที่มีความเป็นอิสระ เพื่อเป็น แหล่งทุนสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชน อย่างน้อยปีละ ๑๐๐ ล้านบาท ในการขับเคลื่อนประเทศ ไปสู่สังคมแห่งความซื่อตรง

๔. **กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์** ควรประกาศใช้คุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของคนไทย ๕ ประการ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบ ของสมาัชชาคุณธรรมแห่งชาติ อันประกอบด้วย ซื่อตรง มีวินัย พอเพียง เสียสละ และรักษาสีงแวดล้อม เพื่อเป็นประเด็นร่วมในการรณรงค์เสริมสร้างสังคมคุณธรรมอย่างมีเป้าหมาย จริงจังและต่อเนื่อง

๕. **สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** ควรใช้แผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ที่สมาัชชาคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ ๖ จัดทำขึ้นนี้ เป็นเครื่องมือประกอบการพิจารณา งบประมาณของหน่วยงานกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกับ เครือข่ายภาคประชาชน

เครือข่ายสังคมคุณธรรม
ในสมาัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖
วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ปฏิญญาเพื่อการขับเคลื่อนคุณธรรมความซื่อตรง ฉบับที่ ๒ ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖ ปี ๒๕๕๖

เรา ๒๕ องค์การภาคีเจ้าภาพงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖ และอีก ๑๑๓ องค์การภาคีเครือข่าย ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของขบวนเครือข่ายสังคมคุณธรรมแห่งชาติ มีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนคุณธรรมความซื่อตรงให้อยู่ในวิถีชีวิตของคนไทย และเสริมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความซื่อตรง ขอประกาศปฏิญญาร่วมกัน ดังนี้

๑. เราจักใช้คุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของคนไทย ๕ ประการเป็นประเด็นร่วมในการรณรงค์ทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ซื่อตรง มีวินัย พอเพียง เสียสละ และรักษาสีสิ่งแวดล้อม โดยจะเริ่มที่ตัวเราเองและวัฒนธรรมองค์กรของเราเป็นอันดับแรก

๒. เราจักขยายเครือข่ายความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปฏิบัติการ ออกไปในทุกพื้นที่ของประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างขบวนการสังคมคุณธรรมที่กว้างขวางและแข็งแกร่ง โดยผ่านโครงสร้างกลไก ๗ เครือข่าย ประกอบด้วย เครือข่ายองค์การภาครัฐ เครือข่ายภาคการเมือง เครือข่ายการศึกษา เครือข่ายชุมชนท้องถิ่น เครือข่ายศาสนา เครือข่ายสื่อมวลชน และเครือข่ายภาคธุรกิจ โดยใช้กระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมเป็นเครื่องมือ โดยเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน

๓. เราจักร่วมกันสร้างกระบวนการค้นหาและยกย่องเชิดชูตัวอย่างรูปธรรม การเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมความซื่อตรงไปร่องไร ในระดับบุคคล ระดับโครงการและระดับองค์กรอย่างต่อเนื่องและพิถีพิถัน

๔. เราจักสนับสนุนให้มีการติดตามสถานการณ์แนวโน้มด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยอย่างใกล้ชิด ร่วมทั้งจัดทำเป็นรายงานเสนอต่อที่ประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติในทุก ๆ ครั้ง และจัดให้มีกลไกการเฝ้าระวังปรากฏการณ์ความเสื่อมทรมทางวัฒนธรรมอย่างเกาะติด

๕. เราจักใช้แผนพัฒนาความซื่อตรงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๙ เป็นเครื่องมือในการจัดทำกิจกรรม โครงการและการเคลื่อนไหวรณรงค์ของทุกองค์กรในภาคีเครือข่าย โดยหลักการพึ่งตนเองอย่างจริงจัง เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรมความซื่อตรงไปร่องไรในระยะยาว ทั้งนี้โดยมีศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประสานงานและติดตามสนับสนุน เพื่อให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม

๖. เราทุกคนมีเจตนารมณ์ร่วมกันว่า ปฏิญญานี้จะเป็นจุดเริ่มที่สำคัญในการก้าวไปข้างหน้าร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้บ้านเมืองเกิดสันติสุขมีความซื่อตรงไปร่องไร และเรามีความหวังอันเต็มเปี่ยมว่าอนาคตอันใกล้สังคมไทยจะเปี่ยมไปด้วยความรัก ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต และความเชื่อถือนไว้วางใจกัน เป็นสังคมแห่งความซื่อตรงไปร่องไรได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖

องค์กรภาคี

(นายณรงค์ รุ่งเรือง)
สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(นางณัฐรา มุณจินดา)
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

(นางอรอนงค์ ไกยวงศ์)
กระทรวงวัฒนธรรม

(นางนันทินี เพ็ชฌุโพธิ์ชัย)
กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

(หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล)
กระทรวงมหาดไทย

(นายนิริช ชาดกจาริก)
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

(นางศิริพร กิจเกื้อกูล)
กระทรวงศึกษาธิการ

(นายเนนทิกอร์ กาญจนะจิตรา)
สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน

(นายสมภาคย์ สุขอนันต์)
กรุงเทพมหานคร

(นายสุนชัย คำบุญเศรษฐ์)
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

(พลตำรวจเอกอมรินทร์ อัครวงษ์)
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)
สถาบันพระปกเกล้า

(นางสุภาวดี ทิระพานิช)
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

(นายประภูติ เกรัมย์)
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า

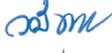

(นายสิน สือสวน)
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(นางเบ็ญจมาศ ศิริททอง)
สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

(นางสาวรสนา โตสิทธิ์)
คณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่อง
การทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

(นายมานิจ สุขสมจิต)
สภาพัฒนาการเมือง (สพม.)

(นางสาวกัญจกรรัตน์ จิปปิภ)
กรมการศาสนา

(ดร.พนัสนิ ปันประทีป)
สำนักงานปฏิรูป

(นายภูษงค์ กนิษฐชาติ)
สมาคมเครือข่ายอาสาสมัคร
นักสื่อสารมวลชน

(นางศิริณา ปาริพหารวิทยา)
มูลนิธิ ดร.เทียม โชควัฒนา

(รองศาสตราจารย์ ดร.เบ็ญญา รุ่งเรือง)
มูลนิธิสื่อสารความดี

(นางรุ่งทิภา คักตีวathy)
สำนักงานบริหารและพัฒนา
องค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

(นางสาวรังสิมา จารุกา)
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายองค์กรภาครัฐ

(ผศ. ดร.สมหมาย จันทร์เรือง)
สภาพัฒนาการเมือง
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายการเมือง

(นายภากรณ์ ทิวเจริญ)
องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายธุรกิจ

(ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายการศึกษา

(นางสาววิภาวดี ข้างทอง)
สภาองค์กรชุมชนตำบล
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายชุมชน

(พระอมรมิตร ดัมภกรอุโม)
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายศาสนาพุทธ

(บาทหลวงอนุชา ชาวพรกน้อย)
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายศาสนาคริสต์

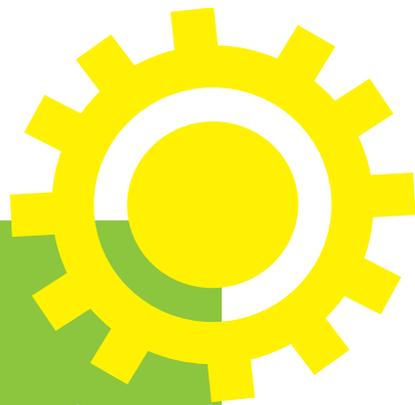

(นายโพธิ์ ฝนิศวนันท์)
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายศาสนาอิสลาม

(นางฐานิยา พงษ์ศิริ)
ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายสื่อมวลชน

(นายแพทย์พลเดช ปันประทีป)
ประธานกรรมการจัดงาน
สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖

(ดร.ฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร)
ผู้แทนศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาระบบการสมัชชาคุณธรรม
สร้างเสริม สนับสนุน พลังความเข้มแข็งของภาคีเครือข่าย
เป้าประสงค์ที่ 2 : เครือข่ายองค์กรภาคีทุกระดับมีขีดความสามารถในการ
สร้างเสริมคุณธรรมความดี

2.6 โครงการส่งเสริมและพัฒนา เครือข่ายคุณธรรมความดี

กลุ่มงานพัฒนาเครือข่าย ฝ่ายยุทธศาสตร์
ของศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการส่งเสริม
และพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมความดีให้เป็น
แหล่งปมเพาะคุณธรรมความดีแก่ภาคีเครือข่าย
ทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยได้ประชุมเพื่อหาแนวทาง
ความร่วมมือการขับเคลื่อนคุณธรรมกับองค์กร
เครือข่ายเดิมและเครือข่ายใหม่

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมองค์กรเครือข่ายที่มีกระบวนการ
พัฒนาคุณธรรมความดี ให้พัฒนายกระดับ
เป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายผลการเผยแพร่
องค์ความรู้ไปยังเครือข่ายองค์กรที่สนใจ ส่งเสริม
สนับสนุนองค์กรเครือข่ายในการพัฒนาคุณธรรม
ความดีของคนในสังคม ด้านวินัย ความรับผิดชอบ
จิตอาสา พอเพียง หน้าที่พลเมืองและการ
ขับเคลื่อนปฏิญญาตามแผนความซื่อตรง
สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม สิ่งแวดล้อมและเพิ่ม
คุณค่าทางเศรษฐกิจโดยเชื่อมโยงทุนทางสังคม
วัฒนธรรม ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ
การมีส่วนร่วมของคนในสังคม รวมไปถึงจัดทำ

ฐานข้อมูลเครือข่ายคุณธรรมความดีที่ได้รับ
การเสริมหนุนจากศูนย์คุณธรรมให้เป็นระบบและ
สามารถบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาได้

เป้าหมาย

ศูนย์คุณธรรมได้กำหนดเป้าหมายของ
โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายคุณธรรม
ความดี ในปีงบประมาณ 2556 ไว้ดังนี้

- องค์กรเครือข่ายที่เป็นแหล่งเรียนรู้
สามารถขยายผลการเผยแพร่องค์ความรู้ไปยัง
เครือข่ายองค์กรอื่นๆ ได้ อย่างน้อย 7 องค์กร
- องค์กรเครือข่ายมีการขับเคลื่อน
กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมความดี ด้านวินัยและ
ความรับผิดชอบ จิตอาสา พอเพียง หน้าที่พลเมือง
และการขับเคลื่อนปฏิญญาตามแผนความซื่อตรง
20 องค์กร ครอบคลุมเด็กและเยาวชน นิสิต
นักศึกษา ครู/บุคลากรที่เกี่ยวข้องและประชาชน
ทั่วไป 10,000 คน ที่ได้รับประโยชน์
- เกิดองค์ความรู้การพัฒนาคุณธรรม
ความดีสำหรับเด็กเยาวชน องค์กร สถาบัน ชุมชน
และสังคม 15 เรื่อง

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

- ความร่วมมือการขับเคลื่อนคุณธรรม
- เกิดความร่วมมือการขับเคลื่อนคุณธรรมกับองค์กรเครือข่าย 55 องค์กร เป็นองค์กรที่เป็นแหล่งเรียนรู้ 8 แห่ง องค์กรที่ขับเคลื่อนงานต่อเนื่องจากปี 2555 จำนวน 12 องค์กร และองค์กรใหม่ในปี 2556 จำนวน 35 องค์กร
- เกิดการทำความร่วมมือ (MOU) การขยายผลองค์ความรู้กระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมกับ 19 เขตพื้นที่การศึกษา
- สนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมความดี และสนับสนุนองค์ความรู้

ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณการทำโครงการพัฒนาคุณธรรมความดี 29 โครงการ เกิดประโยชน์กับหน่วยงานองค์กร 61 องค์กร ใน 4 ภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคใต้ ภาคละ 8 โครงการ ภาคกลางและภาคตะวันตก 5 โครงการ) รวมถึงการส่งเสริมองค์ความรู้พัฒนาศักยภาพเครือข่ายคุณธรรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ติดตามและประเมินผล จนกระทั่งเกิดผลการดำเนินงานรายโครงการ ดังนี้

ภาคกลาง

1. โครงการศรีสังวาลย์ สร้างคนดีสู่สังคม กิจกรรม นิทานสนามหญ้า “สร้างนักคิด” โรงเรียนศรีสังวาลย์ กรุงเทพฯ

ครูและผู้ปกครองร่วมกันพัฒนาศักยภาพนักเรียน สร้างให้เป็น “นักคิด” สื่อสารเรื่องราวเชิงคุณธรรม จริยธรรม โดยนักเรียนเป็นผู้เขียน สคริปต์ วาดภาพ เป็นนักแสดง และนักพากษ์

ตามความถนัดและความสนใจ เกิดเป็นนิทาน สนามหน้า ส่งผลให้นักเรียนเกิดจินตนาการ กล้าแสดงออก มีพัฒนาการใช้ทักษะทางภาษา และสื่อสารด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพความ บกพร่องของตนเอง

ถอดองค์ความรู้กระบวนการสร้าง "นักคิด" และองค์ความรู้การปลูกฝังคุณธรรมผ่านนิทาน จัดทำรูปเล่มเผยแพร่แก่ผู้สนใจ จำนวน 5 เรื่อง

2. โครงการแหล่งเรียนรู้เชิงบูรณาการ "ความรู้คู่ ความดี" โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ กรุงเทพมหานคร

ขยายเครือข่ายสถานศึกษาอื่นให้เป็น แหล่งเรียนรู้เชิงบูรณาการ อบรมการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต (ชมรม) ที่มีความ ชัดเจน และการเขียนแผนการสอนที่เน้นการ สอดแทรก VLR (Values Life Skills Reflection) ในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็น

สำคัญ แก่บุคลากรครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ และโรงเรียนเครือข่าย จำนวนทั้งสิ้น 78 คน สรรหาครูต้นแบบที่มีผลงานการเขียนแผนการ สอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับเพื่อนครู ติดตามและประเมินผลการจัด กิจกรรมของโรงเรียนเครือข่าย 3 โรงเรียน พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้และได้รับการพัฒนาทักษะชีวิต จากโครงการพัฒนาทักษะชีวิตของแต่ละโรงเรียน สร้างทักษะชีวิตให้แก่นักเรียนด้วยค่ายปลูก จิตสำนึก และส่งเสริมให้นักเรียนนำทักษะชีวิตและ คุณธรรม จริยธรรม ไปใช้ในชีวิตจริง โดยคัดเลือก มอบเกียรติบัตรแก่นักเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม ในทุกเดือน และกิจกรรมชมรมที่มีศักยภาพ

3. โครงการศูนย์ D-Club พัฒนาเครือข่าย จิตอาสา เพื่อพัฒนาชุมชนสู่สังคม โรงเรียน เทคโนโลยีสยาม กรุงเทพฯ

อบรมคุณธรรมจิตอาสา การเป็นผู้นำด้วยความ เสียสละให้กับโรงเรียนและชุมชนของตนเอง แก่ครู นักศึกษา แกนนำของวิทยาลัยเทคโนโลยี สยาม (สยามเทค) และโรงเรียนเครือข่าย 12 โรงเรียน จัดตั้งชมรม D-Club ในโรงเรียนเครือข่าย ที่มีความพร้อม อาจารย์และนักศึกษา แกนนำ จิตอาสาของวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค) ออกให้ความรู้และทักษะด้านช่าง รวมถึงสร้าง

คุณธรรมความซื่อตรง ควบคู่กับการให้ความคิด ด้านจิตอาสารับใช้ชุมชนและสังคม ด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต ในวิชาชีพตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน นักเรียนแกนนำของโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 6 โรงเรียน ร่วมกันนำทักษะความรู้ ออกบริการ ช่วยเหลือพัฒนา และเสริมสร้างวิชาชีพเบื้องต้น ให้กับชุมชน สร้างจิตสาธารณะให้นักเรียนนักศึกษา

4. โครงการ 4 วิธีสร้างคนดีสู่สังคม โรงเรียน พัฒนานิคม ลพบุรี

4 โรงเรียนเครือข่ายภาคกลาง ร่วมกัน เสริมสร้างคุณธรรมด้านความซื่อตรงแบบนักเรียน มีส่วนร่วม ด้วยกิจกรรมตามความเหมาะสม ของแต่ละโรงเรียน จากนั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในกิจกรรมเปิดบ้านคุณธรรมและ นิทรรศการ “ต้นแบบคนดี ศรีสุรพญา”

โรงเรียนพัฒนานิคมใช้กิจกรรมผลิตหนังสือ ทำหนังสือเล่มเล็ก และการเขียนเรียงความ ส่งผลให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจเรื่องคุณธรรมความ ซื่อตรง ได้ผลงานหนังสือที่สอดแทรกคุณธรรม ความซื่อตรงที่มีคุณภาพและหนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับ คุณธรรมความซื่อตรงจำนวน 24 เล่ม จากฝีมือ ของนักเรียน สามารถใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่สู่ สังคมได้ โรงเรียนวัดมะปราง จัดค่ายบูรณาการ และกิจกรรมค้นหาให้นักเรียนต้นแบบ เกิดการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีความซื่อตรง และสามารถประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย โรงเรียน ศรีวินิตวิทยาฯ จัดอบรมเกิดนักเรียนแกนนำการ ปลูกฝังเสริมสร้างคุณธรรมความซื่อตรง และจัดทำ บันทึกรูปกิจกรรมและเกณฑ์การประเมิน ส่งผลให้ นักเรียนศรีวินิตวิทยาฯ จำนวน 184 คน มีความ ตระหนักในคุณธรรมความซื่อตรง โรงเรียน สุรพญาวิทยา คุรุบูรณาการความซื่อตรงสอดแทรก ในกิจกรรมการเรียนการสอน เกิดห้องเรียน ต้นแบบความซื่อตรง ครูมีนวัตกรรม กระบวนการ

การเสริมสร้างคุณธรรมซื่อตรง เกิดครูต้นแบบความ ซื่อตรง 14 คน นักเรียนต้นแบบความซื่อตรง 80 คน จัดค่ายโครงการคุณธรรมให้นักเรียนเข้าร่วม ตามสมัครใจ เกิดโครงการคุณธรรมความซื่อตรง ที่รับผิดชอบโดยนักเรียน 10 โครงการ

ภาคเหนือ

5. โครงการแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชั้นก้าวหน้าระดับเครือข่ายพหุชุมชน วัดพระบรม ธาตุคดอยผาส้ม เชียงใหม่

อบรมเชิงปฏิบัติการให้ทีมแกนนำชาวบ้าน มีส่วนร่วมในการผลิตเว็บไซต์ของตนเอง เกิด การเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการผลิตสื่อพื้นบ้าน ได้เว็บไซต์ที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้

กิจกรรม บทเรียนและบุคคลต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงของเครือข่าย และช่วยเผยแพร่การขับเคลื่อนงานของขบวนการ

ประชาสัมพันธ์แนวคิดและกิจกรรมจากสมาชิกในเครือข่ายสู่ชาวเมืองเชียงใหม่ เกิดการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์มากกว่า 1,000 คน กลุ่มเป้าหมายจำนวนหนึ่งสนใจร่วมเป็นอาสาสมัครส่วนหนึ่งสนใจสนับสนุนผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ SWOT ของแต่ละกิจกรรมเพื่อพัฒนากิจกรรมต่อไปในอนาคต เกิดองค์ความรู้จากการทำกิจกรรม จากการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนและคนในขบวนการ จำนวน 1 เล่ม

6. โครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านดนตรีพื้นบ้าน สละสลวยไม่ไผ่ คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อการพัฒนาสังคมแผนกกลุ่มชาติพันธุ์ เชียงใหม่ (น่าน)

พัฒนาสื่อประกอบการเรียนรู้ ขับเคลื่อนการสืบทอดองค์ความรู้จากภูมิปัญญาพื้นบ้านดนตรีสละสลวยไม่ไผ่ผ่านโรงเรียนบ้านท่าทางหลวง ได้หลักสูตรท้องถิ่นด้านดนตรีพื้นบ้านสละสลวยไม่ไผ่ซึ่งช่วยให้เรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและสามารถเผยแพร่ได้มากขึ้น รวมถึงทดสอบการใช้หลักสูตรท้องถิ่นด้านดนตรีพื้นบ้านสละสลวยไม่ไผ่ และพัฒนาแบบประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ

เกิดการขยายพื้นที่การเรียนรู้ทำให้การสืบทอดภูมิปัญญาพื้นบ้านยังยืนเคียงคู่อยู่กับชุมชน เด็กเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชาบซึ่งในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความสามัคคี ด้านความเป็นประชาธิปไตย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

7. โครงการช่วยแรง สร้างวินัย ช่วยใจรับผิดชอบ โรงเรียนดอนแก้วเนรมิตปัญญา เชียงใหม่

ครูและผู้ปกครองร่วมกันเสริมสร้างให้นักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนดอนแก้วเนรมิตปัญญา มีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์ ส่งผลให้เด็กสามารถดูแลกิจวัตรได้ด้วยตนเอง รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ซื่อสัตย์ในการออมทรัพย์ มีวินัยในการจัดเก็บของใช้ของเล่น ช่วยเหลือเพื่อน และรักษาสິงแวดล้อม และนักเรียนกลุ่มโรงเรียนดอนแก้วเนรมิตปัญญา มีจิตอาสาในการช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณะประโยชน์

ศึกษาดูงานด้านคุณธรรมความซื่อสัตย์ ณ โรงเรียนนฤมลทิน ธนบุรี จุดประกายให้ผู้ปกครองครูและผู้ดูแลเด็ก ได้แนวคิดและวิธีการในการส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรม

8. โครงการเยาวชนเชียงใหม่ หัวใจซื่อตรง โรงเรียนหอพระ เชียงใหม่

จัดอบรมและศึกษาดูงานรูปแบบการดำเนินงานด้านคุณธรรมที่ประสบความสำเร็จและพัฒนาอย่างต่อเนื่องขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว เชียงใหม่ แก่นักเรียน ผู้ปกครองและครูแกนนำ ร่วมกันระดมความคิดเห็น เกิดคุณลักษณะของเยาวชนเชียงใหม่ หัวใจซื่อตรง และร่างหลักสูตรอบรมพัฒนาความซื่อตรงต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน ขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมายในโรงเรียนและเครือข่าย 5 โรงเรียน

ได้แก่ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โรงเรียนแม่แตง โรงเรียนเทพเสด็จวิทยา และโรงเรียนหอยพระ ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะของเยาวชนเชียงใหม่ หัวใจที่ตรง จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาความซื่อตรงและรับผิดชอบในเด็กและเยาวชนของเครือข่ายภาคเหนือ ยกย่องต้นแบบคุณธรรมความซื่อตรงในชุมชนเพื่อเป็นแบบอย่าง 5 โรงเรียน รวม 50 คน และกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อตรง

9. โครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อการบริหารจัดการศูนย์ฯสู่ความยั่งยืน กิจวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เชียงใหม่

พัฒนาและต่อยอดเครือข่ายการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมต้นแบบ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ

เคียงคู่คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเด็กนักเรียน โดยแต่ละโรงเรียนเลือกศูนย์การเรียนรู้ให้นักเรียนของตนเองเข้าศึกษาโรงเรียนละ 1 ศูนย์การเรียนรู้ วิเคราะห์บริบทตลอดจนรูปแบบของการถ่ายทอดคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจชุมชนผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ฯ หลังการศึกษาดูงานโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ฯ และทีมผู้ทรงคุณวุฒิสามารถพัฒนาร่างหลักสูตรและร่างโครงการได้อย่างเป็นรูปธรรมพร้อมต่อการนำไปใช้จริงในพื้นที่เป้าหมายของตนเอง

คณะทำงานของกิจวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการถอดองค์ความรู้จากความสำเร็จของโครงการ จัดทำเป็นหนังสือ องค์ความรู้โครงการ “การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการบริหารจัดการศูนย์ฯ สู่ความยั่งยืน ประจำปีศูนย์การเรียนรู้เชิงคุณธรรมต้นแบบ จังหวัดเชียงใหม่ ปีที่ 2” พร้อมจัดทำสื่อวีดิทัศน์ เผยแพร่สู่สาธารณชน ด้วยระบบสารสนเทศมินิไซต์ของศูนย์คุณธรรม (Mini site)

10. โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยา พิจิตร

ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของศูนย์การเรียนรู้ และเว็บไซต์ให้เอื้อต่อการต่อการเรียนรู้ พัฒนา

โรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 บางมูลนาก โรงเรียนเทศบาล 2 วัดชัยมงคล โรงเรียนโคงจ้อบางมูลนาก (สหสงเคราะห์วิทยา) โรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม โรงเรียนโพธิธรรมสุวัฒน์ ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรม และขยายผลโรงเรียนเครือข่ายเพิ่ม จำนวน 1 โรงเรียน

พัฒนาศักยภาพศูนย์การเรียนรู้ และเครือข่ายด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ เกิดร่างโครงการคุณธรรมโดยนักเรียนซึ่งนำไปดำเนินการต่อได้ ครูและนักเรียนสามารถสังเคราะห์และถอดองค์ความรู้เชิงคุณธรรมจัดทำในรูปแบบหนังสือเล่มเล็กเพื่อเผยแพร่ได้ สามารถวางแผนจัดกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้ในศูนย์การเรียนรู้ได้ และมีวิทยากรกระบวนการประจำศูนย์การเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

จัดนิทรรศการเปิดบ้านคุณธรรม ครั้งที่ 3 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานเชิงคุณธรรมของโรงเรียน นำเสนอผลงานการทำโครงการคุณธรรม 108 โครงการ และบูรณิทธศการจาก 6 โรงเรียนเครือข่าย มีผู้เข้าร่วม 3,400 คน

11. โครงการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมด้วยโครงการคุณธรรม โรงเรียนโพธิธรรมสุวัฒน์ พิจิตร

อบรมการทำโครงการคุณธรรม และการสังเคราะห์และถอดองค์ความรู้จัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก เกิดโครงการคุณธรรม 64 โครงการ และหนังสือถอดองค์ความรู้จากโครงการคุณธรรมเพื่อการเผยแพร่ 64 องค์ความรู้ เปิดบ้านคุณธรรมความดี เผยแพร่ผลโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดีแก่สาธารณชน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมครบทุกคน และให้โรงเรียนในเขตอำเภอโพทะเลเข้าร่วมกิจกรรมทุกโรงเรียน ทุกโรงเรียนมีความสนใจและความพึงพอใจระดับมาก

12. โครงการส่งเสริมคุณธรรมความดีโรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม โรงเรียนห้วยยาวพิทยาคม พิจิตร

อบรมการทำโครงการคุณธรรม เกิดร่างโครงการส่งเสริมคุณธรรมความดี จิตอาสา และความพอเพียงของกลุ่มนักเรียน ที่สามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมความดีในโรงเรียนได้ จำนวน 10 โครงการ อบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นที่ปรึกษาโครงการและถอดองค์ความรู้การวิจัยในชั้นเรียน

คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียนแกนนำ รวม 80 คน ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง 2 แห่งในจังหวัดพิจิตร ได้แก่ ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร และศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองจิกสี นักเรียนเผยแพร่การทำเกษตรอินทรีย์/การดำรงชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่เพื่อนนักเรียนและผู้ปกครอง และออกแบบโครงการด้านพอเพียงมาปรับใช้ในโรงเรียนและชุมชน คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา นำความรู้จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน จัดอบรมการถอดองค์ความรู้จากการทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจิตอาสา และจัดทำหนังสือเล่มเล็กแก่นักเรียน 147 คน ฝึกทักษะการถอดองค์ความรู้และจัดทำหนังสือเล่มเล็ก โดยคณะครูเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำ

ภาคใต้

13. โครงการพัฒนาศักยภาพ “ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการเสริมสร้างเด็กดีมีวินัย” โรงเรียนต้นบากราชบุรีบำรุง ตรัง

ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างการมีวินัยในโรงเรียนและวินัยในครอบครัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 เน้นการปรับวิถีชีวิตความมีวินัยความรับผิดชอบ

ศึกษาประเมินศึกษาต้ง เขต 1 และโรงเรียนวัดโพธิ์ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

14. โครงการพัฒนาคุณธรรมความซื่อสัตย์ และ ความรับผิดชอบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมิตรภาพที่ 31 วัดทุ่งหวัง ต.วังน้เรียนบัณฑิตกษะสมความซื่อสัตย์และ ความรับผิดชอบประจำวันทั้งที่บ้านและโรงเรียน

ให้กับนักเรียนใหม่เป็นกรณีพิเศษ เกิดครอบครัวตัวอย่างในการอบรมลูกให้เป็นคนดีมีวินัย กิจกรรมนักเรียนจิตอาสาออกเยี่ยมครอบครัวเด็กดี มีวินัยและครอบครัวภูมิปัญญาท้องถิ่น ถ่ายทอดวิธีการปลูกฝังวินัยและภูมิปัญญาที่ได้เรียนรู้ผ่านการเขียนเรียงความ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสรุปความจากเรื่องที่อ่าน และสื่อสารด้วยการแสดง

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการเสริมสร้างเด็กดี มีวินัย ใจซื่อตรงของโรงเรียนเครือข่ายจังหวัดตรัง ทำบันทึกข้อตกลงเสริมหนุนขยายกระบวนการสร้างเสริมสร้างเด็กดีมีวินัยของโรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุงสู่โรงเรียนเครือข่าย 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองเจ็ดบาท โรงเรียนบ้านหนองยวน สำนักงานเขตพื้นที่การ

ออมเงินวันละบาทฝากกับธนาคารโรงเรียนฝึกวินัยในการเข้าแถวรับบริการและจัดวางรองเท้าอบรมและฝึกปฏิบัติการทำเกษตรกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่นักเรียนผู้ปกครอง อสม. แก่นำชุมชน และประชาชนทั่วไปรวมจำนวน 139 คน ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการทำงาน รู้จักรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน สามารถจำหน่ายผลผลิตและจัดทำบัญชีรับจ่ายได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกิจกรรมค้นหาและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่นักเรียนครู ผู้ปกครอง และแกนนำชุมชนแบบอย่างคุณธรรมความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบต่อให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่ผู้ได้รับการยกย่องเชิดชู และเกิดแนวทางและหลักการปฏิบัติตนแก่ผู้ร่วมกิจกรรม

15. โครงการครอบครัวคุณธรรม สร้างเสริมเด็กดี วิถีบ้านหนองม่วง โรงเรียนบ้านหนองม่วง ตรัง

แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 ครอบครัว แต่งตั้งแม่ครู และให้หลักสูตรการเสริมสร้างเด็กดีวิถีหนองม่วงเป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรม จัดกิจกรรม 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมสืบค้นคดีบ้านหนองม่วง นักเรียนร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาบุคคลต้นแบบ 2) กิจกรรมนิทานคุณธรรม สานสัมพันธ์ชุมชน นักเรียนร่วมกันจัดทำนิทานคุณธรรมที่มีเนื้อหาสอดแทรกเรื่องของคุณธรรมมีคติสอนใจ เกิดความภาคภูมิใจ และเพิ่มทักษะการอ่านการเขียน และการพูดในที่ชุมชน 3) กิจกรรมค้ำมั่นสัญญา พัฒนาเด็กดีวิถีหนองม่วง ให้นักเรียนทุกคนตั้งเป้าหมายการทำความดีร่วมกัน เช่น รู้จักหน้าที่ตนเอง เป็นลูกที่ดี เป็นนักเรียนที่ดี เป็นคนดีของสังคม และช่วยดักเตือนเพื่อนเมื่อเห็นว่าทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 4) กิจกรรมยกย่องนักเรียนดีเด่นและครอบครัวคุณธรรมดีเด่น สร้างแรงจูงใจให้เด็กมีความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ ให้นักเรียนต้นแบบเรื่องความซื่อสัตย์ 4 คน และต้นแบบด้านความรับผิดชอบต่อ 4 คน สำหรับตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่เกิดขึ้นคือ เกิดบุคคลต้นแบบในชุมชนจำนวน 30 คน เกิดนิทานคุณธรรม จำนวน 18 เล่ม นักเรียนเขียนสมุดสะสมความดี 38 เล่ม และครอบครัวคุณธรรม 3 ครอบครัว

16. โครงการครอบครัวกันดารศึกษา เสริมสร้างเด็กดี มีวินัย ใจซื่อตรง โรงเรียนกันดารศึกษา ศึกษา ตรัง

คุณครูและนักเรียนร่วมกันทำโครงการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในฝัน จัดพื้นที่ 6 โชน และมอบหมายให้แต่ละกลุ่มบ้านรับผิดชอบและออกสำรวจปัญหาความต้องการที่จะพัฒนาพื้นที่ นำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนในกลุ่มบ้านและจัดทำเป็นโครงการ จัดประชุมผู้แทนของแต่ละบ้าน

เพื่อพิจารณาประเมินโครงการ นำผลประเมินไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เกิดแกนนำนักเรียนในการขับเคลื่อนโครงการ จำนวน 55 คน เกิดแกนนำนักเรียนโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 5 คน เผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการสู่ชุมชนและผู้ปกครอง ค้นหายกย่องครู ผู้ปกครองต้นแบบด้านความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ เกิดครูต้นแบบด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 3 คน ครูต้นแบบด้านความรับผิดชอบต่อ จำนวน 3 คน และผู้ปกครองต้นแบบด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 2 คน

17. โครงการสร้างเด็กดีศรีหนองหมอบ ตรงต่อเวลา โรงเรียนบ้านหนองหมอบ ตรัง

สร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนทุกคน มีคุณธรรม ความซื่อตรง โดยบุคคลต้นแบบของจังหวัดตรัง นายชวน หลีกภัย ประธานที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ บรรยายสร้างความรู้และ

ความเข้าใจในกิจกรรมโครงการ จัดตั้งชมรมเครือข่ายแกนนำผู้ปกครองความซื่อตรง สร้างองค์ความรู้ให้แกนนำไปขยายผลในช่วงชั้นและเพื่อนบ้านที่ตนเองรับผิดชอบ ช่วยดูแลให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆ ตลอดจนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรม

บูรณาการความซื่อตรงในชั่วโมงการเรียนการสอนกับกลุ่มเป้าหมายทั้งโรงเรียน ด้วยกิจกรรมห้องเรียนซื่อตรง ความซื่อตรงต่อหน้าที่

ความซื่อตรงต่อเวลา ความซื่อตรงในการออม
เยียมเยียนครอบครัวคุณธรรมความซื่อตรง เกิด
ครอบครัวต้นแบบ 10 ครอบครัว นักเรียนมี
คุณลักษณะความซื่อตรง รู้จักช่วยกันดูแล มีความ
รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

พัฒนานุเคราะห์ของเครือข่าย 5 โรงเรียน
ในจังหวัดตรัง ด้วยการวิจัย-อบรมครูด้านการวิจัย
ในชั้นเรียน โดย รศ.ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี เกิดเค้าโครง
การวิจัยในชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียน และ
พัฒนานักเรียนแกนนำในเครือข่ายจังหวัดตรัง
อบรมเรื่องโรงเรียนสีขาว ความสามัคคี และ
การทำงานเป็นทีม โดยวิทยากรจากสำนักงาน
ตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดตรัง และวิทยาลัย
พยาบาลตรัง

18. โครงการเรียนเพาะชำคุณธรรมเมืองท่าข้าม (ปีที่ 3) โรงเรียนท่าข้าม สุราษฎร์ธานี

พัฒนาและเสริมสร้างอัตลักษณ์ให้โรงเรียน
สังกัดเทศบาลเมืองท่าข้ามเป็นโรงเรียนแห่งการ
เสริมสร้างวินัยคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน
ขยายโรงเรียนเครือข่ายการเสริมสร้างวินัยให้
นักเรียน จำนวน 6 โรงเรียน โดยจัดอบรมหลักสูตร
“การจัดทำคู่มือครู ในการเสริมสร้างวินัย 6 ด้าน
ให้กับนักเรียน” (ระเบียบวินัยการเข้าแถวและ
การเดินแถว การรับประทานอาหาร การไหว้และ
ทำความเคารพ การวางรองเท้า การใช้วาจา
ที่ไพเราะ และการทำสมาธิพัฒนาจิตใจเพื่อ
เสริมสร้างปัญญา) และหลักสูตร “การผลิตสื่อเพื่อ
พัฒนาและเสริมประสิทธิภาพการเสริมสร้างวินัย

ให้กับนักเรียน” แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล จำนวน 4 โรงเรียน
2 ศูนย์ฯ และโรงเรียนเครือข่ายคุณธรรม จำนวน
10 โรงเรียน มอบหมายให้โรงเรียนในสังกัด
เทศบาลในฐานะโรงเรียนต้นแบบเป็นที่เลี้ยง
โรงเรียนเครือข่าย

19. โครงการห้องสมุดใต้ถุนบ้าน ตอนหนังสือ สัญจร ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสวนสร้างสุขบ้านเกาะทั้ง พัทลุง

ส่งเสริมให้เด็กเยาวชนแกนนำพัฒนา
ศักยภาพสื่อและรูปแบบกิจกรรมในการส่งเสริม
คนในชุมชนรักการอ่านโดยใช้เวทีชุมชน วัด ศูนย์
เรียนรู้เป็นแหล่งพบปะเรียนรู้ เกิดการบูรณาการ
ร่วมกับเครือข่ายอื่นๆ เช่น กศน. สสย. สสส.
ในการนำเสนอห้องสมุดใต้ถุนบ้าน ปฏิบัติการ
หนังสือ/ความรู้สัญจรด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย
เช่น เล่านิทานอาสา ศิลปะภูเขา ศิลป์สร้างสุข
หนังสือยิ้ม ดอกไม้ใบเตย ฯลฯ ส่งเสริมการอ่าน
ลงสู่ชุมชน วัด ศูนย์เด็กเล็ก รวมทั้งพัฒนา
ศักยภาพของแกนนำนักอ่าน

ส่งเสริมและให้กำลังใจกับนักอ่าน ด้วยการ
ค้นหาผู้อ่านภายในชุมชน คัดเลือกครอบครัว
รักการอ่าน โดยเน้นการสร้างลูกให้รักการอ่าน
ได้ครอบครัวรักการอ่าน จำนวน 6 ครอบครัว จาก
6 หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน วัด เห็นความสำคัญ
ของการอ่าน และเกิดการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง

20. โครงการเสริมสร้างความซื่อตรงในโรงเรียน สังกัดอบจ./อบจ.บ้านนาบอน ภูเก็ต โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ภูเก็ต

ปมเพาะให้นักเรียนมีคุณธรรมความซื่อตรง
ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม ผ่านกิจกรรมที่
หลากหลาย เช่น กิจกรรมของหายได้คืน กิจกรรม
ออมทรัพย์มีงมี ให้กับนักเรียนทุกคนมีสมุดบัญชี
เงินฝาก กำหนดกิจกรรมจิตสาธารณะให้นักเรียน
ตามความเหมาะสมของแต่ละช่วงวัย ครูประจำชั้น
บันทึกความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ
นักเรียน กิจกรรมทำสื่อโปสเตอร์พินทอนคุณธรรม
ห้องละ 1 เรื่อง รวม 21 ห้องเรียน ขยายผลได้
10 เรื่อง นักเรียนสามารถให้เหตุผลข้อคิดที่ได้จาก
นิทานนำมายึดถือเป็นคติประจำใจในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน ครูมีผลงานการวิจัยในชั้นเรียน
ด้านคุณธรรม คนละ 1 เรื่อง รวม 28 เรื่อง และ
นำข้อมูลการวิจัยมาแก้ไขปัญหาด้านคุณธรรมกับ
นักเรียนได้

ภาคตะวันตก

21. โครงการปลูกจิตอาสาพัฒนาสังคม โรงเรียน สมเด็จพระปิยมหาราชรมณีเขต กาญจนบุรี

ครูและนักเรียนได้เข้าร่วมการอบรมเชิง
ปฏิบัติการเทคนิคการจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง
จิตอาสา นักเรียนประชุมวางแผนจัดทำโครงการ
เกิดโครงการจิตอาสาของแต่ละเรียนนอน จำนวน
14 โครงการ แต่ละโครงการเน้นการสร้าง
ความรับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ เช่น
การทำความสะอาดห้องน้ำในบริเวณหอนอนของ
ตนเอง และบริเวณโรงเรียนซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ
การจัดระเบียบวินัยในหอนอน ส่วนกลุ่มของ
สภานักเรียน 40 คน ร่วมกันคิดและจัดกิจกรรม
จิตอาสาสู่ชุมชน เช่น ออกเยี่ยมและจัดแสดงโชว์
ให้ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยได้ชม

ภาคอีสาน

22. โครงการพัฒนาขยายผลศูนย์การเรียนรู้เชิง คุณธรรมโรงเรียนบ้านจับไม้สู่โรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนบ้านจับไม้ หนองคาย

ศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนบ้านจับไม้ส่งเสริม
พัฒนาโรงเรียนลูกข่าย 2 โรงเรียน ด้านองค์ความรู้
ในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มี
คุณภาพ ด้วยกิจกรรมค่ายสร้างนักเรียนแกนนำ
ที่มีความสามารถในการนำเสนอผลงาน และจัด
ประชุมครูให้ความรู้ด้านการออกแบบกิจกรรม
วิธีการพัฒนาและสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล
ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 60 คน จาก 3 โรงเรียน
ร่วมกันออกแบบกิจกรรมวิถีชีวิตโรงเรียนและวิถี
ชีวิตชุมชนสำหรับนักเรียนทั้ง 3 โรงเรียน

นิเทศ ติดตามโรงเรียนเครือข่ายคู่แฝด
พัฒนา พบว่า กิจกรรมที่ร่วมกันออกแบบสามารถ
ปมเพาะคุณธรรมให้กับนักเรียน นักเรียนเกิด

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชัดเจน ด้านการทำงานในเขตรับผิดชอบสะอาด มีการจัดวางร่องเท้าอย่างเป็นระเบียบ รู้จักประหยัดใช้อย่างเหมาะสม และเกิดคุณลักษณะที่ดี ยิ้มง่าย ไหว้สวย มารยาทดี

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงานของทั้ง 3 โรงเรียน เกิดแรงกระเพื่อมแก่ชุมชนและโรงเรียนเครือข่าย และโรงเรียนอื่นๆ ที่ได้มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

23. โครงการเสริมสร้างคุณธรรมเพื่อปลูกฝังภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนสูงเนิน นครราชสีมา

ตั้งชมรมเพลงโคราชพิทักษ์คุณธรรม ใช้เพลงโคราชเป็นสื่อรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาทักษะเพลงโคราชให้นักเรียนแกนนำโดยครูภูมิปัญญา และนักเรียนแกนนำฝึกซ้อมให้นักเรียนรุ่นน้องสัปดาห์ละครั้ง ตลอดปีการศึกษา นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมแก่เพื่อนๆ และมีส่วนร่วมในการทำแผนปฏิบัติการ

จัดกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่คุณธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่เพลงโคราชสื่อเสริมสร้างคุณธรรมในโรงเรียน และเป็นเวทีให้นักเรียนที่ดำเนินกิจกรรมได้แสดงออกและขยายผลให้กับนักเรียนในชั้นอื่นๆ

24. โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฟื้นฟูไม้ไผ่ทรัพยากรธรรมชาติเขาพังเหย โรงเรียนบ้านสะพานหิน นครราชสีมา

อบรมเชิงปฏิบัติการ “เรื่องไม้ไผ่พืชเศรษฐกิจของชุมชน” สร้างองค์ความรู้เรื่องไม้ไผ่พืชเศรษฐกิจของชุมชน และปลูกฝังให้นักเรียนชุมชนเกิดจิตสำนึก รักหวงแหน เห็นคุณค่าทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน สอดแทรกคุณธรรมเรื่องความเสียสละ โดยจัดอบรมจิตอาสา

ดูแลป่าไผ่ให้กับผู้นำชุมชนและนักเรียน ทำการสำรวจและจดบันทึกการเจริญเติบโตของป่าไผ่เดือนละ 1 ครั้ง และสำรวจพื้นที่ป่าไผ่ที่ไม่สมบูรณ์สามารถปลูกทดแทนได้ 80 ไร่ และเกิดการพัฒนาป่าไผ่ไผ่เป็นแหล่งเรียนรู้ ใช้ศึกษาธรรมชาติของป่า โดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนใน 8 กลุ่มสาระวิชา

25. โครงการสามประสานรวมพลังสร้างสรรค์สังคมจิตอาสา โรงเรียนหนองแขวงวิทยาคม มุกดาหาร

จัดโครงสร้างการจัดการโครงการจิตอาสาในรูปแบบครอบครัวสัมพันธ์ รับสมัครนักเรียนแกนนำ 8 คน เป็นพี่ในครอบครัว นักเรียนชั้น ม.1-6 สมัครเป็นสมาชิกในครอบครัวตามความสมัครใจ ครอบครัวละ 33-34 คน เลือกพ่อแม่ครูตามความต้องการของนักเรียนในกลุ่ม แต่ละครอบครัวประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมจิตอาสาที่บ้าน วัด โรงเรียน ครอบครัวละ 1 โครงการ ครู ผู้แทนผู้ปกครองพิจารณากิจกรรมโครงการให้ข้อเสนอแนะแต่ละครอบครัว เกิดโครงการสร้างสรรค์สังคมจิตอาสา 8 โครงการ จากการดำเนินกิจกรรมส่งผลให้นักเรียนมีจิตอาสา มีจิตสาธารณะที่ดีในการทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ รู้จักการรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ

มากขึ้น มีความรักและความอ่อนน้อมถ่อมตน ต่อผู้สูงอายุ เข้าใจการดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุ ยิ่งขึ้น มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือคนรอบข้าง มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง

26.โครงการนา 1 ไร่ รายได้ 1 แสน โรงเรียน น้ำเกลี้ยงวิทยาคม ศรีสะเกษ

อบรมเชิงปฏิบัติการแกนนำโครงการ “นา 1 ไร่ รายได้ 1 แสน” แก่นักเรียนแกนนำ 60 คน คณะครู จำนวน 15 คน ผู้แทนชุมชน จำนวน 30 คน และลงมือปฏิบัติ ผู้เข้าร่วมโครงการรู้จักการบริหารจัดการพื้นที่อย่างชาญฉลาดและคุ้มค่า ได้รับความรู้จากประสบการณ์จริงจากปราชญ์ชาวบ้าน เกิดความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สะอาดสุขภาพสามัคคีมีน้ำใจ ในการดำเนินกิจกรรม ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน และมีการขยายผลการเรียนรู้ไปสู่ผู้ปกครอง ให้เข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนการจัดตั้งศูนย์เครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่นๆ ในเขตพื้นที่ และประสานงานด้านคุณธรรม จริยธรรมกับชุมชน ขยายผลเชิงยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมระดับอำเภอ ในปี 2557 ต่อไป

27.โครงการคุณธรรมจากผืนนา โรงเรียนหนองหล่มหนองเหล่า อุบลราชธานี

ปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนผ่านการทำนาแบบชีวภาพปลอดสารพิษ นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการและขั้นตอน ตั้งแต่ปรับปรุงพัฒนาที่ดิน ทำปุ๋ยจุลินทรีย์ สารป้องกันแมลงชีวภาพ การทำนาปลอดสารพิษ เกิดพฤติกรรมคุณธรรมในด้านความพอเพียง มุ่งมั่นในการรักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ ความสามัคคี และความรับผิดชอบต่อพื้นที่ทำนาที่ได้รับมอบหมาย อบรมและเผยแพร่องค์ความรู้

เพื่อบูรณาการเรื่องคุณธรรมความดีเข้าไปในกลุ่มสาระการเรียนรู้การสอนของแต่ละชั้น

28.โครงการสืบสานการอนุรักษ์วัฒนธรรมภาษาถิ่น(ผญา) สู่การพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนบ้านกาบีน อุบลราชธานี

ปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนผ่านการอนุรักษ์ เผยแพร่วัฒนธรรมภาษาถิ่น (ผญา) แบ่งกลุ่ม

ตามความสนใจเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ดนตรี ฟ้อนรำประกอบ และการแสดงละครคุณธรรม

เกิดแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอนของทุกช่วงชั้น สอดแทรกคุณธรรม คำสอนตามภาษาถิ่นให้เหมาะสมกับระดับชั้น นักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะการเรียนรู้วัฒนธรรมภาษาถิ่น (ผญา) และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองตามคำสอน(ผญา) ที่ได้เรียน เช่น รับผิดชอบในการฝึกซ้อม ขยัน คารวะกตัญญู ยิ้มไหว้คุณครู มีจิตอาสาช่วยเหลือเพื่อนและคุณครูมากขึ้น

29. โครงการการพัฒนาคุณธรรมความมีวินัย โรงเรียนนครขอนแก่น ขอนแก่น

ตัวแทนครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมพัฒนาหลักสูตรเพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาคุณธรรมด้านความมีวินัย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ นักเรียนแกนนำอบรมและฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการคุณธรรม 1 ห้องเรียน 1 โครงการ เกิดโครงการไปใช้แก้ปัญหาความขาดวินัยของห้องเรียนตนเองได้ จำนวน 20 โครงการ

จัดค่ายธรรมะปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียน ประชุมผู้ปกครองสร้างความร่วมมือในการปลูกฝังคุณธรรม

กิจกรรมเยาวชนค้นหาความดี แผนที่คนเก่งนักเรียนค้นหาเพื่อนที่มีคุณธรรมด้านความมีวินัย การตรงต่อเวลาและความรับผิดชอบ ห้องละ 1 คน คณะกรรมการคัดเลือก มอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ

ผลผลิตและผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ

- องค์กรเครือข่ายที่เป็นแหล่งเรียนรู้ 9 องค์กร ได้แก่ กิจวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วัดบรมธาตุคุดอยผาแล่ม โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม โรงเรียนต้นบากราษฎร์บำรุง โรงเรียนนฤมลทิน ธนบุรี โรงเรียนบ้านจับไม้ โรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสวนสร้างสุขบ้านเกาะทัง สามารถขยายผลการเผยแพร่องค์ความรู้ไปยังเครือข่ายองค์กรอื่น ๆ ได้
- องค์กรเครือข่ายที่ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จำแนกเป็นองค์กรเครือข่ายหลัก 29 องค์กร และองค์กรเครือข่ายลูก จำนวน 61 องค์กร รวมทั้งสิ้น 89 องค์กร
- องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรม/กระบวนการพัฒนาคุณธรรมความดี จำนวน 17 เรื่อง
- จำนวนผู้รับประโยชน์ 20,977 คน 78 องค์กร 36 ชุมชน 10 ครอบครัว
- เครือข่ายองค์กรทุกระดับที่ศูนย์คุณธรรมสนับสนุนมีขีดความสามารถในการเสริมสร้างคุณธรรมความดี โดยใช้องค์ความรู้ทั้งที่เป็นรูปแบบกิจกรรมและหลักสูตรฝึกอบรมเป็นฐานในการดำเนินงานและขยายผลได้มากขึ้น และสามารถขยายผลเผยแพร่องค์ความรู้ไปยังเครือข่ายอื่นได้นอกจากนี้ องค์กรภาคียังมีการเพิ่มจำนวนในเชิงปริมาณ และมีความครอบคลุมเข้มแข็งขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเครือข่ายการศึกษาที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชนของชาติ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะขยายผลเพิ่มมากขึ้นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3
เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 3

เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์คุณธรรมด้านบุคลากร

เป้าประสงค์ : การบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

ฝ่ายอำนวยการซึ่งเป็นหน่วยสนับสนุนของศูนย์คุณธรรม ได้ดำเนินการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบริหารงานบุคลากรของศูนย์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และภารกิจขององค์กร เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดด้วยการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างองค์กร กรอบอัตรากำลัง โครงสร้างเงินเดือน การกำหนดสมรรถนะ(Competency) ขององค์กรและบุคลากรแต่ละตำแหน่ง การบริหารบุคลากรเชิงกลยุทธ์ รวมทั้งการกำหนดวัฒนธรรมและค่านิยมร่วม การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของศูนย์คุณธรรม 5 ปี ตั้งแต่ปี 2557 -2561 ให้สอดคล้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรด้านการบริหารจัดการ ความเสี่ยงเชิงปฏิบัติการ

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำข้อบังคับและระเบียบที่จำเป็นต้องใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการบริหารงานบุคคลและการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมให้เกิดประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากุศลกร

- ศึกษาและเตรียมความพร้อมเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร กรอบอัตรากำลัง โครงสร้างเงินเดือน และการบริหารบุคลากรเชิงกลยุทธ์ โดยจัดทำภารกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด

ความสำเร็จขององค์กร พร้อมจัดทำองค์ประกอบของระบบการวัดผลเป็นตัวชี้วัด (KPI Profile) จัดทำสมรรถนะ (Competency) ขององค์กร และบุคลากรแต่ละตำแหน่งตามโครงสร้างใหม่พัฒนา Job Description, Job Specification, Job Evaluation ให้เหมาะสมกับการดำเนินงานขององค์กร จัดทำตัวชี้วัดระดับบุคคล และจัดทำเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

- การจัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรระยะ 5 ปี พ.ศ. 2557-2561 เพื่อใช้เป็นกรอบในการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรให้มีศักยภาพสูง โดยมีการกำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานแต่ละตำแหน่งที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานพร้อมทั้งมองเห็นเส้นทางแห่งความก้าวหน้าในอาชีพของตนเอง

- การมีวัฒนธรรมและค่านิยมร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันขององค์กร

2. จัดทำข้อบังคับและระเบียบที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานของศูนย์คุณธรรม ได้แก่

- ข้อบังคับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2555
- ข้อบังคับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการเงิน การบัญชี และงบประมาณ พ.ศ. 2555

- ข้อบังคับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2556
- ข้อบังคับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการและการมอบหมายให้ปฏิบัติงานแทน พ.ศ.2556
- ระเบียบตามข้อบังคับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2555 ได้แก่
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารงานพัสดุ พ.ศ. 2556
- ระเบียบตามข้อบังคับศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2556 ได้แก่
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการทำสัญญาทดลองงาน พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนการเลิกจ้างก่อนครบกำหนดสัญญาจ้างของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการสั่งพักงานและการกลับเข้าปฏิบัติงาน พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของคณะกรรมการบริหาร ผู้อำนวยการ และผู้ปฏิบัติงาน พ.ศ. 2555
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยวันและเวลาการปฏิบัติงานวันหยุดงาน และการลาของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยค่าตอบแทนการปฏิบัติงานล่วงเวลา พ.ศ. 2556

ระเบียบตามข้อบังคับฯ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการเงิน การบัญชี และงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้แก่

- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการรักษาเงินและการควบคุมดูแลตู้নিরায় พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยเงินส่วยย่อยของศูนย์คุณธรรม พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน พ.ศ. 2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การประชุม และการจัดงาน พ.ศ.2556
- ระเบียบศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ว่าด้วยค่าตอบแทน และค่ารับรอง พ.ศ. 2556

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน

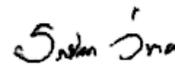
ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานในปี 2556 ส่งผลให้ศูนย์คุณธรรมมีเครื่องมือในการบริหารงานที่จะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการในด้านกฎระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ และการจัดโครงสร้างองค์กร กรอบอัตรากำลัง รวมถึงการจัดวางระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพและสมรรถนะสูง เป็นไปตามหลักวิชาการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีงบประมาณต่อไป และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การขับเคลื่อนคุณธรรมให้กับทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อการเป็นสังคมคุณธรรมได้ในอนาคตอันใกล้

สินทรัพย์	หมายเหตุ	(หน่วย:บาท)
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1	68,421,897.04
ลูกหนี้ระยะสั้น	2	178,800.00
รายได้ค้างรับ	3	103,123.08
วัสดุคงเหลือ		341,129.10
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4	6,503.29
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		69,051,452.51
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ลูกหนี้ระยะยาว	5	200.00
อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	6	1,606,660.28
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	7	691,969.10
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		2,298,829.38
รวมสินทรัพย์		71,350,281.89
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	8	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	9	2,700,279.54
เงินรับฝากระยะสั้น	10	512,694.50
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11	123,345.32
รวมหนี้สิน		3,336,319.36
สินทรัพย์สุทธิ		68,013,962.53
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนกุณ		
ทุน	12	64,169,405.33
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(4,202,548.04)
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		8,047,105.24
รวมสินทรัพย์สุทธิ		68,013,962.53

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร)
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

(นางรสนา วิทยา)
ผู้จัดการฝ่ายอำนวยการ

หมายเหตุ : ยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีภายนอก

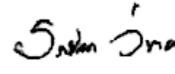
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556

รายได้จากการดำเนินงาน	หมายเหตุ	(หน่วย:บาท)
รายได้จากรัฐบาล		
รายได้จากเงินงบประมาณ		59,631,800.00
รวมรายได้จากรัฐบาล		59,631,800.00
รายได้จากแหล่งอื่น		
รายได้จากการบริจาค		215,000.00
รายได้อื่น	13	837,749.05
รวมรายได้จากแหล่งอื่น		1,052,749.05
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		60,684,549.05
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	14	14,607,415.75
ค่าตอบแทน	15	2,147,800.00
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	16	3,549,294.17
ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม	17	4,755,181.45
ค่าใช้จ่ายและค่าวัสดุ	18	18,360,269.59
ค่าสาธารณูปโภค	19	1,593,377.31
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	20	8,354,830.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	21	10,144,008.50
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22	1,374,920.32
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		64,887,097.09
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(4,202,548.04)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร)
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

(นางรสนา วิทยา)
ผู้จัดการฝ่ายอำนวยการ

หมายเหตุ : ยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีภายนอก

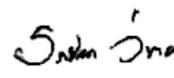
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556

หมายเหตุ	(หน่วย:บาท)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(4,202,548.04)
ปรับ กระทบยอดเป็นกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน	
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,374,920.32
ลูกหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	34,442,257.20
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับเพิ่มขึ้น	(40,618.30)
วัสดุคงเหลือเพิ่มขึ้น	(108,085.37)
เจ้าหนี้ระยะสั้นลดลง	(379,357.11)
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าลดลง	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	124,495.63
เงินรับฝากระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	41,704.50
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	48,396.34
ปรับปรุงสินทรัพย์ระหว่างปี	-
ปรับปรุงสินทรัพย์ระหว่างปีตัดเป็นค่าใช้จ่าย	-
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	31,301,165.17
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	
ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์	(247,428.00)
ซื้อครุภัณฑ์	(1,297,080.00)
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	(1,544,508.00)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) สุทธิ	(29,756,657.17)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันต้นงวด	38,665,239.87
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ ปลายงวด	68,421,897.04

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร)
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

(นางรสนา วิทยา)
ผู้จัดการฝ่ายอำนวยการ

หมายเหตุ : ยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีภายนอก

รายงานประจำปี 2556

Annual Report 2013

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

พิมพ์ครั้งที่ 1
จำนวนพิมพ์
เจ้าของ

กรกฎาคม 2557
1,000 เล่ม
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
เลขที่ 69 ชั้น 16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2644-9900 โทรสาร 0-2644-4901
Website : www.moralcenter.or.th
application : moralbook , moral video

คณะทำงานจัดทำหนังสือ “รายงานประจำปี 2556”

ประธานคณะทำงาน

นายสุทธิพงศ์ ขาญขุณานนท์

คณะทำงาน

นายวรวิทย์ แสงเฟื่อง/ นางสาวรสนา วิทยา/ นางวิไลวรรณ ถีกไทย/ นางสาวสุชมาล มลิวัลย์/
นายประมวณ บุญมา/ นางสาวพนิดา สัตถาสาธุชนะ/ นางสาวศรวิไล นวลขาว/
นายดิณฑพัชร์ พูลพิพัฒน์ **คณะทำงานและเลขานุการ** นางจรีรัตน์ วงษ์เลิศ

ผู้ช่วยเลขานุการ

นางอนุสรณ์ ปัทมสังข์/ นางสาวเจษฎา จเรณูชอบ

สร้างสรรค์รูปเล่ม

บริษัท อินฟินิท โกลบอลเทรด์ จำกัด
14/999 หมู่ที่ 13 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง นนทบุรี 11110
โทรศัพท์ 0-2925-9053, 08-1348-4914 E-mail : pakkapongw@gmail.com